

[Indenrigsministeren]

holdstilladelse har pligt til at medvirke ved udførelsen af nødvendige opgaver i forbindelse med driften af indkvarteringscentre. Det drejer sig om de opgaver, som skal udføres, for at indkvarteringscentre kan fungere. Det vil være en vigtig opgave for såvel Dansk Røde Kors som Dansk Flygtningehjælp at vejlede og informere beboerne om de muligheder, som den nye model indebærer, men også at støtte og tilskynde flygtningene til at udføre de pålagte pligtmæssige opgaver.

I § 7 beskrives, hvorledes man kan reagere, hvis en person ikke ønsker at påtage sig sin del af opgaven med at få indkvarteringscentret til at fungere i overensstemmelse med aktiveringsmodellen. Der vil være tale om, at Direktoratet for Udlændinge kan træffe beslutning om flytning af en person, der tilsidesætter et påbud om at medvirke ved udførelsen af disse opgaver, til et indkvarteringscenter, hvor beboerne ikke er givet medindflydelse, og hvor de ikke i samme omfang deltager aktivt i centerdriften.

Ud over de ændringsforslag, som skal danne grundlag for gennemførelsen af aktiveringsmodellen, har jeg fundet det rigtigt at foreslå en ændring af lovens § 4, stk. 2, der indebærer, at personer, der er meddelt opholdstilladelse efter lovens § 1, tildeles samme begrænsede ret til familiesammenføring som personer med opholdstilladelse efter § 15 og § 15 a. Det drejer sig om personer, der er inviteret hertil for at få lægelig behandling eller anden hjælp.

Idet jeg henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale forslaget til det høje Tings hurtige og velvilige behandling.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Herved tillader jeg mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af Rådets afgørelse nr. 93/81/EKSF, EØF, Euratom, om ændring af akten om almindelige direkte valg af repræsentanterne i Europa-Parlamentet knyttet til Rådets afgørelse (76/787/EKSF, EØF, Euratom) af 20. september 1976, som blev vedtaget i Rådet for De Europæiske Fællesskaber den 1. februar 1993.

(Beslutningsforslag nr. B 15).

Med forslaget ønsker regeringen at indhente Folketingets samtykke til dansk ratifikation af

rådsafgørelsen, der i overensstemmelse med konklusionerne fra Edinburgh-topmødet i december 1992 øger antallet af medlemmer af Europa-Parlamentet fra de nuværende 518 til 567 med virkning fra valget i juni 1994.

Idet jeg i øvrigt henviser til beslutningsforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg anbefale forslaget til det høje Tings velvilige og hurtige behandling.

Skriftlig redegørelse:

Redegørelse af 27/10 93 om det nordiske samarbejde.

(Redegørelse nr. R 2).

Ministeren for nordisk samarbejde (Kofod-Svendsen):

De nordiske landes samarbejdsformer og ikke mindst den nordiske samhørighed er noget specielt i europæisk politik. Ja, man kunne fristes til at sige i verden. Mange uden for Norden misunder os vores tætte naboforhold og de mange både formelle og uformelle kontakter, vi har til hinanden, og som giver samarbejdet sin særegne styrke.

Samarbejdet har specielt i de seneste år været påvirket af udviklingen i verden omkring os, især af forholdet til EF og opruddet i Central- og Østeuropa.

Tre nordiske lande indretter sig i dag på medlemskab af EF. I første fase knyttes EF- og EFTA-landene sammen via den Europæiske Økonomiske Samarbejdsaftale – EØS-aftalen. Vi forudser ratifikation af aftalen inden årets udgang og aftalens ikrafttræden den 1. januar 1994. Ligesom Danmark støttede de nordiske lande under EØS-forhandlingerne, vil regeringen fortsat arbejde for at lette de nordiske landes forhandlinger om medlemskab af EF. Regeringen er overbevist om, at de nordiske lande sammen kan sætte deres præg på udviklingen i Europa i den retning, vi gerne ser.

I Nordisk Råd drøftedes traditionelt internordiske spørgsmål. Men udviklingen i Europa i bredere forstand de senere år er en anden årsag til, at vi i dag i stigende grad er optaget af problemer uden for vor egen kreds. Udviklingen i Nordens nærområder og mere specielt i Østersøområdet og i Barentsregionen er i dag en del af dagsordenen. Især over for Estland,

[Ministeren for nordisk samarbejde]

Letland og Litauen har de nordiske lande fra første færd følt en særlig forpligtelse, som er udmøntet i et nordisk samarbejdsprogram for de tre lande. Men ansvaret rækker videre. Og jeg er overbevist om, at vores livs- og samarbejdsform i Norden er en inspiration for de nye demokratier i øst. Vi ser mange eksempler herpå.

Det er en vigtig – og positiv – konsekvens af denne udvikling, at det i dag er muligt at diskutere udenrigs- og sikkerhedspolitiske spørgsmål i den nordiske kreds. Hvor vores sikkerhedspolitiske udgangspunkter før var for forskellige til, at dette kunne lade sig gøre, er situationen i dag den, at den udenrigspolitiske debat vil være central under den forestående session. Denne del af debatten vil tage udgangspunkt i en udenrigs- og sikkerhedspolitisk redegørelse ved den svenske udenrigsminister.

De nordiske statsministre tog for netop tre år siden – i november 1991 og i Mariehamn – initiativ til et arbejde, der skulle vurdere de ændrede forudsætninger for det nordiske samarbejde. Arbejdet resulterede i den såkaldte Statsministerrapport. Målet var en nyvurdering af det nordiske samarbejde under de ændrede vilkår. At gøre det nordiske samarbejde til en livskraftig og værdifuld faktor i den nye europæiske arkitektur. Det er naturligt at gøre status over, hvad der hidtil er nået.

De fire hovedelementer i statsministrenes beslutning om at forny det nordiske samarbejde var for det *første*, at statsministrene har det overordnede ansvar for samarbejdet; for det *andet* at indføre et aktivt formandskab på alle niveauer i regeringssamarbejdet; for det *tredje* at koncentrere samarbejdet omkring et antal prioriterede områder; og for det *fjerde* at styrke Nordisk Råds indflydelse på budgettet. På alle disse områder er statsministrenes beslutning i dag ført ud i livet.

Det er som bekendt i de senere år blevet en fast tradition, at Nordisk Råd mødes to gange om året. Om foråret til den store, den egentlige session, og om efteråret til den såkaldte »lille« session. Med de ændringer i det nordiske samarbejde, der er blevet introduceret efter statsministrenes beslutning om at nyorientere og styrke det nordiske samarbejde, tror jeg imidlertid, at vi for fremtiden får at gøre med to sessioner, som hver har sin ligeværdige plads i

rytmen i det nordiske samarbejde. Heri ligger i sig selv en opprioritering af det parlamentariske samarbejde.

Det faste tilbagevendende dagsordenspunkt på efterårssessionen er Nordisk Ministerråds budget for det kommende år. På den forestående session i Mariehamn er der imidlertid to nye forhold, der gør sig gældende.

Det *ene* forhold er, at Nordisk Råds behandling af budgettet under sessionen er vigtigere end tidligere, fordi rådets indflydelse på budgettets endelige udformning er styrket væsentligt. Det er en udvikling, jeg hilser velkommen. Den *øgede* indflydelse er stadfæstet i de ændringer i Helsingforsaftalen, som er vedtaget som opfølgning på statsministrenes beslutning om at nyorientere det nordiske samarbejde. Ændringerne i Helsingforsaftalen er nu godkendt af alle de nordiske landes parlamenter og træder i kraft dagen inden Mariehamn-sessionen.

Hertil kommer, at Ministerrådets forslag til budget for 1994 er det første forslag, der afspejler den ændrede prioritering i det nordiske samarbejde. Budgettet betoner satsningen på kultur, uddannelse og forskning.

Den totale budgetramme for det nordiske samarbejde i 1994 er uændret på 650,7 mio. d.kr. Som bekendt er det statsministrenes hensigt, at vi i 1995-96 skal afsætte 50 pct. af budgettet til kulturområdet og til uddannelse og forskning. For kulturområdets vedkommende er der i 1994 med en foreslået bevilling på 133 mio. kr. tale om en stigning på næsten 43 pct. i forhold til indeværende års budget. For uddannelse og forskning er stigningen på ca. 11 pct.

Den *øgede* bevilling til kulturområdet er afsat til enkeltprojekter, hvorimod budgettet for de egentlige kulturinstitutioner stort set forbliver uændret. Også på undervisnings- og forskningsområdet er det projekter og støtteordninger, der får gavn af merbevillingen snarere end institutionerne.

De nedskæringer, som har måttet foretages på andre områder, er søgt udmøntet så lempeligt som muligt. Men det siger sig selv, at øget satsning på prioriterede områder må få konsekvenser for andre områder, når den totale budgetramme er uændret. Det hører med i billedet, at vi herudover har en reserve på 31,3 mio. kr. fra 1992-budgettet, som også skal fordeles.

[Ministeren for nordisk samarbejde]

En væsentlig del af denne reserve tænkes anvendt til det nordiske program til fordel for de baltiske lande. Ligesom regeringen nationalt prioriterer samarbejdet med Estland, Letland og Litauen højt, vil vi også i den nordiske kreds arbejde for et fortsat omfattende samarbejde mellem Norden og de baltiske lande.

Behandling af budgettet er det faste punkt under efterårssessionen. Men også andre emner vil komme til at præge debatten i Mariehamn. Jeg skal ikke berøre dem alle i denne redegørelse. Lad mig alene nævne et par spørgsmål, som regeringen anser for centrale, nemlig beskæftigelsessituationen og miljøet. Endvidere skal jeg kommentere overvejelserne om styrkelse af det nordiske tv-samarbejde.

De nordiske statsministre drøftede i forbindelse med Nordisk Råds 42. session i Oslo bl.a. *beskæftigelsessituationen* i Norden. Specielt gav den øgede ledighed blandt unge arbejdssøgende og stigningen i langtidsløsheden grund til bekymring. Beskæftigelsespolitikken er i høj grad et nationalt anliggende, men situationen kræver international og nordisk samordning. For det første på det overordnede plan, hvor målsætningen er at bidrage til en balanceret og bærekraftig vækst uden inflation. Og for det andet på mere specifikke områder. På de specifikke områder har Nordisk Ministerråd udarbejdet en rapport om nordiske infrastrukturinvesteringer for at fremme den økonomiske vækst. Som en opfølgning er udlånsreglerne for Nordisk Investeringsbank ændret således, at banken nu kan give lån til infrastrukturprojekter, som kun berører ét nordisk land. Der arbejdes også fortsat i Ministerrådets regi med udveksling af erfaringer mellem de nordiske lande om, hvordan man kan aktivere arbejdsløse og om, hvordan de forskellige måder at aktivere arbejdsløse på påvirker arbejdsmarkedet og den enkeltes mulighed for at komme i arbejde. Endvidere tilstræbes det under Ministerrådets samarbejdsprogram for efteruddannelse at videreudvikle den arbejdsmarkedspolitiske voksenuddannelse til et endnu mere kraftfuldt instrument. Uddannelse løser ikke arbejdsløshedsproblemet, men problemet arbejdsløshed kan ikke løses uden uddannelse. Uddannelse og arbejdsløshed indgår som et vigtigt tema i Nordisk Tænketank, som inden udgangen af 1994 skal udarbejde en rapport med gode råd om fremtidens kvalifikationskrav i et europæisk perspektiv.

På *miljøområdet* arbejder de nordiske miljøministre for en fælles miljøstrategi for årene 1994-95. Der tales f.eks. om fælles miljøskatter og -afgifter. I Norden og i Nordens nærområder arbejdes der for en bæredygtig udvikling. Samordnet indsats giver større gennemslagskraft såvel politisk som økonomisk. Der er især i Nordens nærområder et stort behov for finansiering af miljøforbedringer. Det fællesnordiske miljøfinansieringsselskab NEFCO arbejder allerede på dette. Der må endvidere arbejdes for også at gøre internationale kreditinstitutter interesseret i miljøinvesteringer i Nordens nærområder.

Regeringen finder, at der i tråd med beslutningen om at prioritere det nordiske kultursamarbejde fortsat bør gives høj prioritet til det *nordiske tv-samarbejde*. Men det er ikke ligegyldigt hvordan. På deres møde i Lofoten i juli i år bad statsministrene *dels* om en rapport fra de nordiske tv-direktører om oprettelse af en sammensat nordisk satellitkanal, og *dels* kulturministrene om at se på mulighederne for øget udbredelse af tv-programmer mellem de nordiske lande.

Tv-direktørernes rapport foreligger nu. Uden at foregribe statsministrenes drøftelse i Mariehamn vil jeg gerne allerede nu give udtryk for, at vi fra regeringens side har fuld forståelse for, at Danmarks Radio for sit vedkommende har meldt fra over for projektet til en fælles satellitkanal. Den målgruppe, som vil kunne nås med en sådan kanal, er simpelt hen så lille, at der bliver tale om et nordisk samarbejde for de få. Og det er uacceptabelt. Dette understreges af, at en stor del af udsendelserne skal kodes og være grundlag for betaling fra abonnenternes side, uden at man alligevel tør tro på, at kanalen vil kunne hvile i sig selv.

Vi deler ønsket om øget nordisk tv-samarbejde og anser det for rigtigt, at kulturministrene ser på, hvilke muligheder der er. Vi mener, at en realistisk vej frem på dette område kan være initiativer, der styrker og udbygger den ikke helt ubetydelige udbredelse af nordiske programmer på tværs af landegrænserne, som faktisk finder sted i dag. Der kan her både være tale om en øget nabolandsspredning af de eksisterende nationale kanaler og om en intensivering af samarbejdet mellem tv-stationerne indbyrdes om programudveksling og programproduktion. Den nordiske styringsgruppe for

[Ministeren for nordisk samarbejde]

kultur- og massemediesamarbejde under Ministerrådet ventes inden længe at aflevere et oplæg til kulturministrene om mulighederne for at komme videre ad denne vej.

Inden jeg afslutter denne redegørelse, vil jeg gerne nævne, at formanden for den danske delegation skriftligt har bedt mig redegøre for, hvorledes regeringen har arbejdet med opfyldelsen af 5 af Nordisk Råds rekommandationer fra de seneste år. Den ene af disse – den, som vedrører øget tv- og radioprogramudveksling – har jeg allerede berørt. De øvrige rekommandationer vedrører den nordiske dimension i læseplanerne, eksport af miljøfarligt affald, finansiering af miljøinvesteringer i Østersø-samarbejdet samt Nordels fremtid. Jeg har sendt et udførligt skriftligt svar til delegationen om opfølgningen.

Lad mig slutte med at udtrykke håb om, at vi endnu en gang får en udbytterig session i Nordisk Råds regi, og at mange gode kræfter vil forene sig om at give det nordiske samarbejde en form og et indhold, der passer til den styrke, vi mener Norden må tale med i det nye Europa.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene.**Spm. nr. S 109****1) Til statsministeren af:**

Svend Aage Jensby (V):

»Vil statsministeren bekræfte, at det er den samme advokat, Søren Skov Knudsen fra Kammeradvokaturen, der i sagen om Himmerlandsbankens overdragelse deltog i de langvarige forhandlinger den 21.-22. august 1993 som Finanstilsynets rådgiver samt godkendte den juridiske konstruktion af hensættelsesbeløbet og er kurator/midlertidig bestyrer i konkursboet?«

Skriftlig begrundelse

Spørgsmålet blev stillet i sidste onsdags-spørgetid, men ikke besvaret, til trods for at svaret på spørgsmålet synes at være afgørende for, om offentligheden kan have tillid til, at denne advokat har den fornødne habilitet.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Det er fast praksis, at regeringen i spørgsmål af juridisk karakter anvender Kammeradvokaten som juridisk rådgiver, og i overensstemmelse hermed anmoder Finanstilsynet sædvanligvis Kammeradvokaten om at bistå ved forhandlinger i forbindelse med nødstedte pengeinstitutter. Det har også været tilfældet i forbindelse med Himmerlandsbanken, hvor advokat Søren Skov Knudsen fra Kammeradvokatens kontor deltog i de forudgående forhandlinger, og endvidere deltog advokat Søren Skov Knudsen i vurderingen af de juridiske aspekter i den skattemæssige behandling af Sparekassen Nordjyllands overtagelse af Himmerlandsbanken.

Det fremgår af bank- og sparekasselovens § 47, stk. 2, at skifteretten efter forhandling med Finanstilsynet beskikker én eller flere kuratorer. I større konkursboer er det fast praksis, at Finanstilsynet beskikker to advokater, hvoraf den ene kommer fra Kammeradvokatens kontor. Baggrunden herfor er bl.a., at det herved sikres, at en af kuratorerne allerede fra starten af konkursbehandlingen er bekendt med sagen og de forudgående forhandlinger.

I Himmerlandsbankens konkursbo har skifteretten udpeget advokat Søren Skov Knudsen samt advokat Jørgen Holst fra Århus. Ved at vælge to kuratorer opnår man at kunne løse de konkrete habilitetskonflikter, der erfaringsmæssigt kan opstå i konkursboer. Der er således ikke grund til at rejse tvivl om den rolle, som advokaten fra Kammeradvokatens kontor har i disse sager, idet vedkommende repræsenterer staten og dermed det offentliges interesser. Hvis der skulle opstå en konkret interessekonflikt imellem konkursboet og staten, følger det af de almindelige regler, at advokaten undlader at tage stilling dertil i sin egenskab af kurator.

Svend Aage Jensby (V):

Jeg vil takke statsministeren for besvarelsen. Den var jo faktisk en bekræftelse på mit spørgsmål, og det fører mig så til at stille statsministeren det næste spørgsmål: Dette årti er jo døbt ærlighedens årti, retfærdighedens årti. Finder statsministeren, at man i denne sag – som har påkaldt sig så stor opmærksomhed som ingen sinde nogen sag tidligere – på nogen måde kan drage paralleller til de gældende

[Svend Aage Jensby]

regler i konkursloven? Mener statsministeren ikke, at befolkningen med rette kan drage den pågældende advokats habilitet i tvivl? Det er det, mit spørgsmål går på, nemlig statsministerens vurdering af habilitetsspørgsmålet.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Som jeg netop understregede i mit første svar, er der udpeget to kuratorer i forbindelse med konkursboet, og den ene er som sagt fra Kammeradvokatens kontor. Der er netop taget højde for spørgsmålet om habilitet, som det er fremgået af mit første svar.

Dertil kommer, at den praksis, der her er givet udtryk for, svarer til den praksis, vi har kendt fra ganske mange andre tilfælde i historien, og endelig må jeg minde om, at vi jo desværre også har fortilfælde i pengeinstitutverdenen, som overgår Himmerlandsbanken i det konkrete tilfælde, også hvad omfanget angår.

Svend Aage Jensby (V):

Statsministeren personlig eller Statsministeriet er jo rådgivet af den pågældende advokat, Søren Skov Knudsen.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Nej!

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 111

2) Til statsministeren af:

Pia Larsen (V):

»Er statsministeren enig med industriministeren, når denne i Morgenavisen Jyllands-Posten den 16. oktober 1993 er citeret for følgende udtalelse: »At Himmerlandsbanken efter det foreliggende har vildledt en række mennesker til at skyde penge ind i bankens kapitalgrundlag, er en anden sag«?»

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg kan svare klart ja til spørgsmålet. Citatet fra Jyllands-Posten er fra et brev, som industriministeren skrev den 14. oktober 1993 med en undskyldning til Sigrid Svoldgaard, som han ikke ville betegne som en spekulant, og uddrag af dette brev blev bragt den følgende dag i Ekstra Bladet.

Jeg tror, fru Pia Larsen, at vi alle sammen føler et stort ubehag, når vi gennem pressen har erfaret, hvordan mennesker uden særlig finansiel indsigt har følt sig vildledt til at skyde penge ind i banken som risikovillig kapital. For mig er der ingen tvivl om, at mange af disse mennesker har investeret i tillid til de råd, man har fået i banken, og for mange har der været tale om et mangeårigt tillidsforhold med banken som pengeforbindelse og rådgiver. Der har selvsagt også været andre – men jeg tror, det har været færre – der mere bevidst har investeret risikovillig kapital i banken for at opnå en højere rente.

På den baggrund kan jeg erklære mig enig i industriministerens bemærkninger, som er omtalt i pressen.

Pia Larsen (V):

Jeg takker statsministeren for svaret, som jeg er helt enig i. Men jeg vil gerne spørge statsministeren, om statsministeren ikke finder det rimeligt, at de tabslidendes, herunder obligationskøbernes, advokater får adgang til de oplysninger af f.eks. regnskabsmæssig karakter, der kan have betydning for bedømmelsen af en eventuel erstatningssag.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg kan henvise til de svar, jeg gav ved en tidligere spørgerunde her i salen om samme sag, om adgang til interne oplysninger om bankens forhold. Jeg sagde på daværende tidspunkt, at jeg tror, det er vigtigt – også af hensyn til eventuelle lignende situationer i fremtiden – at vi overholder de spilleregler, vi nu engang arbejder under, for ellers bliver det langt, langt sværere fremover at nå frem til en rimelig konstruktion, som kan sikre, at tilliden til pengeinstitutterne fortsat kan opretholdes. Derfor er holdningen uændret, og jeg tror ikke, det vil være klogt at overskride de almindelige regler om overholdelse af de fortrolighedshensyn, der skal overholdes i en sådan sag.

Svend Aage Jensby (V):

Retfærdigvis bør man give befolkningen, herunder de adskillige hundrede tabslidende personer, der er tale om, en recept på, hvorledes de kan skabe sig et grundlag for at vurdere, om der er baggrund for en retssag. Og vil statsministeren ikke erklære sig enig i, at man kun-

[Svend Aage Jensby]

ne give de ønskede oplysninger i anonym form, så enkeltpersoners navne ikke kommer frem og det kun er den daværende bankledelses indsigt i den økonomiske situation, der bliver tilgængelig for advokaterne?

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg har henholdt mig til gældende retstilstand på området, hvorefter de pågældende advokater på kapitalindskydernes vegne har fået til opgave at varetage deres interesser. Det er der ganske klare spilleregler for, også i forholdet til domstolene, og jeg går ud fra, at de pågældende er bekendt hermed. Men jeg skylder alligevel at tilføje – og det synes jeg også skal siges i dag – at vi naturligvis må tage megen afstand fra de metoder, der efter de foreliggende udsagn er anvendt for at sælge de risikovillige obligationer i Himmerlandsbanken, og det har jeg også allerede gjort. Men uanset dette ændrer det dog ikke ved, at med den personlige og økonomiske frihed følger også det personlige og økonomiske ansvar for ens egne dispositioner. Jeg går ud fra, at spørgerne er enige med mig i, at det ikke kan og ikke må gøres til et samfundsansvar.

Men derimod lægger jeg selv megen vægt på de to nye lovforslag, regeringen vil fremsætte, og som skulle forbedre mulighederne for, at borgerne ikke kommer i den situation igen. Jeg tænker på industriministerens lovforslag, hvoraf det ene vedrører indskydgarantifonden og det andet har til hensigt at gøre det ulovligt for banker at tilbyde lån med henblik på køb af bankens egne obligationer.

Kirsten Jacobsen (FP):

Statsministeren sagde, at man var nødt til at henholde sig til gældende retsregler, og det er man jo altid. Men det har jo været evident i denne her sag, at hele regeringen – i hvert fald den del af den, der har været involveret – har løbet rundt med et stort skilt i lommen med en påskrift om denne tavshedsbestemmelse, som man kunne folde ud og gemme sig bagved.

Jeg vil gerne spørge statsministeren, om statsministeren ikke synes, det er på tide, at dette Folketing med statsministerens medvirken tager under overvejelse at ændre de tavshedsbestemmelser, så man på den ene side sikrer den nødvendige fortrolighed, men på den anden side ikke afskærer dette Folketing fra at

få indsigt i, hvad der sker, og samtidig ændrer det nuværende partsbegreb, så det ikke kun er Finanstilsynet og den pågældende bank, der bliver parter i sagen, men også dem, der har tabt penge.

Pia Larsen (V):

Statsministeren har gjort rede for den gældende retspraksis, som jeg tror, de fleste af os kender. Men da statsministeren samtidig ligesom vi andre erkender, at der er tale om helt særlige og usædvanlige forhold i denne sag om Himmerlandsbanken, vil jeg gerne høre statsministerens fortolkning af, hvad statsministeren selv synes er rimeligt, i relation til mit spørgsmål om at lade advokaterne få adgang til de oplysninger, der måtte være nødvendige for at kunne starte en eventuel retssag.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Min egen personlige opfattelse er den, fru Pia Larsen, at vi desværre ikke kan udelukke, at vi også fremover kommer ud for lignende situationer, som vi nu oplever omkring Himmerlandsbanken. Det ved vi også fra historien, og vi er nødt til at lade de samfundsmæssige og generelle hensyn få førsteret, hvis vores finansielle sektor også skal have muligheder for at bevare den tillid, der skal til fremover.

Ved fremtidige overtagelsessituationer eller rekonstruktioner er det vigtigt, at de parter, der skal løse opgaverne, er sikre på, at de forhandlinger, der finder sted, og det aftaledokument, der bliver indgået, også vil blive behandlet under rimelige forretningsmæssige hensyn, herunder fortrolighedshensyn.

Når man her f.eks. tænker på, hvorvidt de tabslidende obligationsejere kan henholde sig til den stillede garanti med henblik på erstatning, må jeg sige, at jeg tror, at obligationsejerne i så fald først må søge at få anerkendt, at der eksisterer et erstatningskrav, og dernæst må det afgøres, om garantiteksten dækker et sådant erstatningskrav.

Jeg tror, vi alle må erkende, at den proces, de pågældende nu har startet, må gå sin gang. I den aktuelle sag kan Folketinget konstatere, at bankens rådgivning ikke har været acceptabel over for de pågældende, som nu har besluttet at gå rettens vej efter drøftelse med deres advokater.

[Statsministeren]

Til fru Kirsten Jacobsen må jeg sige, at der er ingen, der gemmer sig bag noget som helst. Man vil være bekendt med, at både industriministeren og skatteministeren, og efterhånden ved ganske mange lejligheder, har orienteret Erhvervsudvalget og andre relevante udvalg om denne sag. Der er fremlagt alle de oplysninger, vi overhovedet kan fremlægge under rimeligt ansvar for, at pengeinstitutverdenen også fremover er i stand til at fungere under de forretningshensyn, der også må og skal tages i det pågældende spørgsmål.

Kirsten Jacobsen (FP):

I henhold til et notat fra Justitsministeriet forholder det sig jo sådan, hr. statsminister, at tavshedsbestemmelserne er så strenge i disse sager i den finansielle sektor, at Folketinget har afskåret sig selv fra at få oplysninger. At man kan få en snak med alverdens ministre er meget fint, men det er ikke det, sagen handler om.

Og mit næste spørgsmål til statsministeren bliver herefter: Finder statsministeren det virkelig rimeligt, at parlamentsmedlemmer i andre EF-lande har bedre adgang til at få oplysninger om konkrete forhold i danske pengeinstitutter end medlemmerne af dette Folketing?

Svend Aage Jensby (V):

Statsministeren henviser til de gældende regler om tavshedspligt i bankloven og den øvrige lovgivning, og nu stiller jeg statsministeren følgende konkrete spørgsmål: Hvis de involverede og besluttende parter i Himmerlandsbankproblematikken – dvs. den overtagende bank og bestyrelsen i Himmerlandsbanken under konkurs – giver afkald på den beskyttelse, som tavshedspligtreglerne giver dem, er statsministeren så enig i, at vi kan få adgang til oplysningerne?

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Til det første spørgsmål, som fru Kirsten Jacobsen stiller, må jeg stiltødt erindre om, at det jo er Folketinget, der lovgiver, og at det er Folketinget, der har vedtaget den lovgivning, som tavshedspligten baserer sig på. Hvis Fremskridtspartiet har andre synspunkter, er man naturligvis altid velkommen til at fremsætte ændringsforslag.

Jeg er nødt til at sige det lige ud af posen: Det er ganske nemt at stå her i folketingsalen og tale om, at tavshedspligt er noget forfærdeligt noget. Jeg er ikke sikker på, de pågældende politiske repræsentanter ville mene det samme, den dag man selv måtte komme i lignende situationer, hvor en sådan fuldstændig åbenhed umuliggør en fornuftig rekonstruktion eller overtagelse til gavn for både det lokale erhvervsliv og de lokale kunder.

Oprigtig talt, fru Kirsten Jacobsen: En gang imellem savner vi også lidt realisme og lidt ansvarlighed for de lokalsamfund, der ellers risikerer at stå over for en fuldstændig konkurs, der vil få langt, langt mere dramatiske konsekvenser.

Til den anden spørger vil jeg sige, at det må bero på en juridisk vurdering, hvis et sådant tilbud fremsættes. Det kan jeg af gode grunde ikke tage konkret stilling til.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 114**3) Til statsministeren af:****Kirsten Jacobsen (FP):**

»Såfremt det bliver bevist, at skatteministerens oplysninger om, at den skattemæssige konstruktion, der er anvendt i Sparekassen Nordjyllands delovertagelse af Himmerlandsbanken, er sædvanlig praksis, er »en falsk melodi«, hvilke konsekvenser vil statsministeren så drage heraf«?

Skriftlig begrundelse

Godkendelse af skattemæssige underskud for hensættelser er tilladt, når der er tale om en fusion. Sparekassen Nordjyllands overtagelse af Himmerlandsbanken var ikke en fusion. Skatteekspertes i Danmark har offentligt udtalt, at skattefradrag for hensættelser ikke har lov hjemmel, når der ikke er tale om fusion.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Efter hvad der er oplyst for mig, har skatteministeren givet Folketingets Erhvervsudvalg en redegørelse om den principielle baggrund for Told- og Skatteministerens afgørelser i sager, hvor pengeinstitutter kommer i vanskeligheder, som det senest er sket i sagen om Himmer-

[Statsministeren]

landsbanken, og Told- og Skattestyrelsen har endvidere udarbejdet et notat om principperne for og hjemmelen til den praksis, der følges på området. Dette notat er offentligt tilgængeligt, og det er bl.a. udleveret til Folketingets Erhvervsudvalg.

Der foreligger ikke for mig noget som helst, der indikerer, at Folketinget har fået nogen form for misvisende eller forkerte oplysninger, og derfor er der heller ingen falsk melodi at tage stilling til.

Kirsten Jacobsen (FP):

Statsministeren taler om de oplysninger, der foreligger for ham. Men hvad nu, hvis statsministeren får andre oplysninger, som beviser, at den melodi, vi alle sammen har hørt, er hvinnende falsk, og at det omdelte notat handler om noget helt andet, så man lige så godt kunne have uddelt Tips-Bladet? Hvad vil statsministeren så gøre i den situation?

Flemming Hansen (KF):

Jeg vil gerne spørge statsministeren, hvad der var sket, hvis man i andre virksomheder end netop pengeinstitutter havde anvendt den fremgangsmåde, som regeringen har accepteret i forbindelse med Sparekassen Nordjyllands overtagelse af Himmerlandsbanken. Ville det have været lovligt?

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg tillader mig at gøre den bemærkning, at det er nyt for mig, at også hr. Flemming Hansen kaster sig ud i fiktive spørgsmål, der starter med hvis og hvis og hvis.

Må jeg sige til fru Kirsten Jacobsen og hr. Flemming Hansen, at kun fantasien sætter grænser for, hvor mange spørgsmål der kan stilles med den indfaldsvinkel, fru Kirsten Jacobsen har valgt. Og såfremt kun fantasien sætter grænser for spørgsmål, der starter med »Såfremt det bliver bevist, at . . .« eller »Der- som, hvis, såfremt, ifald . . .« – ja, så vil begge spørgere kunne stille et uanet antal spørgsmål, som jeg er bange for vil overstige selv min tid og mine muligheder for at kunne opfylde ambitionerne.

Derfor må jeg sige, at jeg må henholde mig til den konkrete sag og de spørgsmål, der stilles i den anledning. Teoretiske spørgsmål, der rækker videre, er jeg af gode grunde ikke i stand til at besvare.

Kirsten Jacobsen (FP):

Hvis man modtager et fiktivt notat, er det ikke så underligt, at man også er nødt til at opfinde spørgsmål, især ikke med de gældende tavshedsbestemmelser. Jeg vil gerne spørge statsministeren konkret: Er statsministeren bekendt med, at det meget omtalte, offentliggjorte notat bygger på nogle forudsætninger, som umuligt kan opfyldes af andre end Vorherre?

Flemming Hansen (KF):

Jeg skal undgå at lade mit spørgsmål være hypotetisk og spørger statsministeren igen: Kan andre virksomheder bruge samme fremgangsmåde i en tilsvarende situation?

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Det er nyt for mig, at fru Kirsten Jacobsen nu også refererer til højere magter. Jeg kan ikke vide, hvad de højere magter er i stand til at svare på, jeg er i hvert tilfælde ikke i stand til at svare på et spørgsmål om et fiktivt notat, som i givet fald måtte bygge på forudsætninger, som kun Vorherre kan gøre rede for.

Må jeg derudover sige til hr. Flemming Hansen, at det er jo også et spørgsmål, som hører til i en anden boldgade. Jeg synes, jeg må sige, at det konkrete spørgsmål i dag vedrører Himmerlandsbanken og de dertil knyttede problemer, og derfor vil jeg henholde mig her- til.

Kirsten Jacobsen (FP):

Så må jeg til sidst spørge statsministeren: Finder statsministeren, at det er en rimelig vejledning og et rigtigt svar til Folketinget at udlevere et notat, som bygger på forudsætninger, der ikke kan opfyldes? Finder statsministeren, at det er den rigtige måde at svare Folketingets udvalg på?

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg er glad for, at vi nu er kommet ned på jorden igen, og må jeg tilføje, at jeg tror, vi også skal erkende, fru Kirsten Jacobsen, at spørgsmålet om, hvornår forudsætninger kan opfyldes eller ej, ikke kan vurderes helt objektivt. Men efter hvad der foreligger for mig, har jeg ingen grund til at anfægte det notat, der omtales her, og heller ikke dets forudsætninger.

[Statsministeren]

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 115

4) Til *statsministeren* af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil statsministeren bekræfte, at statsministeren, økonomiministeren og industriministeren er fuldt informeret om alle forhold i forbindelse med Sparekassen Nordjyllands delovertagelse af Himmerlandsbanken, og har den samlede regering godkendt konstruktionen og det skattemæssige underskud for hensættelser?«

Skriftlig begrundelse

De udtalelser, der er fremkommet, giver et uklart billede af, hvor mange af regeringens ministre der har været orienteret og i hvilket omfang.

Kirsten Jacobsen (FP):

Folketinget har jo været henvist til at få sine oplysninger dels fra pressen og dels i form af nogle almindelige oplysninger fra diverse ministre. Men det er i hvert fald indtil nu oplyst – og det er det, jeg gerne vil have at statsministeren skal bekræfte – at foruden statsministeren har industriministeren og økonomiministeren samt naturligvis skatteministeren været involveret i denne meget omtalte konstruktion.

Jeg vil gerne spørge, om statsministeren kan bekræfte, at alle de fire nævnte ministre er fuldt informeret om alle forhold i konstruktionen, herunder også de skattemæssige aspekter.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg kan oplyse, at industriministeren har haft den koordinerende funktion i henhold til tilsynslovgivningen på området, som han er ansvarlig for over for de berørte instanser, herunder Nationalbanken. Økonomiministeren har som kongelig bankkommissær været involveret, for så vidt angår den del af løsningen, der indeholdt en garantistillelse fra bl.a. Nationalbanken over for afviklingsselskabet, og jeg selv blev i weekenden den 21.-22. august informeret om, at forhandlingerne var i gang. Om søndagen blev jeg desuden informeret om, at garantistillelsen var etableret.

Vedrørende fordelingen af de skattemæssige hensættelser blev afgørelsen truffet af Told- og Skattestyrelsen efter drøftelse med skatteministeren og under medvirken af Kammeradvokaten.

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg er altså nødt til at konkludere efter statsministerens svar, at alle ministre ikke var fuldt informeret om alle dele, men at hver især var orienteret om sin egen lille del af kagen. Og så er mit spørgsmål til statsministeren: Har den samlede regering godkendt konstruktionen, som den foreligger i dag?

Jens Thoft (SF):

Det er bekymrende at lytte til statsministerens svar, som jeg ser som et forsøg på i hvert fald at sikre, at 3 af de 4 involverede ministre har fri bane.

Jeg vil derfor gerne spørge statsministeren, om jeg forstod statsministerens svar korrekt på den måde, at 3 af de 4 ministre ikke har været informeret om de skatteretlige aspekter af konstruktionen.

Fogh Rasmussen (V):

Statsministeren oplyste, at vedrørende den skattemæssige konstruktion er den godkendt af Told- og Skattestyrelsen efter drøftelse med skatteministeren. Det var sådan, statsministerens ord faldt, tror jeg.

Det giver mig anledning til at spørge statsministeren, om statsministeren er i stand til at bekræfte de oplysninger, der har været fremme i dagspressen om, at Told- og Skattestyrelsens embedsmænd oprindeligt var imod den skattemæssige konstruktion, man nåede frem til, men siden skiftede holdning. Og er statsministeren i stand til at udtale sig om, hvorvidt Told- og Skattestyrelsen har skiftet holdning efter den drøftelse med skatteministeren, som statsministeren netop har omtalt?

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Selv om fru Kirsten Jacobsen jo af gode grunde ikke har haft mulighed for at fornemme i praksis, hvordan det er at være medlem af en regering, tror jeg alligevel, fru Kirsten Jacobsen er bekendt med, at hver enkelt minister har sit eget ressortområde og ansvarsområde. Det er der oven i købet en gældende lovgivning om, som er velbekendt her i salen.

[Statsministeren]

Jeg kan også tilføje, at når det gælder det konkrete spørgsmål, står den samlede regering naturligvis bag afgørelsen ligesom i andre anliggender og har dermed også del i det ansvar, de pågældende ministre har på hver deres område.

Til spørgsmålet om, hvorvidt der nu i svaret kunne indlægges en fortolkning i retning af, at 3 ud af de 4 ministre enten ikke var informerede eller ikke stod bag afgørelsen, må jeg sige, at det samlede sagsforløb helt svarer til, hvordan sager af denne og anden karakter håndteres både i nuværende og i alle tidligere regeringer.

Til hr. Fogh Rasmussen, som spurgte, om jeg var i stand til at udtale mig om et specifikt spørgsmål, er svaret nej.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 112

5) Til *skatteministeren* af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren oplyse, i hvor mange tilfælde den skattemæssige konstruktion, der er anvendt i Sparekassen Nordjyllands delovertagelse af Himmerlandsbanken, er blevet anvendt siden 1985?«

Skriftlig begrundelse

Der henvises til ministerens oplysninger om, at konstruktionen har været sædvanlig praksis siden 1985.

Kirsten Jacobsen (FP):

Skatteministeren har oplyst, at den konstruktion, der her er anvendt, er sædvanlig praksis siden 1985, og derfor synes jeg, det er rigtigt, at skatteministeren nu fortæller os, i hvor mange tilfælde denne specielle konstruktion er anvendt siden 1985. Jeg venter spændt på skatteministerens svar.

Skatteministeren (Stavad):

Jeg vil gerne først slå fast, at det, jeg har udtalt mig om i disse overtagelsessituationer, er de skattemæssige principper, som er anvendt. Fremgangsmåden følger skattelovgivningens almindelige regler såvel ved fusion som ved andre former for overtagelse.

Konkret er der naturligvis aldrig to tilfælde, der er fuldstændig ens. Told- og Skattestyrelsen har i Finanstilsynet fået oplyst, at der siden 1985 har været 58 fusioner, sammensmeltninger eller konkurser i den finansielle sektor. Det var 49 fusioner, 3 sammensmeltninger og 6 konkurser. Disse overtagelsstilfælde er undergivet ligningsmyndighedernes efterfølgende prøvelse, ligesom det er tilfældet med enhver anden form for virksomhedsoverdragelse.

Told- og Skattestyrelsen har ikke været inddraget i alle overtagelsessituationer. I cirka en fjerdedel af disse tilfælde har styrelsen dog vurderet fordelingen af hensættelser mellem det ophørende og det overtagende pengeinstitut direkte i forbindelse med overtagelsen. I et af tilfældene var der tale om, at et pengeinstitut overtog aktiverne uden egentlig fusion.

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg synes ikke, det er spor interessant at høre hverken om fusioner, om fissioner, om spaltninger eller om sammenlægninger, for det er ikke det, spørgsmålet går på.

Spørgsmålet går alene på, hvor mange gange denne konstruktion er anvendt i nøjagtig den samme situation, nemlig hvor der er tale om køb af aktiver og passiver.

Flemming Hansen (KF):

Jeg fik et lidt kryptisk svar, synes jeg, fra statsministeren, da jeg spurgte, om det var en særordning, der var anvendt. Det kan også godt være, at det var uden for statsministerens område. Derfor spørger jeg skatteministeren:

Er der tale om en generel ordning, der er anvendt, eller er der tale om en ordning, der kun anvendes for pengeinstitutter og kun i tilfældet Himmerlandsbanken?

Det må jeg kunne få et klart svar på.

Svend Aage Jensby (V):

Jeg vil gerne spørge skatteministeren: Er der i den konkrete sag Himmerlandsbanken/Sparekassen Nordjylland tale om en fusion eller en fission eller en spaltning, eller hvad er der efter skatteministerens opfattelse tale om?

Det er da et klart spørgsmål, og det forventer vi at få et klart svar på.

Skatteministeren (Stavad):

Fru Kirsten Jacobsen mener ikke, at det er

[Skatteministeren]

interessant, hvor mange fusioner der har været, og hvor mange andre slags overtagelser der har været.

Det mener jeg nu er meget relevant i den her sammenhæng, i og med at uanset om der er tale om overtagelse af aktiver eller egentlig fusion, er de skattemæssige principper for opdeling af hensættelser de samme.

Hr. Flemming Hansen spørger, om der her er tale om særlige regler for pengeinstitutter. Jamen der er jo et særligt regelsæt for, hvordan man behandler hensættelser for pengeinstitutter i skattemæssig henseende, og der er særlige bestemmelser lige nøjagtig for pengeinstitutter i en situation som den, der her er opstået. Det er selvfølgelig disse regler, som har været anvendt i den konkrete sag, vi taler om her.

Og så spørger hr. Svend Aage Jensby, hvad det er for en slags overtagelse, vi har her.

Det, vi har her, er overtagelsesaktiver.

Kirsten Jacobsen (FP):

Nu siger skatteministeren, at reglerne er de samme rent skattemæssigt, uanset om der er tale om en fusion eller der kun er tale om overtagelse af aktiver og passiver.

Det er sikkert lidt interessant for eksperterne at høre. Men lad os nu gå ud fra, at skatteministerens antagelse er rigtig. Vil skatteministeren så bekræfte, at den allerførste forudsætning for, at det overhovedet kan komme på tale, hvad skatteministeren siger, er, at så skal det enten ske efter en forudgående godkendelse i Ligningsrådet, eller der skal være udstedt aktier fra det købende pengeinstitut til de gamle aktionærer.

Fogh Rasmussen (V):

Noget af det nye, der er kommet frem under spørgetiden her i eftermiddag, er statsministerens officielle bekræftelse af mediernes oplysninger om, at Told- og Skattestyrelsen traf sin beslutning om den skattemæssige konstruktion efter drøftelse med skatteministeren.

Statsministeren var ikke i stand til at besvare mit spørgsmål, og derfor retter jeg det nu til skatteministeren.

For det første: Hvorfor blev denne sag forelagt skatteministeren?

For det andet: Kan skatteministeren bekræfte mediernes oplysninger om, at Told- og Skattestyrelsens embedsmænd i første omgang var

imod konstruktionen, men siden ændrede opfattelse?

For det tredje: Ændrede Told- og Skattestyrelsen opfattelse efter drøftelse med skatteministeren?

Svend Aage Jensby (V):

Jeg spørger nu igen på en lidt anden måde, for så er vi helt sikre på, at vi forstår hinanden.

Er skatteministeren enig med mig i, at der ikke er tale om en fusion, at der ikke er tale om en fission, at der ikke er tale om en spaltning?

Hvis jeg får det bekræftet, vil jeg gerne spørge: Hvilken skatteretlige regler, hvilken lovgivning skal det her bedømmes efter?

Skatteministeren (Stavad):

Spørgsmålet var først, om reglerne er de samme for opdeling af hensættelser i forhold til overtagelse af aktiver og overtagelse i forbindelse med en fusion.

Det er de i rent skatteretlig henseende, altså principperne for opdeling af hensættelserne er de samme, uanset om man står i den ene eller den anden situation, og derfor er det selvfølgelig også afgørende, hvor mange situationer der har været, og om det er sædvanligt eller det er usædvanligt.

Jeg er ikke helt sikker på, at jeg fik fat i fru Kirsten Jacobsens spørgsmål – der var en del teknik deri – men vi får jo lejlighed til at veksle ord om den her sag i et samråd i Folketingets Erhvervsudvalg i morgen, hvor vi måske har bedre muligheder for at komme i dybden.

Hr. Fogh Rasmussen stiller et spørgsmål, som jeg forstod sådan – lidt pakket ind – om Told- og Skattestyrelsen af mig var blevet bedt om at nå frem til en konkret afgørelse.

Dertil er svaret nej. Hvad der så er sket i en sag, der har strakt sig over nogle dage, har jeg i sagens natur ingen mulighed for at sige meget klogt om, i og med at jeg overhovedet først blev kontaktet i denne her sag på et meget, meget sent tidspunkt.

Jeg tror, jeg har fået svaret på hr. Fogh Rasmussens spørgsmål, i hvert tilfælde som jeg lyttede mig til det.

Kirsten Jacobsen (FP):

Så må vi jo prøve igen.

Skatteministeren siger, at opdelingen af hensættelser er de samme, uanset om man laver

[Kirsten Jacobsen]

fusion eller man overtager aktiver og passiver. Mit spørgsmål til skatteministeren er så herefter:

Er adgangen til at få fradrag – skattefradrag – for hensættelserne de samme, uanset om der er tale om en fusion eller om salg af aktiver og passiver?

Fogh Rasmussen (V):

Skatteministeren krøb helt uden om mine spørgsmål. Det, han gjorde, var at omformulere dem. Derfor gentager jeg dem nu, og det var nogle meget klare spørgsmål.

For det første: Hvorfor blev denne sag forelagt skatteministeren? Det er jo ikke alle skattesager, der bliver det.

For det andet: Kan skatteministeren bekræfte mediernes oplysninger om, at Told- og Skattestyrelsens embedsmænd i første omgang var imod denne konstruktion og siden skiftede holdning?

For det tredje: Skiftede Told- og Skattestyrelsen holdning efter drøftelsen med skatteministeren?

Pia Larsen (V):

Er skatteministeren enig i, at der i sagen om Himmerlandsbanken hverken er tale om en fusion, en fission, en sammensmeltning eller en spaltning?

Skatteministeren (Stavad):

Jeg tror, jeg starter med det sidste, for så er jeg sikker på, at jeg får det med.

Det er jeg enig i. Der er tale om overtagelse af aktiver.

Til fru Kirsten Jacobsen. Jeg vil gerne bede fru Kirsten Jacobsen om at huske, hvad jeg siger, og tage ordet principper med. Det betyder altså indimellem en del, og principperne for fordelingen er de samme.

Fru Kirsten Jacobsen spørger, om fradragene er de samme. Ja, det gælder i hvert fald både, når vi taler om fusion, og når vi taler om overtagelse af aktiver, at man kan aldrig nogen sinde få fradrag for andet end et tab, man har lidt. Jeg har næsten lyttet mig til, at det, der har været årsagen til en del af forvirringen i denne sag, er, at nogle har forsøgt at udlægge teksten, som om Sparekassen Nordjylland er blevet til-delt et fradrag, uanset om man lider tab eller ej. Det er bestemt ikke tilfældet.

Så spørger hr. Fogh Rasmussen – det undrer mig måske lidt, at det kommer fra hr. Fogh Rasmussen – hvorfor sagen blev forelagt mig. Det gjorde den selvfølgelig, fordi det var en sag, som var af vidtrækkende økonomisk betydning, og fordi man vidste med ganske stor sikkerhed, at det nok ville være en sag, der vil blive meget offentlig omtale af.

Derfor synes jeg, det var en helt rigtig vurdering af Told- og Skattestyrelsen, at man gav mig en orientering, at vi tog en drøftelse, hvor jeg fik mulighed for også på det tidspunkt at få en orientering om, hvad det var for en beslutning, man var nået frem til.

Det betyder så også, at jeg ikke har mulighed for at bekræfte det, hr. Fogh Rasmussen spørger om, nemlig om der har været sagt nej eller der har været givet andre beskeder undervejs i den her proces, og om der er skiftet holdning, efter at man har talt med mig. Derefter kan jeg også sige: Det kan jeg ej heller bekræfte.

Jan Køpke Christensen (FP):

I relation til svaret til fru Kirsten Jacobsen vil jeg gerne spørge skatteministeren helt klart og præcist: Kan man få fradrag for det tab, andre har lidt?

Flemming Hansen (KF):

Jeg er nødt til at spørge skatteministeren igen, for jeg kan simpelt hen ikke forstå svaret til hr. Fogh Rasmussen:

Hvorfor blev skatteministeren indblandet i en sag, når den er foregået lige efter bogen? Så er der jo ikke en eneste sag, skatteministeren ikke kan blive indblandet i.

Skatteministeren (Stavad):

Jeg må sige til hr. Flemming Hansen, at jeg er inddraget i utrolig mange sager hen ad vejen, og de sager, vi behandler i Skatteministeriet, behandler vi helt generelt efter bogen – for at blive i sproget.

Måtte jeg sige til hr. Jan Køpke Christensen: Nej, man kan ikke få fradrag for et tab, andre har lidt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 113

6) Til skatteministeren af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvilke år den skattemæssige konstruktion, der er anvendt i Sparekassen Nordjyllands delovertagelse af Himmerlandsbanken, er blevet brugt i andre tilfælde?«

Skatteministeren (Stavad):

Der er ikke så meget supplerende at sige i forhold til det foregående spørgsmål. Jeg kan oplyse, at den ene delovertagelse med overtagelse af aktiver, som Told- og Skattestyrelsen har været involveret i, og som jeg henviste til i min tidligere besvarelse, foregik i 1992.

Men derudover har der i en fjerdedel af de sager, der har været – i alt nogleoghalvtreds – været tale om fusion, og i de sager har Told- og Skattestyrelsen været konsulteret i forbindelse med en konkret vurdering af hensættelser og fordeling af disse. Det betyder, at man har haft sager af den principielle karakter i et antal af to om året, hvis vi tager det gennemsnitligt siden 1985.

Kirsten Jacobsen (FP):

Jo, men alt det dér, som er alt muligt andet end det, det handler om, er ikke så interessant. Vi har et eksempel, siger skatteministeren. Så nævner skatteministeren året 1992. Men man kan ikke få nogen som helst konkrete svar.

Skatteministeren har jo selv uden for Folketingets Erhvervsudvalg sagt, at den sag, som var magen til, var Bornholmerbanken. Det skete jo præcis i året 1992.

Da vil jeg gerne spørge skatteministeren, om han da er uenig med industriministeren i det svar, industriministeren har givet på spørgsmål nr. S 1454 om, at Bikubens overtagelse af Bornholmerbanken skete ved en fusion.

Flemming Hansen (KF):

Skatteministeren siger, at skatteministeren meget ofte – og det forstår jeg så godt – er indblandet i konkrete sager. Men jeg må spørge skatteministeren:

Er det ikke en lidt unormal sag, når skatteministeren bliver indblandet i en sag søndag nat? Eller er det normalt i Skatteministeriet?

Kai Dige Bach (KF):

Jeg vil gerne spørge skatteministeren:

Hvad er der særligt ved denne sag, som skulle få Told- og Skattestyrelsen til at tro, at den ville blive mere offentligt interessant end dem, som skatteministeren udtaler at der har været to om året af i flere år?

Skatteministeren (Stavad):

Hr. Kai Dige Bach kan måske huske en sag, som jeg ikke tror at jeg bryder nogen tavshedspligt ved at referere, hvilket fru Kirsten Jacobsen har forsøgt at sige – den var nemlig omtalt på daværende tidspunkt i dagspressen: Bikuben overtog i 1992 aktiverne i Bornholmerbanken, og hvis hr. Kai Dige Bach så også husker den konkrete situation, og hvad den gav af efterfølgende diskussion, så tror jeg, at han vil give mig ret i, at det kunne man, hvis man har en lille bitte smule fornemmelse af den slags sager, godt have en forventning om.

For det andet må jeg sige til fru Kirsten Jacobsen, at jeg vel egentlig med det allerede har svaret fru Kirsten Jacobsen på hendes spørgsmål.

Hr. Flemming Hansen spørger, hvad der var unormalt ved den situation. Ja, det er jo ikke så mange af de beslutninger, der træffes i Told- og Skattestyrelsen, som giver anledning til mange spørgsmål eksempelvis i Folketingets spørgetid eller i diverse udvalg, så efterfølgende må jeg da sige, at de embedsmænd, der skønnede, at det var fornuftigt nok at give en orientering og have en drøftelse af den sag, tilsyneladende har skønnet fuldstændig rigtigt.

Kirsten Jacobsen (FP):

Det kan godt ske, at skatteministeren synes, at jeg har fået svar på mit spørgsmål. Det synes jeg ikke selv. Jeg spurgte klart og tydeligt skatteministeren, hvordan den oplysning om Bornholmerbanken, som skatteministeren lige har gentaget, kan passe sammen med den oplysning, som industriministeren har givet under Folketingets forhandlinger i et svar på spørgsmål nr. S 1454, hvori der til slut står, at Bikubens overtagelse af Bornholmerbanken var en fusion.

Kai Dige Bach (KF):

Efter skatteministerens svar til mig vil jeg gerne vide:

Kan skatteministeren så bekræfte, at skattemyndighederne ikke henvendte sig til skatte-

[Kai Dige Bach]

ministeren, fordi denne sag var anderledes end de tidligere?

Svend Aage Jensby (V):

Tak for svaret til fru Kirsten Jacobsen.

Skatteministeren sagde: Jeg kan bekræfte, at Bikuben overtog aktiverne i Bornholmerbanken.

Jeg spørger nu: Kan skatteministeren bekræfte, at Bikuben overtog samtlige aktiver og samtlige passiver?

Fogh Rasmussen (V):

I opfølgning af det spørgsmål vil jeg gerne spørge skatteministeren, om det, skatteministeren har sagt her i eftermiddag, skal forstås på den måde, at skatteministeren siger, at den konstruktion, der blev fundet vedrørende Bikuben og Bornholmerbanken, er ethundrede procent identisk med den konstruktion, der er fundet vedrørende Sparekassen Nordjylland og Himmerlandsbanken.

Det er det svar, vi skal have frem.

Så vil jeg dernæst spørge skatteministeren, om hans tidligere besvarelse om, at han ikke kunne bekræfte, at Told- og Skattestyrelsen skulle have skiftet holdning, skal forstås sådan, at skatteministeren har fulgt indstillingen fra Told- og Skattestyrelsen uden at ændre i den?

Skatteministeren (Stavad):

For at få det sidste på det rene, så er svaret ja.

Med hensyn til, om konstruktionerne er ethundrede procent identiske, tror jeg ikke, man i den slags sager finder to, der er ethundrede procent identiske, men det, vi kan sige med sikkerhed, er, at de er behandlet ud fra de samme skatteretlige principper. Det mener jeg er det afgørende.

Så spørger hr. Svend Aage Jensby, om jeg kan bekræfte, at man i Bornholmerbanken havde overtaget samtlige aktiver og passiver. Jeg beklager, at jeg ikke har haft nogen anledning til at sætte mig ind i den sag. Jeg ved ikke engang, om jeg måtte oplyse det, hvis jeg vidste det, men jeg ved det faktisk ikke.

Så spørger hr. Kai Dige Bach, om denne sag ikke var anderledes end andre. Nej, den er ikke mere anderledes, end den slags sager altid er i det konkrete, og den har som sagt fået en helt sædvanlig principiel skatteretlig behand-

ling, og afgørelsen er truffet ud fra disse samme principielle regler.

Så havde fru Kirsten Jacobsen et spørgsmål om svaret fra industriministeren. Jeg har lige fået svaret i hånden, og jeg har ikke nået at få det læst igennem, men jeg hører i min øresnegl, at industriministeren bestemt ikke er enig i fru Kirsten Jacobsens udlægning.

Kirsten Jacobsen (FP):

Må jeg bede skatteministeren om at tage svaret, blade om på side 2 og fra tredjenederste linje læse afslutningen på svaret; så kan det være, skatteministeren bliver enig.

Så vil jeg gerne have svar på, om der ikke står, at Bikubens overtagelse af Bornholmerbanken skete ved en fusion. Der står udtrykkelig sort på hvidt i det svar, som nu to ministre sidder og blader i, at der var tale om en fusion.

Svend Aage Jensby (V):

Nu må jeg altså sige til skatteministeren, at selv om man skal respektere tavshedspligten, synes jeg, skatteministeren trækker den for vidt. Vi får at vide klart og tydeligt som svar på fru Kirsten Jacobsens spørgsmål om relationerne Bikuben/Bornholmerbanken: Bikuben overtog aktiverne.

Så må det dog være rimeligt, når skatteministeren henviser til den overtagelsessituation som værende et fortilfælde, at jeg venter, at skatteministeren må kunne sige, om også Bikuben overtog samtlige passiver. Det er dog det mindste, man må kunne forvente.

Derfor spørger jeg: Gjorde Bikuben det?

Skatteministeren (Stavad):

Jeg må sige til hr. Svend Aage Jensby, at jeg mener faktisk, at jeg gav et meget præcist svar, nemlig det svar, at jeg overhovedet ikke har været inddraget i den sag.

Det, jeg blev spurgt om af fru Kirsten Jacobsen, angik forskellige former for overtagelse, og det har jeg klart redegjort for. Jeg mener ikke, at der er nogen mulighed for at tilføje noget som helst til den redegørelse, der allerede er givet.

Kirsten Jacobsen (FP):

Betyder det, at skatteministeren nægter, at det, der står i Folketingets forhandlinger 1992-93, er korrekt, nemlig i sp. 12662:

[Kirsten Jacobsen]

»For så vidt angår spørgsmålet omkring Bornholmerbankens fusion med Bikuben ...«?

Det er oplysninger, industriministeren har afgivet den 23. september 1993. Står skatteministeren her og siger, at de oplysninger er urigtige oplysninger til Folketinget?

Jens Thoft (SF):

Jeg spurgte statsministeren, om det var korrekt forstået, at kun skatteministeren var fuldt informeret om alle de skatteretlige og skattemæssige aspekter i den her sag. Jeg forstod statsministerens svar således, at han bekræftede, at sådan forholder det sig.

Nu vil jeg spørge skatteministeren direkte:

Er det skatteministeren, der har det fulde skatteretlige og skattemæssige ansvar i den her sag?

Skatteministeren (Stavad):

Jeg kan sige til hr. Jens Thoft, at svaret er ja.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 79

7) Til trafikministeren af:

Ole Donner (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvilket omkostningstal HT har lagt til grund ved sin tilbudsgivning på den afholdte licitation om buskørsel?«

Skriftlig begrundelse

Spørgeren ønsker oplyst, hvilket indekstal man har anvendt ved tilbudsgivningen, idet spørgeren mener, at det er af stor betydning at vide, om omkostningstallet er baseret på faktiske omkostninger fra 1992-93 eller tallet er et »forventningstal« om, hvorledes omkostningerne vil være i 1994.

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Hr. Ole Donner har stillet en række spørgsmål i forbindelse med HT's tilbud ved den afholdte licitation om buskørslen i HT-området.

Jeg har den 15. oktober 1993 orienteret Trafikudvalget om, at jeg ikke har kunnet imødekomme HT's ansøgning om dispensation fra HT-lovens krav om, at mindst 45 pct. af den

samlede rutekørsel pr. 1. april 1994 skal udføres af andre end HT selv. Derfor har spørgsmålet ikke en afgørende selvstændig betydning i forhold til licitationen. De er simpelt hen ude af billedet.

Jeg har tidligere til Trafikudvalget fremsendt en redegørelse fra HT om de regnskabsprincipper, som busdivisionen benytter, samt hvorledes tilbudet beregnes. Således har HT oplyst, at busdivisionen siden 1. januar 1992 anvender princippet i årsregnskabsloven, og at tilbudet sker under inddragelse af alle omkostningskomponenter.

I forbindelse med det konkrete spørgsmål har HT oplyst, at busdivisionens tilbud er baseret på det forventede omkostningsniveau april 1994, som er lavere end det faktiske omkostningsniveau. HT har oplyst, at der i årene 1990-94 gennemføres en rationaliseringsproces, som indebærer en reel omkostningsreduktion på 25 pct., således som det også har kunnet konstateres hos private virksomheder. Tilbudspriserne fra disse er således faldet fra 388 kr. pr. time i 1992 til 355 kr. pr. time i det seneste tilbud.

Ole Donner (FP):

Jeg vil gerne takke ministeren for svaret. Med hensyn til den ønskede dispensation til HT er jeg selvfølgelig klar over det. Jeg deltog selv i mødet, hvor vi fik den omtalte orientering.

Men jeg mener ikke, at spørgsmålene er passende. Jeg mener, det er uhyre vigtigt at få at vide, hvilke omkostningstal HT har lagt til grund, og jeg noterer mig, og jeg noterede mig, at ministeren svarede, at man lægger det, man forventer i april 1994, til grund, og det synes jeg er vigtigt at få frem, for enhver ved, at man kan foretage ekstraordinære afskrivninger. HT har foretaget nogle ekstraordinære afskrivninger; de søger for at have en vis portion gamle busser, og derfor forventer de ikke så store afskrivninger. De kan så nedsætte timeprisen fra 388 til angiveligt 355, for de indkøber ikke nogen nye busser. De har heller ikke de lavgulvsbusser til handicapkørsel, som de forlanger andre tilbudsgivere skal have, og derfor kan de give et væsentligt lavere tilbud end andre. Når den socialdemokratiske formand for HT drøner land og rige rundt og træder frem i TV-Avisen og fortæller, hvor billig HT er, er det altså ikke

[Ole Donner]

rigtigt. Derfor er jeg glad for, at ministeren så klart svarede, at det ikke var faktiske tal, men forventede tal, og jeg glæder mig til at få svarene på de øvrige spørgsmål, for hvis man også dér har regnet på den måde, og det går jeg ud fra, så forstår jeg godt, at HT er billig, for så er det ikke realistiske tal, man har opereret med.

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Jeg ledte lidt efter spørgsmålet, men jeg vil gerne være så imødekommende over for spørgeren at sige, at når offentlige virksomheder byder i offentlig licitation, er det klart, at det sker på lige vilkår; det mener jeg har betydning for fremtiden.

Ole Donner (FP):

Ministeren sagde, at der ikke var noget spørgsmål i mit indlæg. Så vidt jeg kender forretningsordenen, er det dog tilladt at takke ministeren for svaret. Jeg vil så godt stille spørgsmålet helt konkret, så der ikke er nogen tvivl: Kan ministeren bekræfte, at HT ikke har de lavgulvsbusser, der var ønsket til den omtalte handicapkørsel? Hvis svaret er ja, kan ministeren så bekræfte, at det ville koste HT en del penge, hvis man skulle anskaffe disse busser?

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Det er et selvstændigt spørgsmål, og jeg er ikke i stand til at kunne svare præcist på det. Jeg vil gerne henvise til, at jeg kan besvare det skriftligt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 80

8) Til *trafikministeren* af:

Ole Donner (FP):

»Kan ministeren bekræfte, at HT ikke har indregnet »bøder«, som skal betales, hver gang en tur ikke gennemføres i henhold til køreplanen?«

Skriftlig begrundelse

Det er en kendt sag, at HT har et rekordstort udfald af ikke gennemførte ture, og for disse ikkegennemførte ture betales der normalt en bøde på bustimeprisen x 150 pct.

Det er derfor interessant at vide, hvor meget HT har afsat på budgettet til sådanne betalinger.

Trafikministeren (Helge Mortensen):

I besvarelsen af spørgsmål S 79 oplyste jeg, at HT-tilbud er afgivet således, at alle omkostningskomponenter er indeholdt. HT har oplyst, at dette indebærer, at der i tilbudet også er indeholdt udgifter til betaling af afgifter for ikkekørte ture.

Ole Donner (FP):

Kan ministeren bekræfte, at HT har et meget stort udfald af ture? Det burde være en kendt sag, men jeg vil gerne spørge, om ministeren er klar over, at det er temmelig mange ture, og at det også procentuelt er mange flere, end de private entreprenører har. Når ministeren nu har fået den oplysning om, at man har afsat midler til dette, vil jeg gerne spørge ministeren helt konkret: Hvor mange millioner kroner har man afsat?

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Jeg går ud fra, at spørgeren er fortrolig med, at de besvarelser, jeg giver her, er oplysninger, som jeg henter hos HT, idet Trafikministeriet ikke selvstændigt har bearbejdet dem, og da det ingen betydning har for licitationen, anses det heller ikke for en særlig opgave. Det ville det have været, hvis der var en dispensation.

Derfor må jeg også til dette konkrete spørgsmål sige, at de erfaringer, jeg har med udfald af ture, mest er som passager, og det finder jeg nok er for spinkelt et grundlag at bygge et svar på. Så jeg må henvise til, at om spørgeren vil have noget konkret oplyst om udfald af ture, kan jeg gøre det skriftligt.

Ole Donner (FP):

Jeg takker ministeren for svaret, og jeg ville meget gerne, om ministeren skriftligt ville oversende meddelelse til Trafikudvalget om, hvor mange millioner kroner der er afsat til disse udfald af ture.

Ministeren sagde, at der jo ikke er tale om et offentligt tilbud, men er ministeren ikke enig med mig i, at hvis man havde givet et sådant tilbud, var det væsentligt, at der var afsat det beløb, som man påregnede at skulle bruge til »bøder«, og er ministeren ikke enig i, at hvis

[Ole Donner]

ikke alle tallene er korrekte og man har glemt væsentlige udgifter, er det lidt forkert, at HT's formand påstår, at man er så billig?

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Jeg er enig i, at HT naturligvis skal afgive tilbud under realistiske forudsætninger.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 81

9) Til *trafikministeren* af:

Ole Donner (FP):

»Kan ministeren bekræfte, at HT's busafdeling har opnået et afdragsfrit lån på ca. 318 mio. kr. hos HT's administrationsafdeling?«

Skriftlig begrundelse

Spørgeren ønsker oplyst, om det er korrekt, at busafdelingen har opnået et sådant lån til en meget favorabel rente og uden afdrag. Hvis et sådant lån er ydet, forbedrer det HT's busafdelings muligheder for at udkonkurrere de private vognmænd i tilbudsgivningen på HT-kørsel.

Trafikministeren (Helge Mortensen):

HT har i den redegørelse, som jeg tidligere har sendt til Trafikudvalget, oplyst, at der pr. 1. januar 1992, hvor Busdivisionen gik over til at føre regnskab efter årsregnskabslovens principper, blev etableret en åbningsstatus. Heri er indeholdt et anlægslån fra HT til Busdivisionen på 317,8 mio. kr. Egenkapitalen blev fastsat til 25 pct. af den samlede balancesum, og anlægslånet blev defineret som forskellen mellem balancesummen og egenkapital plus gæld til tredjemand.

Der er ikke aftalt en afdragsordning for lånet, der af Busdivisionen forrentes med en rente svarende til den officielle 3 måneders rente hos Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk. Denne rente er højere end den faste rente, hvorfor HT ikke finder, at der gives Busdivisionen konkurrencemæssige fordele. Det oplyses, at Busdivisionen som følge af Indenrigsministeriets regler er afskåret fra at benytte de finansieringsinstrumenter, som er til rådighed for private virksomheder.

Ole Donner (FP):

Jeg takker ministeren for svaret og er da glad for, at de ca. 318 mio. kr. var rigtigt, når der nu er tale om 317,8 mio. kr. Men jeg vil gerne spørge ministeren, om ministeren ikke er enig i, at hvis man får et afdragsfrit lån på 317 mio. kr., er man konkurrencemæssigt bedre stillet end de private entreprenører og andre firmaer. Jeg lagde mærke til, at der i ministerens svar stod, at HT ikke mener, at man har nogen konkurrencemæssig fordel. Hvis HT kan svare sådan, bliver jeg en smule bekymret, for det kan da ikke være rigtigt, at man ikke i HT kan forstå, at hvis man skulle have råd til at afdrage 317,8 mio. kr. over 20 år, skulle der indtjenes et større overskud; det er da ikke nok, at man kun betaler renterne.

Jeg kunne da godt tænke mig, at de private busselskaber ville kunne sætte prisen ned og dermed kunne konkurrere, hvis de havde tilsvarende muligheder for at købe en 30-35 busser for lån, de kun skulle betale renter og ingen afdrag af. Så jeg vil gerne spørge ministeren, om ministeren i hvert fald ikke er enig i, at HT's konklusion ikke er rigtig.

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Jeg kan jo ikke bestride den konklusion, som jeg har fået af HT og her har refereret. Med hensyn til min opfattelse af, hvordan offentlige selskaber, her HT, bør organiseres med hensyn til udbud, vil jeg da tilstræbe, at det bliver på lige konkurrencemæssige vilkår med private, og at der også skal gælde ligestilling med hensyn til lånoptagelser.

Ole Donner (FP):

Jeg kan selvfølgelig godt forstå, at en minister nødvendig vil sige, at HT's konklusion ikke er rigtig. Men lad os glemme den sag og tage et tænkt eksempel, som jeg så gerne vil høre ministerens svar på.

To lønmodtagere køber hver sit parcelhus til 0,5 mio. kr. og belåner det i kreditforeningen. Den ene skal kun betale renter, den anden skal både betale renter og afdrag. Mener ministeren så ikke, at han, der kun skal betale renter, har flere penge til rådighed end ham, der både skal betale renter og afdrag, forudsat at de har den samme indtjening?

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Nu er det en eksamination i noget, der ligner

[Trafikministeren]

privatøkonomi, men umiddelbart vil jeg foretrække at være den, der kun skulle betale renter. Men jeg vil gerne gøre opmærksom på, at den pågældende så stadig væk har gælden, og det er også inde i billedet her. Indenrigsministeriets regler for offentlige institutioners, her Busdivisionens, muligheder for optagelse af lån, som jeg har refereret til, er nok ikke rimelige i forhold til konkurrenternes vilkår, og derfor vil jeg gerne gentage min besvarelse fra før, nemlig at jeg finder, at der på HT's område bør være en stærkere ligestilling, også med hensyn til at kunne lånefinansiere.

Ole Donner (FP):

Jeg skal ikke vende tilbage til busserne igen, men bare konkludere, at det, jeg fik ud af svaret, var, at ministeren helst ville have det parcelhus, hvor man kun skulle betale renter, fordi ministeren så ville have mere til privatforbrug. Tror ministeren ikke, at HT også vil have flere penge til rådighed, så man kan nedsætte prisen på bustimerne i 1994 til et lavere niveau, end man har i dag?

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Jeg bliver spurgt, hvad jeg tror, men jeg vil gerne henholde mig til realiteterne, og dem har jeg besvaret.

Ole Donner (FP):

Det er ikke en eksamination i privatøkonomi, som ministeren sagde, men ministeren må da kunne svare på, om ministeren tror, at der vil være flere penge i HT's kasse, når man ikke betaler afdrag, end hvis man skulle betale både renter og afdrag. Jeg kan selvfølgelig godt stille mig tilfreds med et skriftligt svar, men umiddelbart skulle det vel ikke være nødvendigt at skrive sammen om det. Kan ministeren ikke bekræfte, at hvis man ikke betaler afdrag, vil man have et beløb i kassen, som man kan bruge enten til et overskud eller til at nedsætte priserne med?

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Jeg vil gerne understrege over for hr. Ole Donner, at jeg faktisk tilkendegav i min besvarelse, at forrentningen af dette lån, som der ikke er aftalt afdragsperiode på, ligger højere end på tilsvarende låneforrentninger. Årsagen til, at der er denne låneadgang, er, at Inden-

rigsministeriet ikke giver tilladelse til, at man kan optage de lån, som konkurrenterne kan benytte.

Derfor mener jeg, at det svar, man kan forvente på dette område, må være, at der hele vejen igennem skal etableres en ligestilling imellem de offentlige virksomheders udbud og de privates udbud; det må være det centrale.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 82**10) Til trafikministeren af:****Ole Donner (FP):**

»Kan ministeren bekræfte, at lønsumsafgift på 2,5 pct. af al løn og overskud ikke er medregnet i HT's kalkulationer og tilbudspris på de tilbud, der er afgivet ved licitationen på HT-kørsel?«

Skriftlig begrundelse

Spørgeren ønsker spørgsmålet afklaret for at få be- eller afkræftet, om bustimeprisen kunstigt er sat ca. 10 kr. for lavt i de afgivne tilbud.

Trafikministeren (Helge Mortensen):

HT har oplyst, at selskabet følger det princip, at Busdivisionens regnskab skal baseres på de samme vilkår, som gælder for private virksomheder. Uanset at HT som offentligt selskab ikke skal betale lønsumsafgift, er det nu besluttet, at Busdivisionen regnskabsmæssigt belastes af denne afgift i relation til HT.

Det betyder, at det så medregnes i udbudssituationen, som altså formentlig ikke kommer til at gælde under den nuværende lovgivning, skal jeg understrege. Det svarer ifølge HT til en udgift på 6 kr. pr. time, eller 1,6 pct. af Busdivisionens gennemsnitlige tilbud, som ville være blevet vedstået, såfremt der var blevet givet dispensation.

Ole Donner (FP):

Jeg vil gerne spørge ministeren, om ministeren vil oversende svaret sammen med de øvrige ting, ministeren har lovet, fordi det også i relation til de svar, der er givet på de tidligere spørgsmål, kan være lidt svært at sige, hvad man har beregnet tallet af. Er det af de forventede fremtidige udgifter, eller er det af de ekssi-

[Ole Donner]

sterende udgifter? Man kan jo ikke på samme måde som med afskrivninger sige, at nu regner vi kun med det og det i lønsumsafgift, man er nødt til at have et bestemt tal at gå ud fra.

I relation til, at man netop har de rigtige tal fremme, både om dette, om lån, om busser og alt muligt andet – for det er jo vigtigt, at man konkurrerer på lige vilkår, som ministeren også sagde tidligere – vil jeg spørge, om ministeren ikke er klar over, at HT ikke er det eneste selskab, der låner penge det pågældende sted. Der er trods alt andre selskaber med dårlig økonomi, der må give lige så meget i rente som HT.

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Jeg kan bekræfte, at jeg vil oversende de konkrete tal, men jeg vil alligevel sige, at det er meget konkret beregnet fra HT's side, nemlig at det er 6 kr. pr. time. Det vil altså sige, at hvis man kender timetallet, eller man forudsætter et bestemt antal timer kørt på dette udbud, vil tallet fremgå; men det skal blive oversendt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 85

11) Til *trafikministeren* af:

Gammelgaard (KF):

»Hvad vil ministeren opnå med det udredningsarbejde vedrørende nogle spørgsmål inden for DSB, som ministeren har igangsat, og hvad er begrundelsen for personsammensætningen i den arbejdsgruppe, som skal gennemføre det pågældende udredningsarbejde?«

Skriftlig begrundelse

Ministeren har besluttet at gennemføre et udredningsarbejde vedrørende nogle spørgsmål inden for DSB, og ministeren har i den anledning nedsat en arbejdsgruppe, der har til opgave at redegøre for de bevillingsmæssige og forretningsmæssige forhold vedrørende en række aktiviteter og projekter inden for DSB.

Til trods for ministerens svar på mine skriftlige spørgsmål af 5. oktober 1993 er det stadig uklart, hvad denne undersøgelsesgruppes arbejde skal føre frem til. Når ministeren i sit svar på mit spørgsmål nr. S 18 bl.a. skriver: »Mere generelt kan jeg oplyse, at det naturlig-

vis ikke på nuværende tidspunkt kan udelukkes, at der kan blive tale om et tjenstligt ansvar for enkeltpersoner i forbindelse med de omhandlede forhold inden for DSB«, er der usikkerhed om, hvilken rolle undersøgelsesgruppen spiller i den forbindelse.

Det er såvel for Folketinget som for befolkningen af afgørende betydning, at de fejlslagne DSB-projekter, vi har oplevet i de senere år, undgås i fremtiden. Bl.a. derfor ønskes ministerens begrundelse for, at nogle af arbejdsgruppens medlemmer har haft og/eller har tilknytning til de arbejdsområder inden for DSB, som arbejdsgruppen bl.a. skal undersøge og redegøre for.

Gammelgaard (KF):

DSB er en meget stor, offentlig virksomhed, hvis aktiviteter naturligt nok følges tæt af befolkningen og Folketinget.

I den senere tid har vi oplevet flere fejlslagne DSB-projekter. Det må nødvendigvis opklares, hvordan de pågældende fejl har kunnet opstå med de tab, der har været følgen. De fejlslagne projekter skal undgås i fremtiden. Derfor må det nødvendigvis være ganske klart, hvad den pågældende arbejdsgruppes arbejde skal føre til, og at arbejdsgruppen skal være sammensat, så vi får den helt uvildige redegørelse, der er brug for.

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Jeg kan svare, at formålet med udredningsarbejdet er at få tilvejebragt en afklaring af de bevillingsmæssige og forretningsmæssige forhold vedrørende en række spørgsmål inden for DSB, bl.a. med det formål, at arbejdsgruppens rapport kan indgå i grundlaget for den redegørelse, jeg skal afgive til statsrevisorerne for Ask- og Urdsagen. Formålet er således enkelt, nemlig at skabe klarhed.

Jeg vil også gerne understrege, at samtlige de sager, som nu undersøges i dette udredningsudvalg, og som i øvrigt også er rejst i pressen, er sager fra den tidligere regerings tid.

Det har været afgørende for mig at kunne have stor tillid til de besvarelser, jeg skal give til statsrevisorerne, og til de besvarelser af de adskillige forhold, der har været fremdraget i pressen. Det er en yderligere grund til, at jeg har nedsat denne arbejdsgruppe.

[Trafikministeren]

Arbejdsgruppen udfører således en opgave, der helt kan sammenlignes med sædvanlige departementale opgaver, og det er grunden til, at DSB også er repræsenteret i den. Gruppen ledes af en højt placeret embedsmand uden for de direkte involverede ministerier, nemlig af departementschef Nils Bernstein fra Landbrugsministeriet.

Lad mig så sige i relation til begrundelsen for spørgsmålet her, og det er en gentagelse af, hvad jeg skriftligt har svaret hr. Gammelgaard, at arbejdsgruppen ikke er en undersøgelsesret eller et tjenestemandsførhør. Den skal derfor ikke tage stilling til, om der er grundlag for at søge et eventuelt ansvar gjort gældende over for bestemte personer. Det udelukker imidlertid ikke, at der kan komme til at foreligge en sådan situation, og hvis den kommer, vil jeg heller ikke tøve med at skride ind.

Gammelgaard (KF):

Ministeren meddelte i en pressemeddelelse den 29. september 1993, at ministeren havde besluttet at gennemføre dette udredningsarbejde vedrørende nogle spørgsmål inden for DSB. I pressemeddelelsen hedder det, at beslutningen er truffet i forlængelse af de spørgsmål, der er rejst i Folketinget og af statsrevisorerne og Rigsrevisionen vedrørende DSB's færgepositioner efter beslutningen om en fast forbindelse over Storebælt m.v., og endelig er der forslaget om en ny overordnet organisation af DSB. Udredningsarbejdet forudsættes at kunne bidrage til, at DSB's ledelse får forbedret virksomhedens grundlag for arbejdet med de fremadrettede opgaver. Der er altså tale om et meget omfattende arbejde, der skal igangsættes om DSB's virksomhed. Det har ikke noget at gøre med, at det foregik under den tidligere regering; det har noget at gøre med, hvad der foregår i DSB, og hvordan DSB skal indrettes i fremtiden. Det er det, det handler om!

Mit spørgsmål til ministeren er så: Når man nu ser dette, er der jo helt klart brug for en uvildig redegørelse, men hvordan kan der blive tale om en uvildig redegørelse, når ministeren skriftligt har svaret mig, at arbejdsgruppen alene skal udføre et arbejde, der helt kan sammenlignes med sædvanlige departementale opgaver, og at der er tale om en redegørelse, som vil blive afgivet af ministeren og på hans ansvar?

Derudover vil jeg godt spørge: Når man ser på personsammensætningen i arbejdsgruppen, hvor flere af medlemmerne enten har eller har haft tæt tilknytning til de arbejdsopgaver og -områder, der skal undersøges, hvordan mener ministeren så, der kan blive tale om en uvildig redegørelse? Mener ministeren kort sagt, at der kan blive tale om den uvildige redegørelse om for- og fremtid, som er nødvendig?

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Jeg må understrege, at jeg ikke ønsker at binde mig op på spørgerens overfortolkning af pressemeddelelsen. Det er rigtigt, at resultatet af arbejdsgruppens arbejde vil blive anvendt af den fremtidige ledelse; de erfaringer, vi gør ved gennemgang af dette arbejde, vil vi naturligvis anvende.

Det skal understreges, at DSB's fremtidige organisation intet har med denne arbejdsgruppe at gøre. Resultatet vil kunne anvendes af den fremtidige organisation, og det er der givet udtryk for er det centrale. Jeg må fastholde, at jeg har den ret som minister at kunne nedsætte en arbejdsgruppe til at forsyne mig med et grundlag for nogle besvarelser, som jeg er usikker på, at det er DSB alene, der skulle kunne besvare. Jeg finder, at jeg her har fået etableret en gruppe, der, selv om DSB deltager i den, vil give mig den fornødne sikkerhed og derefter et grundlag til at kunne drage de fornødne konklusioner.

Gammelgaard (KF):

Jeg vil gerne endnu en gang ganske klart forholde ministeren, at der altså i arbejdsgruppen sidder flere personer, der enten har haft eller har direkte tilknytning til de områder inden for DSB, der skal undersøges. Hvordan kan det så blive en uvildig undersøgelse?

Jeg vil da også gerne spørge ministeren, om han er enig med de to medlemmer af regeringspartierne, der har givet udtryk for den samme kritik, som jeg giver udtryk for. Jeg tænker her dels på fru Inger Stilling Pedersen fra Kristeligt Folkepartis folketingsgruppe, dels på ministerens partifælle, hr. Risgaard Knudsen, der direkte har sagt, og jeg citerer fra Politiken den 3. oktober d.å.: »... at gruppen er sammensat på en sådan måde, så det strider imod gode parlamentariske traditioner.« Hr. Risgaard Knudsen har så i øvrigt altid haft den hold-

[Gammelgaard]

ning, at man skal have uvildige personer til at rede trådene ud i spørgsmål af denne art. Er ministeren enig eller uenig med sin partifælle og med Kristeligt Folkepartis medlem?

Formanden:

Vi har en taletid på et minut på nuværende tidspunkt.

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Jeg mener, at hr. Gammelgaard overfortolker, hvad der er hensigten med arbejdsgruppen. Der er ingen tvivl om, at jeg som minister her får et grundlag for besvarelse af disse spørgsmål, men hvilke konklusioner der skal drages, er jeg ikke i stand til at kunne sige, men det forstår jeg, at hr. Gammelgaard er, og det kan måske skyldes, at hr. Gammelgaard har siddet i en regering, hvor disse problemer også har eksisteret; man kunne ikke få dem løst, men det må så være min opgave. Selv om jeg ikke kan gøre det i henhold til forretningsordenen, vil jeg gerne spørge hr. Gammelgaard, hvem det eksakt er, at hr. Gammelgaard mener der skal rejses tjenestemandssager mod?

Gammelgaard (KF):

Jeg har da ikke talt om, at der skulle rejses tjenestemandssager. Jeg har talt om, at ministeren har meddelt offentligheden, at der skal gennemføres en undersøgelse af en række dispositioner, der har fundet sted i DSB, og en undersøgelse af DSB's fremtidige virke.

Så spørger jeg ministeren: Når der nu i arbejdsgruppen sidder personer – og det har flere af regeringspartierne medlemmer gjort opmærksom på – der direkte har med de spørgsmål at gøre, som skal undersøges, hvordan forestiller ministeren sig så, at han kan være sikker på, at det bliver en uvildig redegørelse?

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Nu har jeg jo før stået – også over for hr. Gammelgaard – i spørgetiden og er blevet anklaget for ikke at være loyal eller at have fulgt tjenestemændenes rådgivning. Dengang tog hr. Gammelgaard fejl.

Nu beder hr. Gammelgaard mig om at undsige de embedsmænd, som jeg har tillid til giver mig besvarelse af de spørgsmål, jeg har rejst over for dem. Jeg fatter ikke, hvad meningen er!

Min besvarelse er fortsat, at jeg har nedsat en gruppe, der skal udrede en række forhold ved DSB. Dens resultat vil jeg offentliggøre, og det vil danne grundlag for min besvarelse til statsrevisorerne og af de spørgsmål, der bliver stillet i Folketingets udvalg.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 116

12) Til *sundhedsministeren* af:

Karen Højte Jensen (KF):

»Hvad agter ministeren at foretage sig, for at EF's kommende lægemiddelagentur placeres i Danmark, nu hvor ratifikationsprocessen vedrørende Maastricht-traktaten kan afsluttes?«

Skriftlig begrundelse

Spørgsmål nr. S 1049 stillet den 28. juni 1993 af spørgeren havde følgende ordlyd: »Hvad er resultatet af de initiativer, regeringen tog under EF-topmødet i København for at sikre Danmark EF's lægemiddelagentur?« På baggrund af drøftelser forud for Det Europæiske Råds møde i København den 21.-22. juni 1993 lød svaret, at sagen ikke var politisk moden til beslutning, bl.a. fordi ratifikationsprocessen vedrørende Maastricht-traktaten ikke var afsluttet i alle medlemslande.

Efter at Tysklands forfatningsdomstol har afsagt sin kendelse, kan Tyskland som sidste medlemsland ratificere Maastricht-traktaten, og ministeren bør nu tage nogle initiativer til at sikre, at lægemiddelagenturet bliver placeret i Danmark.

Karen Højte Jensen (KF):

På det kommende topmøde skal EF-institutionerne placeres.

Den konservative gruppe har længe ønsket, at miljøagenturet placeres i Danmark, men tilsyneladende er det langtfra sikkert, at dette sker. Derfor er det vigtigt, at regeringen aktivt arbejder for, at Danmark så får lægemiddelagenturet, så Danmark ikke sidder tilbage med sorteper.

Når jeg tidligere har rejst spørgsmålet om lægemiddelagenturet, har sundhedsministeren undskyldt sin manglende aktivitet med, at ratifikationsprocessen vedrørende Maastricht-

[Karen Højte Jensen]

traktaten ikke var afsluttet i alle lande. Nu kan en sådan undskyldning ikke længere bruges.

Sundhedsministeren (Karen Jespersen, fg.):

Debatten om, hvor de forskellige nye EF-institutioner skal placeres, har stået på i snart mange år, og derfor var det også under den tidligere regering, at det blev fastlagt, hvordan Danmark mest hensigtsmæssigt skulle forholde sig til det spørgsmål. Jeg tror ikke, at nogen vil være uenig med mig i, at det helt klart var holdningen, at Danmark skulle arbejde aktivt og målrettet på at få miljøagenturet placeret i Danmark, og at man kunne skade Danmarks chancer for at få miljøagenturet placeret i Danmark, hvis man satsede for bredt og red på flere heste på én gang. Med den begrundelse satsede man altså målrettet og aktivt på at få miljøagenturet til Danmark.

Den holdning er den nuværende regering enig i, og derfor har vi fortsat det meget aktive arbejde på at få placeret miljøagenturet i Danmark, men det udelukker selvfølgelig ikke, at vi er opmærksom på samlet at sikre Danmark den bedst mulige placering, når der kommer en udgang på, hvor EF-institutionerne skal placeres. Den meget aktive, målrettede indsats er altså nu ligesom tidligere rettet mod miljøagenturet.

Karen Højte Jensen (KF):

Jeg er enig i, at vi først og fremmest skal have miljøagenturet, men jeg vil gerne spørge ministeren, om hun ikke er usikker på, om det lykkes for Danmark. Hvad har regeringen så gjort for alternativt at få lægemiddelagenturet til Danmark?

Netop ved at placere lægemiddelagenturet i Danmark, vil omfanget og kvaliteten af forsknings- og udviklingsarbejde i Danmark stimuleres. Det vil kunne medføre flere investeringer fra udenlandske virksomheder, og agenturet vil betyde 200-300 nye arbejdspladser. Jeg mener også, at en udvidelse af den internationale medicinindustri repræsentation i Danmark kan føre flere ansættelser med sig, og hvis lægemiddelagenturet kommer, vil det komme til at arbejde i et meget veludviklet fagligt miljø præget af stor kompetence, da de danske sundhedsmyndigheder nyder høj international anerkendelse som følge af deres faglige ekspertise, kvalitet og hurtighed i sagsbehandling.

Sundhedsministeren (Karen Jespersen, fg.):

Det er klart, det vil være en fordel for Danmark at få et agentur placeret her i landet, men jeg føler ikke, at der er grund til at sige, at vi skal være usikre med hensyn til miljøagenturet. Det er da klart, at det er altid svært at spå om fremtiden, men jeg synes, der er blevet gjort et meget prisværdigt stykke arbejde for at få miljøagenturet placeret i Danmark. Både den tidligere og den nuværende regering har jo arbejdet på denne sag, og jeg synes ikke, at vi skal begynde selv at spå om et negativt udfald, men fortsat samle vores kræfter om at få miljøagenturet til Danmark.

Karen Højte Jensen (KF):

Jeg vil gerne spørge ministeren: Hvad bygger ministeren sin udtalelse om, at vi ikke skal være usikre, på?

Det lyder for mig, som om man nu venter, og så lader man de andre lande bestemme, om vi får miljøagenturet.

Sundhedsministeren (Karen Jespersen, fg.):

Nu kan man jo ikke være sikker, man kan som bekendt ikke spå om den slags udfald. Men jeg synes, det er vigtigt, at vi fastholder, at Danmark vil være et godt sted at placere agenturet. Vi har gode argumenter; de argumenter er blevet fremført med styrke, og vi skal stadig væk arbejde for et positivt udfald med hensyn til, hvor EF-institutionerne skal placeres.

Karen Højte Jensen (KF):

Jeg vil gerne spørge, om regeringen ikke har gjort noget for at pege på et alternativ, netop lægemiddelagenturet, og arbejdet for det?

Skal jeg forstå ministerens svar sådan, at det har man intet gjort for?

Sundhedsministeren (Karen Jespersen, fg.):

Det er klart, at regeringen arbejder på, at det samlede udfald bliver så tilfredsstillende for Danmark som muligt. Jeg tror, vi alle sammen har nøjagtig de samme interesser med hensyn til, hvordan udfaldet bliver. Så derfor har vi selvfølgelig hele tiden med i vores overvejelser: Hvordan bliver det samlede udfald?

Anne Birgitte Lundholt (KF):

Har regeringen opdateret tilbudsmaterialet

[Anne Birgitte Lundholt]

vedrørende lægemiddelagenturet, således at det foreligger opdateret inden topmødet?

Sundhedsministeren (Karen Jespersen, fg.):

Det har jeg ikke aktuelle oplysninger om. Men det vil jeg undersøge.

Karen Højte Jensen (KF):

Jeg kan forstå, at ministeren ikke kan svare på fru Anne Birgitte Lundholts spørgsmål.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om ministeren vil sikre, at man nu får opdateret materialet, og gøre en aktiv indsats for dette.

Sundhedsministeren (Karen Jespersen, fg.):

Det er klart, at jeg skal undersøge, hvor spørgsmålet om opdatering befinder sig. Jeg er ikke i stand til at vurdere, om der er behov for en opdatering ud over den, der allerede er sket.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:

Formanden:

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige svar på spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

- Albrink, Sonja (CD): spm. nr. S 3
 Behnke, Kim (FP): spm. nr. S 23, 24 og 37
 Behnke, Tom (FP): spm. nr. S 55 og 56
 Bjerregaard, Ritt (S): spm. nr. S 22
 Christensen, Jan Kørpe (FP): spm. nr. S 26-30 og 46-51
 Dinesen, Tommy (SF): spm. nr. S 31
 Donner, Ole (FP): spm. nr. S 14
 Gammelgaard (KF): spm. nr. S 17-21
 Gyldenkilde, Lilli (SF): spm. nr. S 98
 Heiselberg, Svend (V): spm. nr. S 1
 Hornbech, Birthe Rønn (V): spm. nr. S 2
 Husmark, Birgitte (SF): spm. nr. S 4, 12, 15 og 16
 Højland, Niels (FP): spm. nr. S 78
 Jacobsen, Hanne Thanning (SF): spm. nr. S 62
 Jacobsen, Kirsten (FP): spm. nr. S 7, 8, 10 og 13
 Kirkegaard (KF): spm. nr. S 58
 Kjærsgaard, Pia (FP): spm. nr. S 38
 Laustsen, Agnete (KF): spm. nr. S 11

- Lunde, Jes (SF): spm. nr. S 25
 Møller, Helge Adam (KF): spm. nr. S 32-35
 Møller, Per Stig (KF): spm. nr. S 39
 Møller, Rahbæk (SF): spm. nr. S 36
 Pedersen, Thor (V): spm. nr. S 44
 Petersen, Gert (SF): spm. nr. S 5
 Severinsen, Hanne (V): spm. nr. S 64 og 65
 Touborg, Kristen (SF): spm. nr. S 43
 Hansen, Anna-Marie (S): spm. nr. S 1217, (suppl. besv.)

Spm. nr. S 3

Til *trafikministeren* (5/10 93) af:

Sonja Albrink (CD):

»Finder ministeren, at det er rimeligt og/eller forvaltningsmæssigt korrekt at fastholde det i realiteten opgivne færgevejsprojekt ved Helsingør til skade for de berørte ejendomsjere, eller agter ministeren formelt at opgave projektet eller foretage egentlige ekspropriationer, så disse ejere får en erstatning for den forringelse af ejendommenes værdi, som den fortsatte tilstedeværelse af vejprojektet medfører?«

Begrundelse

For ti år siden blev der projekteret en forlængelse af Helsingørmotorvejen, som skulle ende ved færgelejet i Helsingør – den såkaldte færgevej. Denne færgevej er øjensynlig lagt i mølposen og helt opgivet, da man er i gang med andre og bedre trafikforbindelser til Sverige. Men færgevejsprojektet er formelt stadig gældende og hviler derfor som en alvorlig byrde på en række ejendomme, som den projekterede vej gennemskærer. De berørte ejendomme har derfor fået en betydeligt forringet handelsværdi, uden at der nogen sinde er udbetalt en erstatning for denne værdiforringelse, og uden udsigt til, at der vil blive foretaget en egentlig ekspropriation, hvor erstatning bliver udbetalt.

Det er på den baggrund spørgerens opfattelse, at Trafikministeriet – for ikke at handle i strid med grundlovens § 73 – enten må træffe afgørelse om projektets opgivelse eller udbetale erstatninger for den værdiforringelse, som projektet medfører for de berørte ejendomme.

Svar (13/10 93):

Trafikministeren (Helge Mortensen):

[Trafikministeren]

»Færgevejen« er betegnelsen for en planlagt ny hovedlandevejsstrækning fra Helsingørmotorvejens nuværende afslutning ved Mørdrupvej til Færgøhøveden i Helsingør.

Der foreligger projekteringslov for Færgevejen vedtaget af Folketinget i 1967 med en ændring i 1983. Projektet er på samme måde som en række andre projekter, for hvilke der enten foreligger projekteringslov, eller som er optaget på en vejplan, sikret ved byggeliniepålæg.

Byggeliniepålæg anses som en almindelig regulering af ejendomsretten og er efter lovgivningen som sådan principielt erstatningsfrit. Kun i de tilfælde, hvor byggeliniepålægget virker særlig indgribende, har en ejer af et areal, der pålægges byggelinier, adgang til at begære sin ejendom helt eller delvis overtaget af vejbestyrelsen mod erstatning.

For Færgevejen gælder, at Vejdirektoratet har overtaget enkelte ejendomme i vejlinien. Der er hverken truffet reel eller formel beslutning om opgivelse af anlægget.

Spørgsmålet om opgivelse af Færgevejsprojektet bl.a. af hensyn til de berørte lodsejere blev rejst over for min forgænger i efteråret 1991. Kaj Ikast udtrykte dengang forståelse for lodsejernes ønske om en afklaring af deres situation, men besluttede dog at følge en indstilling fra Vejdirektoratet om at se tiden an og følge trafikudviklingen i en 2-års-periode efter den nye færgeterminals ibrugtagning, inden der tages stilling til, om projektet skal opgives og byggelinierne dermed ophæves. Baggrunden for Vejdirektoratets indstilling var, at en ny statsbanefærgøhavn direkte er nævnt i projekteringsloven som grundlag for Færgevejen.

Også jeg ser med forståelse på de berørte lodsejeres ønske om en afklaring, og da der nu er gået næsten 2 år siden ibrugtagningen af den nye færgeterminal, er det min hensigt at bede Vejdirektoratet om i samarbejde med de berørte myndigheder, herunder Frederiksborg Amt og Helsingør Kommune, at vurdere projektets fremtid og give mig en indstilling.

Jeg vil herefter afvente direktoratets indstilling inden en endelig stillingtagen.

Spm. nr. S 23

Til *energiministeren* (5/10 93) af:

Kim Behnke (FP):

»Kan ministeren bekræfte oplysningerne fra en artikel i dagbladet Børsen den 1. oktober 1993 om, at regeringens foreliggende udkast til forslag til en ny elforsyningslov, som EF-Kommissionen har bedt regeringen om at sende til godkendelse i EF-Kommissionen, formentlig ville have lovliggjort, at de sydsjællandske elforbrugere ville komme til at betale for tabene i SEAS med tilbagevirkende kraft?«

Svar (13/10 93):

Energiministeren (Jann Sjursen):

Ifølge lov nr. 445 af 30. juni 1993 om ændring af elforsyningsloven, hvis ikrafttrædelse afventer EF-Kommissionens behandling af sagen, kan elforsyningsvirksomheder engagere sig i såkaldte sideordnede aktiviteter med virkning for elprisen. Aktiviteten skal dog godkendes på forhånd af Elprisudvalget for blandt andet at sikre, at der ikke er tale om, at forbrugerne påføres en urimelig risiko.

Eventuelle investeringer foretaget før lovens ikrafttræden kan, jf. lovens overgangsbestemmelse, med Elprisudvalgets godkendelse omfattes af de nye bestemmelser, men disse aktiviteter skal også leve op til betingelserne om, at forbrugerne ikke må påføres en urimelig risiko. Eventuelle tab realiseret før lovens ikrafttræden er ikke omfattet af bestemmelserne og skal derfor behandles efter de eksisterende regler i elforsyningsloven. Der er således ikke tale om at lovgive med tilbagevirkende kraft.

Elprisudvalget vedtog på sit møde den 28. september 1993, at SEAS under visse forudsætninger må indregne et tab på 230 mio. kr. fra tomatproduktion, fiskeopdræt og vindmølleproduktion. Elprisudvalget konstaterede, at SEAS har handlet i strid med elforsyningsloven, men at indregningen af tabene i elprisen i denne ekstraordinære situation vil være det mest skånsomme for elforbrugerne. Hvis lovændringen var trådt i kraft, skulle Elprisudvalget have vurderet, hvorvidt forbrugerne i SEAS-sagen var påført en urimelig risiko, og om investeringerne som følge heraf kunne omfattes af den nye § 9 d eller ej. Allerede realiserede tab skulle dog have været behandlet efter den gældende elforsyningslov.

Spm. nr. S 24

Til *energiministeren* (5/10 93) af:

Kim Behnke (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvilke former for direkte og indirekte statsstøtte til elselskaberne der vil blive indeholdt i regeringens forslag til en ny elforsyningslov?«

Begrundelse

Ved direkte og indirekte statsstøtte forstås spørgeren ikke blot direkte finansiel støtte eller en statslig dækning af eventuelle risici ved elselskabernes nye arrangementer, men også andre former for regulering, der sikrer selskaberne mod risici eller sikrer selskaberne indtægter, skattefordele, kautions- og lånemuligheder, de ikke ville kunne have opnået uden offentlig regulering.

Svaret bedes i øvrigt henholde sig til de definitioner af statsstøtte, der anvendes i EF-Kommissionen.

Ifølge en artikel i dagbladet Børsen den 1. oktober 1993 er det ved flere afgørelser ved EF-Domstolen slået fast, at statsstøtte ikke forudsætter anvendelse af penge fra statskassen.

Svar (13/10 93):

Energiministeren (Jann Sjursen):

Lov nr. 445 af 30. juni 1993 om ændring af lov om elforsyning blev vedtaget i Folketinget den 17. juni 1993. Loven er imidlertid ikke trådt i kraft endnu, idet regeringen afventer EF-Kommissionens behandling af sagen.

Regeringen vurderede forinden fremsættelsen af lovforslaget spørgsmålet om statsstøtte. Justitsministeriets Lovafdeling konkluderede på baggrund af EF-Domstolens praksis, at der ikke med de nye bestemmelser var indeholdt statsstøtte.

EF-Kommissionen har herefter stillet en række spørgsmål til loven. Den danske regering har i skrivelse af 12. juli 1993 redegjort for indholdet af lovændringen samt fastholdt sin opfattelse af, at loven ikke indebærer statsstøtte i Romtraktatens forstand.

EF-Kommissionen har endnu ikke taget stilling til sagen.

Spm. nr. S 37

Til *justitsministeren* (6/10 93) af:

Kim Behnke (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvilke love der indeholder bestemmelser, der giver myndighederne adgang til at foretage tvangsmæssigt eftersyn på privat ejendom uden retskendelse, såfremt kontrollanterne legitimerer sig ved indgangen?«

Begrundelse

I svaret bedes de nævnte bestemmelser oplyst.

Svar (13/10 93):

Justitsministeren (Erling Olsen):

I forbindelse med industriministerens besvarelse af et spørgsmål fra Folketingets Erhvervsudvalg (spørgsmål nr. 2 til forslaget til lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvaskning af penge (L 10)) foretog Justitsministeriet i efteråret 1992 en undersøgelse af, i hvilke love der findes bestemmelser af den art, som nævnes i spørgsmålet.

Undersøgelsen viste, at der i mindst 75 love var bestemmelser, hvorefter myndighederne har adgang til at foretage ransagning af ejendomme, lokaler, forretningsbøger m.v. uden retskendelse.

Som eksempler på sådanne bestemmelser kan nævnes byggelovens § 19, realkreditlovens § 97, våbenlovens § 3 og arbejdsmiljølovens § 76. I øvrigt kan henvises til opregningen i industriministerens besvarelse af 16. november 1992.

Lignende bestemmelser er siden gennemført f.eks. ved § 17 i lov nr. 492 af 30. juni 1993 om afgift af ledningsført vand.

Spm. nr. S 55

Til *indenrigsministeren* (8/10 93) af:

Tom Behnke (FP):

»Hvad vil ministeren gøre ved den situation, at en udlænding, der har fået inddraget sin opholdstilladelse, kan blive i landet i mindst 30 dage, men uden mulighed for at opnå offentlig støtte?«

Begrundelse

Hvis en person får inddraget sin opholdstilladelse, kan vedkommende ikke få hjælp efter bistandsloven, hvis vedkommende ikke har en

[Tom Behnke]

fast bopæl, og arbejde er udelukket uden opholdstilladelse.

Samtidig har vedkommende 30 dage til at forlade landet. Hvis vedkommende klager inden 7 dage, kan vedkommende blive i landet, indtil Indenrigsministeriet har truffet en afgørelse.

I den periode har vedkommende ingen anden mulighed for indtægt end kriminalitet – er det rimeligt?

Det ønskes i svaret oplyst, om ministeren vil fjerne eller begrænse fristen for udrejse, eller forældede, at reglerne ændres, så vedkommende kan få offentlig hjælp indtil udrejse.

Svar (19/10 93):

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Indenrigsministeriet kan oplyse, at det følger af udlændingelovens § 33, at afslag på opholdstilladelse skal indeholde en frist for udrejse. Hvis udlændingen hidtil har haft opholdstilladelse, må udrejsefristen bortset fra påtrængende tilfælde ikke være kortere end 1 måned.

Det følger videre af bestemmelsen, at en udlænding, der inden 7 dage efter, at et afslag på opholdstilladelse er meddelt den pågældende, påklager denne afgørelse, har ret til at blive her i landet, indtil klagen er afgjort, såfremt udlændingen hidtil har haft opholdstilladelse her i landet.

Det følger således af udlændingelovens ordning, at en udlænding, der har fået inddraget sin opholdstilladelse, har ret til at opholde sig her i landet efter inddragelsen i det i udlændingelovens § 33 nærmere beskrevne omfang.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt en udlænding, der efter at have fået inddraget sin opholdstilladelse har ret til at opholde sig her i landet, er berettiget til hjælp efter bistandsloven, har Socialministeriet oplyst, at det følger af bistandslovens § 1, at det offentlige er forpligtet til efter reglerne i bistandsloven at yde bistand til enhver, der opholder sig her i landet.

Det følger endvidere af en afgørelse, der er truffet af Den Sociale Ankestyrelse (SM 0-22-87), at en ansøger, der efter at have fået afslag på politisk asyl havde klaget over afslaget til Ombudsmanden, var berettiget til hjælp efter bistandslovens almindelige regler fra ansøgningstidspunktet. Ved denne afgørelse lag-

de Ankestyrelsen vægt på, at ansøgeren – uanset at vedkommende ikke havde den fornødne opholds- og arbejdstilladelse – havde ret til at opholde sig her i landet, så længe hans sag behandlede hos Ombudsmanden. Hjælp kunne ifølge Ankestyrelsens afgørelse længst udbetales, indtil ansøgeren efter udlændingelovens regler skulle forlade landet.

Efter Socialministeriets opfattelse vil der i overensstemmelse med principperne i ovennævnte sag kunne ydes hjælp til en person, der efter at have fået afslag på opholds- og arbejdstilladelse fortsat har ret til at opholde sig her i landet i en nærmere angiven periode i medfør af reglerne i udlændingeloven. Hjælpen vil dog længst kunne ydes indtil det tidspunkt, hvor vedkommende skal være udrejst af landet i henhold til den truffe beslutning om inddragelse af opholdstilladelse. Arten og omfanget af hjælp efter bistandsloven vil i øvrigt afhænge af ansøgerens individuelle forhold.

Afslutningsvis bemærkes, at hjælp efter bistandsloven ikke er betinget af, at ansøgeren har fast bopæl i Danmark. Det er efter bistandsloven tilstrækkeligt, at vedkommende opholder sig her i landet.

Indenrigsministeriet kan henholde sig til det af Socialministeriet oplyste, hvorefter den situation, at en udlænding, der har fået inddraget sin opholdstilladelse, kan blive i landet i mindst 30 dage uden mulighed for at opnå offentlig støtte, ikke vil forekomme.

Spm. nr. S 56

Til *socialministeren* (8/10 93) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren redegøre for det saglige i, at der er forskel på børnebidrag alt efter, om bidragyderen bor i Norden eller i resten af verden?«

Begrundelse

I henhold til artiklen »Enlig mor og får 6 kr. om dagen« i Ekstra Bladet den 16. september 1993, side 5, er der tilsyneladende forskel på bidragsbeløbet alt efter, om bidragyderen bor i Norden eller i resten af verden (herunder Danmark).

Som det fremgår af artiklen, skal der betales det normale bidrag, hvis bidragyderen opholder sig i Danmark eller uden for Norden,

[Tom Behnke]

hvorimod en arbejdsløs bidragyder, der bor i Norden, kan slippe med et mindre beløb, som det offentlige ikke vil supplere.

På den måde er der reelt en forskelsbehandling og en tendens til, at man inden stiftelse af familie skal sikre sig, at ægtefællen ikke finder på at flytte til et land i Norden, for så kan man ikke få det samme børnebidrag som ellers.

En forælder er en forælder, og det er ikke rimeligt, at man som bidragyder kan slippe for at betale sin del til barnets/børnenes opvækst, blot fordi man bor i Norden.

Svar (13/10 93):

Socialministeren (Karen Jespersen):

Baggrunden for spørgsmålet er en artikel i Ekstra Bladet om en kvinde i Danmark, der har barn med en mand bosiddende i Norge, og som ikke får udbetalt dansk børnebidrag med samme beløb som normalbidraget. Begrundelsen er, at bidragyderen er arbejdsløs og derfor efter norske regler om børnebidrag skal betale et bidragsbeløb, der er væsentlig lavere end normalbidraget.

Indledningsvis skal jeg oplyse, at fastsættelse af børnebidrag og bidragets størrelse ikke er reguleret i den sociale lovgivning, men i lov om børns retsstilling, der hører under justitsministeren.

Reglerne om forskudsvis udbetaling af børnebidrag, som artiklen også berører, er derimod fastsat i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag.

Efter børnetilskudsloven kan et bidrag til et barns underhold, der er fastsat efter lov om børns retsstilling, udbetales forskudsvis af det offentlige, hvis bidraget ikke er betalt på forfaldsdagen. Det fremgår endvidere af børnetilskudslovens § 11, stk. 3, at det ved overenskomst med andre stater kan bestemmes, at et udenlandsk bidragsdokument kan sidestilles med et dansk bidragsdokument ved forskudsvis udbetaling af bidrag. Det er i nordisk konvention om social tryghed fastsat, at man inden for Norden sidestiller hinandens landes dokumenter. Tilsvarende overenskomst om sidestilling af bidragsdokumenter er ikke indgået med lande uden for Norden.

Hvis den bidragspligtige har bopæl uden for Norden, kan der kun udbetales bidrag forskudsvis, hvis der foreligger en dansk bidragsresolution. Hvis der ikke er fastsat bidrag efter

lov om børns retsstilling, kan der ikke udbetales bidrag forskudsvis i en sådan situation.

Børnebidrag, der udbetales forskudsvis efter børnetilskudsloven, kan maksimalt udgøre normalbidragets størrelse. Hvis der fastsættes bidrag, der er mindre end normalbidraget, kan kun det mindre beløb, som bidragsresolutionen lyder på, udlægges forskudsvis.

Kvinden i avisartiklen kommer i den beskrevne situation, fordi børnebidragets størrelse fastsættes på forskellig måde i de to lande:

I Danmark bliver der ifølge oplysninger fra Civilretsdirektoratet normalt ikke fastsat bidragspligt til et mindre beløb end normalbidraget. Dette bidrag kan så udlægges forskudsvis af det offentlige.

De norske myndigheder har telefonisk oplyst, at i Norge fastsættes bidragets størrelse efter den bidragspligtiges betalingsevne og kan efter lovgivningen godt fastsættes til et beløb, der er væsentlig lavere end det norske mindstebidrag, f.eks. hvis den bidragspligtige er arbejdsløs. Den bidragsberettigede er ved forskudsvis udbetaling af børnebidrag efter norske regler dog altid som minimum sikret mindstebidrag, dvs. normalbidrag. Differencen betales af det offentlige.

Baggrunden for, at de nordiske lande anerkender hinandens bidragsdokumenter, er, at borgere skal kunne overføre rettigheder ved flytning mellem de nordiske lande, uden at der hver gang skal udfærdiges nye offentlige dokumenter.

Når norske og danske regler, der i deres indhold er forskellige, kombineres på denne måde, kan der opstå situationer, hvor en person bliver anderledes stillet, end hvis kun ét lands lovgivning blev anvendt.

I det konkrete eksempel ville kvinden være bedre stillet med en dansk bidragsresolution fastsat til normalbidraget, som hun derefter kunne få udlagt forskudsvis. Hvorvidt der i hendes situation er mulighed for at få fastsat et dansk bidragsbeløb hos statsamtet i stedet for det norske bidragsdokument, er ikke reguleret i den sociale lovgivning. Dette er reguleret i lov om børns retsstilling samt i nordisk ægteskabskonvention, der begge hører under Justitsministeriets regi.

Jeg har orienteret justitsministeren om mit svar.

Spm. nr. S 22

Til *udenrigsministeren* (5/10 93) af:

Ritt Bjerregaard (S):

»Vil udenrigsministeren oplyse, hvilke initiativer regeringen har taget i EF for at støtte en økonomisk hjælp til Makedonien?«

Begrundelse

Det har været glædeligt at konstatere, at sanktionerne mod serberne er blevet mere og mere effektive.

For nylig har også den makedonske regering grebet ind over for sanktionsovertrædelser langs grænsen til Serbien, og fredsforhandler lord Owen har anbefalet økonomisk kompensation til Makedonien til gengæld for dets store tab.

Svar (19/10 93):

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

På Det Europæiske Råds møde i Edinburgh i december 1992 blev det besluttet at stille 50 mio. ecu af Fællesskabsmidler til rådighed for Makedonien i humanitær og teknisk bistand. Hertil kommer 10 mio. ecu, som medlemslandene allerede i oktober 1992 besluttede at stille til rådighed for Makedonien, således at det samlede beløb kommer op på 60 mio. ecu.

I Edinburgh erklærede medlemslandene sig desuden rede til at yde Makedonien 50 mio. ecu i humanitær og teknisk bistand af nationale midler. Det danske formandskab forsøgte ved flere lejligheder uden held at få EF-partnerne til at vedtage en fordelingsnøgle for de 50 mio. ecu. Resultatet er, at medlemslandenes bidrag foreløbig fordeles efter den almindelige budgetfordelingsnøgle, da det endnu ikke er lykkedes at nå til enighed om andet.

Efter den almindelige budgetfordelingsnøgle udgør det danske bidrag ca. 1 mio. ecu svarende til ca. 8 mio. kr. Heraf er 4 mio. kr. bevilget til verdensfødevarerprogrammet (WFP) til indkøb og transport af danske fødevarer til flygtninge i Makedonien. Det er hensigten at anvende de øvrige 4 mio. kr. i bilateral Øststøtte, når velegnede projekter er blevet identificeret.

Den seneste opgørelse af 18. juni 1993 viser, at medlemslandene har stillet i alt 17,2 mio. ecu – hvoraf 9,4 mio. ecu er anvendt – til rådighed for Makedonien.

Af Fællesskabsmidlerne har Kommissionen foreløbig øremærket ca. 53 af de 60 mio. ecu til Makedonien. Midlerne skal bl.a. bruges til indkøb af brændsel og medicinalvarer. Årsagen til, at Fællesskabsmidlerne hidtil kun er blevet anvendt i begrænset omfang, er Grækenlands forbehold mod at udstrække PHARE-programmet til Makedonien med begrundelsen, at ikke alle EF-lande har anerkendt landet. Regeringen vil arbejde for, at dette problem løses hurtigst muligt, da PHARE-programmet i øjeblikket repræsenterer den bedste mulighed for at støtte Makedonien økonomisk.

Spm. nr. S 26

Til *sundhedsministeren* (5/10 93) af:

Jan Køpke Christensen (FP):

»Er ministeren enig i, at Sundhedsstyrelsens eventuelle favorisering af parallelimporteret insulin kan føre til, at Novo Nordisk udkonkurreres på sit hjemmemarked med hel eller delvis nedlæggelse af dansk insulinforskning til følge, og hvilke fordele og ulemper ser ministeren ved en sådan udvikling?«

Begrundelse

Ifølge dagbladet Børsen den 1. oktober 1993 kan Novo Nordisk komme i den situation, at virksomheden tvinges til at indskrænke sin meget omfattende diabetesforskning i dansk regi.

Årsagen er den forringede konkurrencesituation, der inden længe kan blive følgen af parallelimport af insulin fra Sverige.

Direktør Kjeld Birch, Novo Nordisk Farma Danmark, peger over for Børsen på den positive forskelsbehandling, myndighederne yder parallelimportvirksomheden Paranova, der opnår lempeligere registreringsvilkår for parallelimporteret medicin, end danske producenter eller originalimportører kan opnå. Hvis der på insulinområdet sker forskelsbehandling, kan dette totalt ødelægge meget af den forskning, service og efteruddannelse, der er bygget op på området.

Spørgeren er varm tilhænger af fri konkurrence, men mener, at ministeren har et forklaringsproblem ved, at sundhedsmyndighederne favoriserer den parallelimporterende virksomhed.

[Jan Køpke Christensen]

Der er i den seneste tid fremkommet så mange eksempler på denne konkurrenceforvridende adfærd, at det ville være oplagt, om Konkurrencerådet greb ind med en alvorlig henstilling til Sundhedsministeriet.

Svar (12/10 93):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Skulle vi i fremtiden opleve parallelimport af lægemidler, herunder insulin, fra Sverige, vil denne import naturligvis blive underlagt de samme regler, som gælder for den nuværende parallelimport af lægemidler fra EF-lande.

Den retlige regulering af samhandelen inden for EF omfatter også samhandelen med parallelimporterede lægemidler. Det er derfor de danske myndigheders opgave loyalt at administrere disse retsregler.

EF-Kommissionen har i en meddelelse af 6. maj 1982 på baggrund af den foreliggende retspraksis gjort det helt klart, at en medlemsstat ikke kan modsætte sig parallelimport af et lægemiddel, hvis medlemsstaten allerede har godkendt det pågældende lægemiddel. Det vil således kun være berettiget at afslå godkendelse af et parallelimporteret lægemiddel, hvis en eventuel forskel mellem det oprindeligt godkendte lægemiddel og det parallelimporterede lægemiddel har terapeutisk betydning.

Såfremt de danske sundhedsmyndigheder ved markedsføringen af et lægemiddel stiller særlige betingelser, som ikke stilles af andre medlemsstater, stilles der naturligvis de samme betingelser til det tilsvarende parallelimporterede lægemiddel.

De danske sundhedsmyndigheders håndtering af spørgsmålet om parallelimport foregår derfor i fuld overensstemmelse med de fælles EF-regler på området, og der er derfor på ingen måde tale om, at Sundhedsstyrelsen favoriserer parallelimporterede lægemidler.

For så vidt angår insulin fra Novo Nordisk er det klart, at i den udstrækning firmaet sælger de samme lægemidler i andre lande til væsentlig lavere priser end i Danmark, vil dette kunne indebære, at disse præparater parallelimporteres og sælges her i landet af andre til en lavere pris.

Jeg synes, det er vigtigt i denne sammenhæng at bemærke, at skulle vi i fremtiden opleve parallelimport af insulin fra Sverige, vil det være en direkte konsekvens af den pris, den

pågældende virksomhed har valgt at markedsføre sit produkt til her i landet.

Spm. nr. S 27

Til *sundhedsministeren* (5/10 93) af:

Jan Køpke Christensen (FP):

»Hvad kan ministeren oplyse om erstatningspraksis i forbindelse med utilsigtede skade- og bivirkninger som følge af udøvelse af elektrochokbehandlinger?«

Begrundelse

Reglerne for erstatning for utilsigtede skade- og bivirkninger som følge af udøvelse af elektrochokbehandlinger bedes fremgå af svaret.

Det bedes i svaret oplyst, om der i Danmark er udbetalt erstatninger i forbindelse med utilsigtede skade- og bivirkninger som følge af udøvelse af elektrochokbehandlinger. Det bedes endvidere fremgå af svaret, hvilke forventninger ministeren har til antallet af erstatningskrav i forbindelse med utilsigtede skade- og bivirkninger som følge af udøvelse af elektrochokbehandlinger, og det bedes fremgå, hvilke erstatningskrav myndighederne forventer der vil fremkomme.

Svar (14/10 93):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Jeg kan oplyse, at der til patienter, som her i landet påføres fysisk skade i forbindelse med undersøgelse, behandling eller lignende foretaget på offentlige sygehuse, ydes erstatning efter reglerne i lov om patientforsikring. Dette gælder også for behandlinger med elektrochok.

Påførsel af psykiske skader eller forværring af en forud bestående psykisk lidelse som følge af elektrochokbehandling vil ikke kunne erstattes efter denne lov, men alene kunne kræves erstattet efter de almindelige erstatningsretlige regler.

Patientforsikringsforeningen behandler anmeldelser om erstatning i forbindelse med skadegørende elektrochokbehandlinger. Foreningen har ikke hidtil behandlet sager i relation hertil.

Jeg er ikke bekendt med, at der før lovens ikrafttræden den 1. juli 1992 er udbetalt erstatninger i Danmark i forbindelse med utilsigtede

[Sundhedsministeren]

skade- og bivirkninger som følge af udøvelse af elektrochokbehandlinger, hverken fysiske eller psykiske skader.

Spm. nr. S 28

Til *sundhedsministeren* (5/10 93) af:

Jan Køpke Christensen (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvilke overvejelser man har gjort sig i Sundhedsministeriet, herunder Sundhedsstyrelsen, om udøvelse af elektrochokbehandlinger i relation til, at man i Tyskland og Holland er ved at gå væk fra metoden?«

Svar (14/10 93):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Sundhedsstyrelsen har i denne forbindelse oplyst, at behandlinger med elektrochok i Tyskland, Østrig og Holland traditionelt har haft mindre udbredelse end i en række andre vestlige lande. Så vidt Sundhedsstyrelsen er orienteret, er behandlingsaktiviteten ikke faldende, og den er formentlig endda langsomt stigende i disse lande.

Spm. nr. S 29

Til *sundhedsministeren* (5/10 93) af:

Jan Køpke Christensen (FP):

»Vil ministeren tage initiativ til at iværksætte en undersøgelse om bivirkninger i forbindelse med elektrochokbehandlinger, herunder indhente oplysninger om erfaringerne fra de lande, der er ophørt med denne behandlingsmetode?«

Svar (14/10 93):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Sundhedsstyrelsen har i denne forbindelse oplyst, at der foreligger omfattende videnskabeligt underbygget dokumentation om bivirkninger ved behandling med elektrochok. Det drejer sig væsentligst om påvirkning af hukommelsesfunktionen, men undersøgelserne peger på, at denne genetableres. De ved behandlingen fremkaldte elektrokemiske forandringer i hjernen er i overensstemmelse hermed fundet at have forbigående karakter. Der er således ikke påvist blivende – såkaldt strukturelle – forandringer af hjernevævet som følge af behandlinger.

På denne baggrund finder jeg ikke anledning til at foretage yderligere.

Spm. nr. S 30

Til *sundhedsministeren* (5/10 93) af:

Jan Køpke Christensen (FP):

»Såfremt det er korrekt, at elektrochokbehandlingerne i Danmark udøves uden kvalificeret viden om bivirkningerne, vil ministeren da tage initiativ til, at behandlingerne øjeblikkelig ophører, indtil kvalificeret viden forefindes?«

Svar (14/10 93):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Som det fremgår af besvarelsen af spørgsmål nr. S 29, udøves behandling med elektrochok i Danmark på baggrund af kvalificeret viden om bivirkninger, hvilket i øvrigt også er belyst i flere danske undersøgelser.

Spm. nr. S 46

Til *sundhedsministeren* (8/10 93) af:

Jan Køpke Christensen (FP):

»Er det korrekt antaget, at ministeren og ministeriet ikke har kendskab til ejerinteresserne bag Paranova A/S?«

Grundelse

Ministerens kollega industriministeren har bl.a. i sit svar på spørgsmål nr. S 331 af 27. januar 1993 stillet af spørgeren hævdet, at den kontroversielle lægemiddelimportør Paranova A/S er berettiget til at skjule sine aktionærers identitet bag en juridisk konstruktion, uanset at aktieselskabsloven stiller krav om fuld offentlighed om større aktionærers aktiebesiddelse. Industriministeren har samtidig ladet forstå, at man hverken i Industriministeriet eller i Sundhedsstyrelsen har kendskab til, hvem de virkelige ejerinteresser bag selskabet er.

Svar (15/10 93):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Som det fremgår af industriministerens besvarelse af spørgsmål nr. S 331 af 27. januar 1993, skal Sundhedsstyrelsen godkende og føre tilsyn med enhver virksomhed, der indfører og forhandler lægemidler.

[Sundhedsministeren]

Det anføres samtidig i besvarelsen, at Sundhedsstyrelsen i forbindelse med godkendelsen og det løbende tilsyn påser, om virksomheden lever op til reglerne om teknisk ledelse, indretning og drift, herunder om den fysiske person, der er ansvarlig for driften, har den nødvendige faglige kundskab. Denne person vil typisk være faguddannet medarbejder i virksomheden.

Sundhedsstyrelsen undersøger derimod ikke og har ikke behov for at kende ejerforholdene i virksomheden, hvilket naturligvis også gælder for andre medicinalvirksomheder, som er godkendt af Sundhedsstyrelsen efter lægemiddellovens § 8.

Sundhedsministeriet har derfor ikke kendskab til ejerforholdene bag Paranova A/S.

Spm. nr. S 47

Til *sundhedsministeren* (8/10 93) af:

Jan Køpke Christensen (FP):

»Finder ministeren det ud fra et sundhedspolitisk synspunkt betryggende, at ingen offentlige myndigheder kan skaffe sig kendskab til personkredsen bag lægemiddelimportøren Paranova A/S?«

Begrundelse

Set i lyset af den omfattende kritik, der er rejst af Sundhedsstyrelsens favorisering af virksomheden Paranova A/S, senest i tidsskriftet Medicinal Debat, september 1993, bedes det oplyst, om ministeren ikke er betænkelig ved, at Sundhedsstyrelsen mistænkes for at favorisere den eneste virksomhed i lægemiddelbranchen, der skjuler sin ejerkreds.

Det antages af jurister, at aktionærer kan ifalde erstatningsansvar f.eks. ved at give instrukser til bestyrelsesmedlemmer eller direktion om retsstridig handlemåde, og at aktionærer kan ifalde erstatningsansvar over for selskabets kreditorer ved tabforvoldende handlinger.

For virksomheder i lægemiddelbranchen med denne branches krav til produktsikkerhed og produktansvar er det naturligvis særlig vigtigt, at der er mindst samme offentlighed om ejerinteresserne som i andre brancher. Hensynet til forbrugerne af lægemidler taler imod, at den, der vil sælge livsvigtig medicin, skal kunne skjule sig bag dæknavne.

Når dertil kommer, at en anonymt ejet virksomhed hos Sundhedsstyrelsen opnår fordele, der opfattes som særbegunstigelser, kan der i branchen og hos forbrugerne brede sig den opfattelse, at netop denne virksomhed og dens bagmænd har særlige forudsætninger for at påvirke Sundhedsstyrelsen.

Ministeren bedes i sit svar udtrykkeligt oplyse, om ministeren selv eller ministeriets embedsmænd i dag har kendskab til, hvilke ejerinteresser der står bag Paranova A/S.

Svar (15/10 93):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Gennem godkendelse og løbende tilsyn med virksomheder, der fremstiller, indfører og forhandler lægemidler, sikrer Sundhedsstyrelsen, at den enkelte virksomhed lever op til reglerne om ledelse, indretning og drift, jf. min besvarelse af spørgsmål nr. S 46.

Spørgsmålet om ejerforholdene i Paranova A/S eller andre lægemiddelvirksomheder har derfor ikke betydning for, om den enkelte virksomhed lever op til de sikkerhedsmæssige krav, der stilles til omgangen med lægemidler. Ud fra en sundhedspolitisk betragtning finder jeg således ikke, at det manglende kendskab til ejerinteresserne bag Paranova A/S giver anledning til bekymring.

Spm. nr. S 48

Til *sundhedsministeren* (8/10 93) af:

Jan Køpke Christensen (FP):

»Stiller Farmakopénævnet og Sundhedsstyrelsen nogen som helst krav til den forudgående opbevaring af parallelimporterede lægemidler og i bekræftende fald hvilke?«

Begrundelse

Ifølge tidsskriftet Medicinal Debat, september 1993, har læger, apotekere og forbrugere i realiteten ingen som helst sikkerhed for, hvor og hvordan parallelimporterede lægemidler har været opbevaret før importen.

I tidsskriftet peger læge Peter Søntrup, Frederiksberg, på usikkerhed om den farmaceutiske kontrol i forbindelse med opbevaring af parallelimporterede lægemidler. Vi ved i realiteten intet om, hvordan disse præparater har været opbevaret. Måske har de hygget sig i so-

[Jan Køpke Christensen]

len i en lastbil på en portugisisk bjergside, det har vi ingen kontrol med, siger Peter Søttrup.

Sundhedssektoren har – både af hensyn til patienterne og af hensyn til økonomien – klart behov for at vide, hvilke forskriftsmæssige kontrolforanstaltninger der er gennemført, før lægemidlerne benyttes. I sit svar bedes ministeren redegøre for såvel Farmakopénævnets som Sundhedsstyrelsens holdning til opbevaring og håndtering af de parallelimporterede produkter og herunder, om det er en korrekt antagelse, at der ikke stilles nogen som helst krav, hvis overholdelse kan kontrolleres.

Svar (15/10 93):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Jeg har forelagt det stillede spørgsmål for Sundhedsstyrelsen, som har afgivet følgende udtalelse, hvortil jeg kan henholde mig:

»Ifølge lægemiddellovens § 8, stk. 1, må der ikke indføres lægemidler uden Sundhedsstyrelsens tilladelse. Denne regel gælder også i relation til parallelimport.

I medfør af § 8, stk. 2, kan Sundhedsstyrelsen fastsætte regler om teknisk ledelse, faglig kundskab, indretning og drift for virksomheder, der har en tilladelse efter stk. 1.

Sådanne regler er indeholdt i bekendtgørelse nr. 796 af 21. september 1992 om fremstilling og forhandling m.v. af lægemidler. Bekendtgørelsen omfatter også parallelimportører og implementerer en flerhed af direktiver, som også er gældende i det eller de lande, hvorfra der finder parallelimport sted til Danmark.

Sundhedsstyrelsen har derfor samme muligheder i relation til opbevarings- og håndteringskontrol for parallelimport som i forhold til import foretaget af den direkte importør.«

Spm. nr. S 49

Til *sundhedsministeren* (8/10 93) af:

Jan Køpke Christensen (FP):

»Med hvilken begrundelse vil Sundhedsstyrelsen favorisere parallelimporterede lægemidler frem for direkte importerede lægemidler?«

Begrundelse

Ifølge tidsskriftet *Medicinal Debat*, september 1993, har Sundhedsstyrelsen i sit udkast til

regler for parallelimport af lægemidler lagt op til en omfattende favorisering af parallelimport i forhold til direkte importerede lægemidler.

I tidsskriftet betegner direktør Hans Jørgen Nielsen, der er formand for MEDIF (Medicinindustriforeningen), Sundhedsstyrelsens handlemåde som diskrimination, konkurrenceforvridning og gammeldags østeuropæisk statsfavorisering.

Som konkrete eksempler, der bedes kommenteret i ministerens svar, peger Hans Jørgen Nielsen på, at Sundhedsstyrelsen går ind for:

- at undlade forhåndskontrol med, at parallelimporterede lægemidler opfylder de samme kvalitetskrav som originalimporterede,
- at prisfavorisere ved registrering, idet der for parallelimporterede produkter betales afgift med 8.700 kr., mens der for øvrige produkter betales 35.800 kr.,
- at acceptere varianter af importerede produkter med udseende, tilsætningsstoffer m.v., der ikke er godkendt for de tilsvarende originalimporterede produkter, og
- at godkende forskelle på udseende, pakning, vejledninger m.v.

Ministeren bedes i sit svar angive, hvilke overvejelser Sundhedsstyrelsen har gjort sig om informations- og sikkerhedsproblemerne ved at acceptere afgivelser.

Svar (15/10 93):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Jeg har forelagt det stillede spørgsmål for Sundhedsstyrelsen, som har afgivet følgende udtalelse, hvortil jeg kan henholde mig:

»Parallelimport af lægemidler finder sted på grundlag af EØF-traktatens art. 30 og EF-dom nr. 104/75 – også kaldet de Peijper-dommen – samt EF-Kommissionens meddelelse nr. 115/5 af 6. maj 1982 om parallelimport af lægemidler, som allerede har en markedsføringstilladelse.

EF-dommen fastslår, at en medlemsstat ikke kan modsætte sig parallelimport af et lægemiddel, hvis medlemsstaten allerede har godkendt det pågældende lægemiddel som direkte importeret, i hvert fald ikke under henvisning til, at parallelimportøren ikke kan fremskaffe den dokumentation for kvalitet, sikkerhed og effekt, som alene fremstilleren har adgang til. Dommen fastslår endvidere, at parallelimport

[Sundhedsministeren]

af en variant af et allerede godkendt lægemiddel kun kan afslås, såfremt forskellen mellem lægemidlerne har terapeutisk betydning.

Sundhedsstyrelsen administrerer følgelig parallelimport ud fra disse forudsætninger, hvorefter Sundhedsstyrelsen ved vurderingen af ansøgninger om parallelimport undersøger, hvorvidt der er den fornødne identitet mellem det parallelimporterede og det direkte importerede lægemiddel, herunder at der ikke er forskel i den terapeutiske virkning, men i øvrigt ikke stiller krav til parallelimportøren om at fremlægge samme dokumentation for kvalitet, sikkerhed og effekt, da denne dokumentation allerede er i myndighedens besiddelse.

Tabletternes størrelse, manglende delekærv eller forskelle i de tilsatte tilsætningsstoffer kan i almindelighed ikke antages at have terapeutisk betydning. Tilsvarende gælder forskelle i den ydre emballage.

Parallelimporterede lægemidler registreres på ovenstående baggrund ofte på kortere tid og med færre omkostninger end direkte importerede lægemidler, og der er på denne baggrund fastsat en lavere afgift for registrering end for direkte importerede lægemidler.

Såfremt der er forskelle mellem det parallelimporterede og det direkte importerede lægemiddel f.eks. med hensyn til farvestoffer, har Sundhedsstyrelsen stillet som betingelse, at der gøres opmærksom på afvigelsen på det parallelimporterede lægemiddels pakning.«

Spm. nr. S 50

Til *sundhedsministeren* (8/10 93) af:

Jan Køpke Christensen (FP):

»Hvilke indstillinger fra Farmakopénævnet eller anden sagkyndig side ligger til grund for Sundhedsstyrelsens favorisering af parallelimporterede lægemidler, og er sådanne indstillinger offentligt tilgængelige?«

Begrundelse

Lægemiddeloven bestemmer, at Farmakopénævnet afgiver indstilling til Sundhedsstyrelsen i sager om krav til lægemidlers kvalitet. Forarbejderne til loven forlanger, at medlemmerne af Farmakopénævnet skal besidde ekspertise inden for områderne farmaci og kemi og andre for fastsættelsen af standarder for lægemiddelkontrol væsentlige fagområder.

Det er i tidsskriftet Medicinal Debat, september 1993, dokumenteret, at Sundhedsstyrelsen i flere henseender favoriserer parallelimporterede produkter i forhold til originalimporterede lægemidler, idet der bl.a. svækkes på krav til afprøvning, indhold, emballering m.v. Det har derfor betydning for branchen at vide, hvilke indstillinger fra Farmakopénævnet eller eventuelt fra anden sagkyndig side der ligger til grund for denne favorisering.

I svaret bedes oplyst, i hvilket omfang medicinindustrien eller offentligheden har adgang til aktindsigt i de indstillinger m.v., der måtte foreligge.

Svar (15/10 93):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Jeg har forelagt det stillede spørgsmål for Sundhedsstyrelsen, som har afgivet følgende udtalelse, hvortil jeg kan henholde mig:

»Indledningvis henvises til besvarelsen af spørgsmål nr. S 49, hvoraf det fremgår, at parallelimporterede lægemidler på forhånd er godkendt af eksportlandets myndigheder og af Sundhedsstyrelsen.

Ved sagsbehandlingen lægges således til grund, at der af eksportlandets myndigheder allerede er foretaget en vurdering af det pågældende lægemiddels kvalitet, sikkerhed og effekt, og at der i henhold til gældende EF-direktiver og guidelines principielt stilles ensartede krav hertil i alle EF-lande.

Som det ligeledes er nævnt i besvarelsen af spørgsmål nr. S 49, indskrænker Sundhedsstyrelsens faglige vurdering af registreringsansøgninger om parallelimport sig til en undersøgelse af, om der er den fornødne identitet mellem lægemidlerne, herunder at der ikke er forskelle af terapeutisk betydning mellem præparaterne.

Vurderingen heraf foretages på baggrund af de fra parallelimportøren modtagne oplysninger – bl.a. en pakning af det i eksportlandet markedsførte lægemiddel – og efter, at Sundhedsstyrelsen fra eksportlandets myndigheder har indhentet de nødvendige oplysninger om bl.a. præparatets sammensætning, holdbarhed og registreringsindehaver.

Vurderingen foretages efter samme kriterier, som hvis en originalimportør ønsker at foretage ændringer i et allerede registreret lægemiddels komposition m.v. Det kan i den forbindelse i enkelte sager være nødvendigt at bede an-

[Sundhedsministeren]

søgeren om at fremsende resultater af en sammenlignende undersøgelse af de to præparater.

Ifølge lægemiddelovens § 34 skal Registreringsnævnet afgive indstilling til Sundhedsstyrelsen i sager om farmaceutiske specialiteters optagelse i og slettelse af specialitetsregistret og om klinisk afprøvning af lægemidler.

Registreringsnævnet afgiver kun undtagelsesvis udtalelse i sager om parallelimport, da Sundhedsstyrelsen normalt selv vil være i besiddelse af den fornødne ekspertise. I konsekvens heraf vil ansøgninger om parallelimport derfor også kun undtagelsesvis blive forelagt Registreringsnævnet til udtalelse.

Sundhedsstyrelsen har på indeværende tidspunkt ikke forelagt nogen ansøgninger om tilfaldelse til parallelimport for Registreringsnævnet.«

Spm. nr. S 51

Til *sundhedsministeren* (8/10 93) af:

Jan Køpke Christensen (FP):

»Hvad er begrundelsen for, at Sundhedsstyrelsen godkender parallelimporterede lægemidler, der ikke opfylder de samme kvalitetskrav, som stilles til direkte importerede eller danskproducerede lægemidler, herunder præparaterne Multiload og Humegon, og foreligger der fra Farmakopénævnet indstilling til Sundhedsstyrelsen om at slække på kravene til de parallelimporterede produkter?«

Begrundelse

Ifølge tidsskriftet *Medicinal Debat*, september 1993, er der eksempler på, at Sundhedsstyrelsen udsætter den danske medicinindustri for en klar diskriminering i forhold til parallelimport. I tidsskriftet omtales som konkrete eksempler præparaterne Multiload og Humegon, og adm. direktør, cand.pharm. Hanne Rothe, Organon A/S, betegner Sundhedsstyrelsens forskelsbehandling som diskriminering af den forskende industri.

Efter det oplyste er Multiload en spiral, der som alle spiraler, der sælges på det danske marked, kræves strålesteriliseret. Sundhedsstyrelsen har her gjort den undtagelse, at spiraler af mærket Multiload ikke skal være strålesteriliserede, hvis de importeres af parallelimportøren Paranova A/S.

Humegon er et præparat, der bruges til behandling af infertilitet (barnløshed). Til dette præparat stiller Sundhedsstyrelsen efter det oplyste krav om sterilfiltrering to gange og om lavere vandindhold end det europæiske. Tilsvarende krav stilles ikke, hvis parallelimportøren Paranova A/S importerer produktet, idet det så er i orden, at produktet kun er sterilfiltreret én gang og har et højere vandindhold.

Det må antages, at Sundhedsstyrelsen har vurderet betydningen af at svække på kvalitetskrav over for de parallelimporterede præparater, og der bedes derfor om, at ministeren omhyggeligt redegør for den sundhedsmæssige begrundelse for den svækkelse af kvalitetskravene, der ligger bag denne praksisændring. Samtidig bedes ministeren oplyse, hvilke andre eksempler på, at der er slækket på kvalitetskrav over for parallelimporterede produkter, disses sammensætning, fremstillingsprocedure eller emballering, man er opmærksom på i Sundhedsstyrelsen.

Svar (15/10 93):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Jeg har forelagt det stillede spørgsmål for Sundhedsstyrelsen, som har afgivet følgende udtalelse, hvortil jeg kan henholde mig:

»Sundhedsstyrelsen stiller samme kvalitetskrav til parallelimporterede lægemidler som til direkte importerede lægemidler eller danskproducerede lægemidler.

Lægemiddelområdet er på nuværende tidspunkt i høj grad harmoniseret ved direktiver, guidelines og en fælles europæisk farmakopé, hvorfor der må siges at gælde samme kvalitetskrav i alle medlemsstater. I konkrete tilfælde kan fortolkningen af gældende regler dog være forskellig fra medlemsstat til medlemsstat.

Opstår der konkrete tilfælde, hvor det parallelimporterede lægemiddel ikke overholder gældende EF-kvalitetskrav, undersøger Sundhedsstyrelsen sagen. Viser det sig, at det parallelimporterede lægemiddel ikke overholder gældende EF-krav, vil lægemidlet blive afregistreret.

For så vidt angår spiralen Multiload er den danske udgave steriliseret ved bestråling, hvorimod den parallelimporterede er steriliseret ved ethylenoxid. Ifølge den europæiske farmakopé er der krav om, at spiraler skal være sterile, men ikke ved hvilken metode de skal

[Sundhedsministeren]

steriliseres. Sundhedsstyrelsen har ikke krævet, at det danske produkt skal steriliseres ved bestråling, men har underrettet Organon om, at skift til en anden steriliseringsmetode kan ske efter ansøgning, hvilket allerede har fundet sted. Da den fremsendte dokumentation ikke var fyldestgørende, har Sundhedsstyrelsen bedt om supplerende oplysninger.

For så vidt angår Humegon kan den europæiske farmakopés krav om sikkerhed for sterilitet opnås på flere måder, da farmakopeen ikke fastsætter specifikke krav på dette område. I stedet for en dobbeltsterilfiltrering, som er blevet brugt til den danske udgave af produktet, kan der i eksportlandet være stillet strengere krav til selve fremstillingsprocessen, hvilket vil overflødig gøre kravet om dobbeltsterilfiltrering.

Dette søges i øjeblikket afklaret hos eksportlandets myndigheder, men der foreligger endnu ikke svar i sagen.«

Spm. nr. S 31

Til *justitsministeren* (5/10 93) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvorvidt han finder, at politiets procedure i forbindelse med jagt på bilister bør ændres?«

Begrundelse

Baggrunden for spørgsmålet er en ulykkelig hændelse en tidlig søndag morgen den 20. juni 1993, hvor politiet uden udrykning eller blink kørte 170 km i timen i eftersættelse af en fartsynder og under denne jagt påkørte og dræbte en ung knallertkører.

Svar (21/10 93):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Justitsministeriet har indhentet en udtalelse fra rigspolitichefen, som har oplyst følgende:

»Rigspolitichefen foretog i 1987 en gennemgribende gennemgang af reglerne om politiets udrykningskørsel.

Hovedbestemmelsen i regelsættet er, at politiet ved udrykningskørsel som udgangspunkt skal overholde færdselslovens almindelige bestemmelser, herunder også hastighedsreglerne. Føreren af et udrykningskøretøj kan dog undtagesvis tilsidesætte gældende færdselsreg-

ler, hvis opgavens betydning gør dette påkrævet og forsvarligt. Det er videre bestemt, at eftersættelse af trafikanter med udrykningskørsel så vidt muligt skal undgås, og at det i givet fald kun må ske, hvis føreren af udrykningskøretøjet skønner, at der er et rimeligt forhold mellem den lovovertrædelse, som forfølges, og den risiko og fare, der er forbundet med udrykningskørsel både for den eftersatte, andre vejfarende og politiet. Det er rigspolitiets sammenfattende vurdering, at der ikke er behov for at foretage ændringer i reglerne om politiets udrykningskørsel.

Rigspolitiet finder ikke på indeværende tidspunkt at kunne tage stilling til den konkrete sag, som omtales i begrundelsen for spørgsmålet, idet denne sag er under behandling ved domstolene.«

Justitsministeriet kan henholde sig til det, som rigspolitichefen har anført.

Spm. nr. S 14

Til *miljøministeren* (5/10 93) af:

Ole Donner (FP):

»Hvorfor vil ministeren ikke respektere en enig kommunalbestyrelse og et enig amtsråd, der begge er enige med beboerne i Ubberød og Brådebæk i Birkerød om at tillade helårsbeboelse i området?«

Begrundelse

I Birkerød Kommune ligger områderne Ubberød og Brådebæk med godt et par hundrede huse med omkring 600 beboere. Husene er gode, og vej, kloak og elforsyning er i orden.

Beboerne har for 2 år siden fået endeligt tilsgagn fra kommunen om, at deres beboelse kan få helårsstatus, og amtet har ændret regionsplanen, så området har fået status som byzone.

Ifølge dagspressen har miljøministeren nu blandet sig, idet han – ene af alle – har en afvigende opfattelse, som han åbenbart vil trumfe igennem uanset enighed blandt beboere og kommunale myndigheder.

Også i Roskilde Amtskommune er der tilsvarende problemer, og amtsborgmester Ib Vindelev (S), kalder miljøministerens detailstyring for »helt vanvittig«.

Spørgeren opfordrer ministeren til at respektere befolkningen og de folkevalgte organers dømmekraft og beder ministeren om at tænke sig om en gang til.

Svar (15/10 93):

Miljøministeren (Svend Auken):

Forslaget til regionplan 1993 for Frederiksborg Amt gav mulighed for at overføre visse sommerhusområder til helårsbeboelse. Jeg gjorde indsigelse over for dette af følgende grunde:

Ifølge kystcirkulærets § 5 skal de eksisterende sommerhusområder i kystnærhedszonen fastholdes til ferieføremål.

For de sommerhusområders vedkommende, der ikke ligger i kystzonen, har jeg med min indsigelse støttet den planlægning, som Hovedstadsrådet gennem mange år har ført i hovedstadsområdet, en planlægning, der har understøttet en bymæssig udvikling i regionens fem fingre, og som har friholdt kilerne imellem fingrene til rekreative formål. Det har på den baggrund gennem mange år været et planlægningsprincip at fastholde også indlandssommerhusområderne til fritidsformål.

På baggrund af et ønske fra amtsborgmesteren i Frederiksborg Amt har jeg indvilget i sammen med amterne i hovedstadsområdet at foretage en samlet vurdering af indlandssommerhusområderne i hele regionen, herunder naturligvis også sommerhusområderne Ubberød og Brådebæk. Når denne helhedsvurdering foreligger, vil jeg tage stilling til, om jeg kan gå med til, at visse områder kan overføres til helårsbeboelse.

Spm. nr. S 17

Til trafikministeren (5/10 93) af:

Gammelgaard (KF):

»Hvad er kommissoriet for den arbejdsgruppe, ministeren har nedsat for at gennemføre et udredningsarbejde vedrørende nogle spørgsmål inden for DSB?«

Svar (13/10 93):

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Arbejdsgruppen har til opgave at redegøre for de bevillingsmæssige og forretningsmæssige forhold vedrørende

- DSB's færgedrift mellem Kalundborg og Århus,
- DSB's økonomistyringssystem,
- igangværende større anlægsaktiviteter og materielanskaffelser omfattende transmis-

sionssystem, elektrificering, sikringsanlæg, ATC og rangerlokomotiver.

Spm. nr. S 18

Til trafikministeren (5/10 93) af:

Gammelgaard (KF):

»Hvad er det juridiske grundlag for den arbejdsgruppe, ministeren har nedsat for at gennemføre et udredningsarbejde vedrørende nogle spørgsmål inden for DSB, og forestiller ministeren sig, at udvalgets rapport i givet fald kan føre til tjenstlige skridt imod tjenestemænd?«

Svar (13/10 93):

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Der er tale om en arbejdsgruppe bestående af embedsmænd, som jeg i forbindelse med forberedelsen af min redegørelse til statsrevisorerne om »Ask« og »Urd«-sagen har bedt om at udrede nogle forhold vedrørende DSB.

Arbejdsgruppen skal alene udføre et arbejde, der helt kan sammenlignes med sædvanlige departementale opgaver. Arbejdsgruppen er ikke og kan på ingen måde sammenlignes med en undersøgelsesret.

Der kan således ikke i forbindelse med gruppens arbejde foretages afhøring af tjenestemænd eller andre ansatte, og jeg vil gerne gøre det helt klart, at der ikke er tale om, at arbejdsgruppen har til opgave at klarlægge og vurdere, om der er grundlag for at søge et eventuelt ansvar gjort gældende over for bestemte personer.

Mere generelt kan jeg oplyse, at det naturligvis ikke på nuværende tidspunkt kan udelukkes, at der kan blive tale om et tjenstligt ansvar for enkeltpersoner i forbindelse med de omhandlede forhold inden for DSB.

Spm. nr. S 19

Til trafikministeren (5/10 93) af:

Gammelgaard (KF):

»Hvad er begrundelsen for personsammenlægningen i den arbejdsgruppe, ministeren har nedsat for at gennemføre et udredningsarbejde vedrørende nogle spørgsmål inden for DSB, og finder ministeren det rigtigt, at nogle af arbejdsgruppens medlemmer har haft og/eller

[Gammelgaard]

har tilknytning til de arbejdsområder inden for DSB, som arbejdsgruppen bl.a. skal undersøge og redegøre for?»

Svar (13/10 93):

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Baggrunden for arbejdsgruppens nedsættelse er, at jeg i henhold til rigsrevisionslovens § 18, stk. 2, skal afgive en redegørelse til statsrevisorerne i anledning af statsrevisorernes beretning nr. 6 1992 om DSB's færgepositioner.

Der er tale om en redegørelse, som vil blive afgivet af mig og på mit ansvar.

Jeg kunne derfor have valgt efter sædvanlig departemental praksis at bede DSB's embedsmænd udarbejde grundlaget for min redegørelse.

Jeg har imidlertid i den givne situation fundet det hensigtsmæssigt at bede en bredere gruppe af embedsmænd om at deltage i udredningsarbejdet, ligesom jeg har valgt at lade udredningsarbejdet lede af en højt placeret embedsmand uden for de direkte involverede ministerier.

Som det formentlig er spørgeren bekendt, har den oprindeligt udpegede formand for arbejdsgruppen anmodet om at blive fritaget for hvervet for at undgå enhver tvivl om formandens uvildighed i forbindelse med udarbejdelsen af rapporten.

Uanset at jeg finder, at der hverken formelt eller reelt har foreligget noget problem i den forbindelse, har jeg imødekommet denne anmodning og udpeget en anden formand.

Spm. nr. S 20

Til trafikministeren (5/10 93) af:

Gammelgaard (KF):

»Finder ministeren det tilfredsstillende, at der bl.a. ydes sekretariatsmæssig bistand af DSB for den arbejdsgruppe, ministeren har nedsat for at gennemføre et undersøgelsesarbejde vedrørende nogle spørgsmål inden for DSB?»

Svar (13/10 93):

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Der ydes sekretariatsmæssig bistand af såvel Trafikministeriets departement som Budgetde-

partementet og DSB, hvilket jeg finder naturligt. Jeg henviser i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål nr. S 19.

Spm. nr. S 21

Til trafikministeren (5/10 93) af:

Gammelgaard (KF):

»Vil ministeren oplyse, om alle dele af rapporten til ministeren fra det udvalg, der er nedsat for at gennemføre et undersøgelsesarbejde vedrørende nogle spørgsmål inden for DSB, vil blive offentliggjort, og om der vil blive mulighed for, at Folketinget og offentligheden kan holde sig underrettet om udvalgets arbejde og konklusioner i det hele taget?»

Svar (13/10 93):

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Som meddelt i den pressemeddelelse, jeg udsendte den 29. september 1993 om nedsættelsen af arbejdsgruppen, vil udvalgets rapport blive offentliggjort.

Spm. nr. S 98

Til socialministeren (20/10 93) af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»Er der bestemmelser i bistanndsloven, der forbyder kommunerne at revalidere en enlig mor, der har gået på bistanndshjælp i 4 år, efter bistanndslovens § 43?»

Begrundelse

Ifølge en artikel i Ekstra Bladet er en enlig mor i Køge blevet nægtet revalidering efter konstatering af, at hun ikke er fysisk syg, og efter at hun er psykologbehandlet i flere måneder. Herefter blev det konstateret, at hun bestemt ikke fejlede noget, hvorefter Køge Kommune gav afslag på revalidering.

Det forekommer ejendommeligt, at et menneske skal finde sig i den behandling i 1993.

Svar (22/10 93):

Socialministeren (Karen Jespersen):

Der er ikke bestemmelser i bistanndsloven, der forbyder en kommune at yde revalideringshjælp til en enlig mor, der har modtaget kontanthjælp i 4 år.

[Socialministeren]

Reglerne om revalidering i bistandslovens § 43 giver mulighed for støtte til uddannelse, når visse betingelser er opfyldt.

Det er en betingelse for at få støtte efter reglerne om revalidering, at ansøgeren har en nedsat erhvervsevne og det er påkrævet at yde hjælpen, for at vedkommende kan blive selvforsørgende.

Erhvervsevnen kan være nedsat af fysiske, psykiske eller sociale årsager.

Dog kan hjælp til revalidering først sættes ind, når muligheder efter anden lovgivning – f.eks. SU-reglerne – ikke er tilstrækkelige foranstaltninger til at bringe den pågældende ind på arbejdsmarkedet.

Når en ansøger ikke har en nedsat erhvervsevne af fysiske eller psykiske årsager, må det afklares, om pågældende er revalidend af sociale årsager, hvilket kan være tilfældet for en enlig forsørger, der befinder sig i en fastlåst social situation.

Det er kommunen, der efter en konkret vurdering af sagen afgør, om betingelserne for hjælp til revalidering er opfyldt. Kommunens afgørelse kan ankes til Det sociale Ankenævn.

Spm. nr. S 1

Til *miljøministeren* (5/10 93) af:

Svend Heiselberg (V):

»Vil ministeren tage skridt til, at skarvbestanden bliver reduceret her i Danmark?«

Begrundelse

Der er sket en nærmest eksplosiv vækst i skarvbestanden. Skarven er i forhold til fiskebestanden en rovfugl, idet den fanger store mængder af fisk – det være sig ål, ørreder osv., hvilket måske kan være årsag til, at der i år næsten ingen ål er i de danske farvande.

Jeg har selv i år set, at skarven og fiskehejren fanger store mængder af fisk, og selv om vi gerne vil have, at der er en stor fuglebestand i naturen, må det vel være rimeligt, at vi også tager et vist hensyn til fiskebestanden – om ikke andet så af hensyn til erhvervsfiskerne.

Svar (14/10 93):

Svend Auken (S):

Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, udarbejdede i 1992 en forvaltningsplan for

skarven i Danmark, der trådte i kraft den 1. januar 1993.

Planen blev fulgt op af miljøministerens ændring af bekendtgørelsen om regulering af skadevoldende vildt for så vidt angår skarven. Ændringerne i bekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 995 af 14. december 1992) trådte ligeledes i kraft den 1. januar 1993.

Skarvforvaltningsplanen blev udarbejdet i erkendelse af, at skarvbestanden i Danmark er øget kraftigt, og at der er klaget over de skader, som skarverne kan forårsage.

Det er efter skarvforvaltningsplanen nu bl.a. tiltrådt, at erhvervsfiskere uden særskilt tilladelse året rundt kan skyde skarver op til 100 m fra deres bundgarn. Derudover har Miljøministeriet og Fiskeriministeriet indledt et samarbejde om at udvikle afværgeomidler for at minimere skaderne fra skarverne.

Såvel forvaltningsplanen som ændringerne til bekendtgørelsen udløber den 31. december 1996.

Under hensyntagen til den megen opmærksomhed, der var – og er – om den danske skarvbestand, blev Skov- og Naturstyrelsen allerede ved ikrafttrædelsen af forvaltningsplanen af miljøministeren anmodet om at fremkomme med en statusredegørelse over og vurdering af skarvforvaltningsplanen efter et år, herunder en opgørelse af den aktuelle bestands størrelse.

Jeg vil få styrelsens redegørelse/vurdering forelagt inden årets udgang.

Jeg har endvidere anmodet Vildtforvaltningsrådet, hvor bl.a. Dansk Ornitologisk Forening og Danmarks Jægerforbund er repræsenteret, om at drøfte, om der kan igangsættes yderligere initiativer, der vel at mærke er etisk forsvarlige.

Rådets vedlagte anbefaling af 29. september 1993 vil indgå i den samlede vurdering, som jeg får forelagt af Skov- og Naturstyrelsen sidst på året. (Ikke optrykt her).

Jeg kan yderligere oplyse, at der på Miljøministeriets initiativ den 1. og 2. december 1993 afholdes en international skarv-workshop her i landet for de myndigheder, der i de nord- og østeuropæiske lande har ansvaret for forvaltningen af skarverne.

Jeg har anmodet om, at det i forbindelse med dette møde drøftes, om der kan etableres en europæisk skarvforvaltningsplan. Danmark

[Svend Auken]

er fortsat det eneste land, der har udarbejdet en officielt godkendt »skarvforvaltningsplan«.

Også de internationale skarverfaringer vil indgå i min samlede vurdering.

Som det fremgår af ovenstående, er der allerede taget en række initiativer.

Jeg vil derfor ikke på nuværende tidspunkt udtale mig om, hvorvidt skarvbestanden i Danmark skal reduceres.

Jeg finder desuden at måtte erindre om, at iværksættelse af nye konkrete tiltag over for skarverne under alle omstændigheder først vil være aktuelle i det tidlige forår, da skarverne jo netop nu er ved at trække væk fra de danske farvande. De vender først tilbage i marts måned.

Spm. nr. S 2

Til *indenrigsministeren* (5/10 93) af:

Birthe Rønn Hornbech (V):

»Vil ministeren i fortsættelse af svar på spørgsmål nr. S 1418, 1992-93, oplyse, hvor mange af de jugoslaviske krigsramte der kan falde ind under den planlagte effektivisering af asylsagsbehandlingen?«

Begrundelse

Spørgsmålet stilles, idet det ved vedtagelsen af lov om midlertidig opholdstilladelse til jugoslaver netop var forudsat, at de krigsramte ikke skulle indgå i den sædvanlige asylsagsbehandling.

Svar (15/10 93):

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Ved lov nr. 933 af 28. november 1992 blev der skabt mulighed for efter lovens § 15 at meddele midlertidig opholdstilladelse til visse spontane asylansøgere fra det tidligere Jugoslavien.

Baggrunden for ordningen var ifølge Folkeetingets Retsudvalgs betænkning af 17. november 1992 over forslaget til loven at sikre, at de pågældende asylansøgere, hvoraf nogle havde måttet vente i længere tid, fordi myndighederne ikke havde kunnet træffe afgørelse i deres asylsager, fik et formelt grundlag for deres ophold her i landet. Samtidig fandt man det af stor betydning, at bestemmelsen ville kunne bidrage til, at det store antal af asylansøgere

fra det tidligere Jugoslavien ikke belastede asylsystemet ud over dets ydeevne.

Ordningen gjaldt oprindeligt asylansøgere indrejst inden lovens ikrafttræden den 1. december 1992, men ved lov nr. 459 af 30. juni 1993 er den udvidet til også at gælde spontane asylansøgere indrejst efter udgangen af november 1992. Efter § 15, stk. 2, i loven kan udlændingemyndighederne, når der meddeles midlertidig opholdstilladelse, bestemme, at behandlingen af en persons asylansøgning stilles i bero, så længe den pågældende har midlertidig opholdstilladelse. Behandlingen af asylansøgningen skal dog fortsættes efter senest 2 år.

Der er således ikke tale om, at man med ordningen med meddelelse af midlertidig opholdstilladelse til spontane asylansøgere fra det tidligere Jugoslavien har afskåret disse personer fra at få behandlet deres asylansøgning.

Loven om midlertidig opholdstilladelse giver i § 1 også mulighed for at meddele midlertidig opholdstilladelse til særligt nødstedte med henblik på lægelig behandling eller anden hjælp her i landet samt efter lovens § 15 a til personer, der befinder sig i det tidligere Jugoslavien, og som har et umiddelbart behov for beskyttelse.

Personer, der er givet midlertidig opholdstilladelse efter disse bestemmelser, vil kunne indgive ansøgning om asyl under deres ophold her i landet, og de vil ikke kunne pålægges at udrejse, forinden en sådan ansøgning er behandlet.

Asylansøgninger fra personer fra det tidligere Jugoslavien vil blive behandlet på samme måde som asylansøgninger fra andre udlændinge og efter de til enhver tid gældende regler vedrørende asylsagsbehandlingen. Gennemførelsen af de planlagte skridt til effektivisering af asylsagsbehandlingen vil således også kunne få betydning for behandlingen af disse sager.

Spm. nr. S 4

Til *sundhedsministeren* (5/10 93) af:

Birgitte Husmark (SF):

»Vil ministeren på baggrund af den i Ekstra Bladet den 17. september 1993 omtalte fejlagtige udlevering af snavsede hovedpuder på epidemiafdelingen oplyse, hvilken instruktion og oplæring nye rengøringsmedarbejdere får, før

[Birgitte Husmark]

de påbegynder arbejdet specielt på højriskoafdelinger som epidemi- og transplantationsafdelinger, og hvilke fejl og mangler der er konstateret af rengøringssekretariatet i juni, juli og august fordelt på afdelinger, samt hvor stor en del af det kontraktmæssigt aftalte arbejde der skønnes udført?»

Svar (13/10 93):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Den 1. november 1992 overtog Jydsk Rengøring A/S hovedparten af rengøringen på Rigshospitalet.

Jydsk Rengøring A/S har bl.a. oplyst, at firmaet siden starten har instrueret nye medarbejdere på samme måde, som Rigshospitalet tidligere gjorde. Størsteparten af de medarbejdere, firmaet i dag har ansat, er medarbejdere, der er overtaget fra Rigshospitalet, dvs. medarbejdere med rengøringserfaring.

Jydsk Rengøring A/S har endvidere oplyst, at ved ansættelsen bliver nye medarbejdere instrueret med udgangspunkt i det konkrete arbejdssted og de særlige krav, der kan være til rengøringen dér, herunder hygiejnekrav og arbejdsmetoder. Ansvar for denne instruktion ligger hos arbejdslederne, og først når medarbejderen er fortrolig med rengøringsarbejdet, får denne lov til at arbejde selvstændigt.

Rigshospitalet har etableret et rengøringssekretariat, der følger og kontrollerer rengøringsstandarden. Hver måned gennemføres således uanmeldte kontrolbesøg på 40 afsnit på Rigshospitalet. Resultatet af besøgene bearbejdes statistisk.

På baggrund af kontrolgennemgangen har Rigshospitalet beregnet, at Jydsk Rengøring A/S har udført 99,06 pct., 99,16 pct. og 99,41 pct. af det kontraktmæssigt aftalte arbejde i henholdsvis juni, juli og august måned 1993.

Afdelingsledelsen på epidemiafdelingen ved professor P. Skinhøj har i øvrigt oplyst direktionen om, at den smitemæssige betydning af den konstaterede fejl er blevet stærkt overvurderet i medierne. Afdelingen har således ikke fundet det påkrævet at tage særlige forholdsregler eller opfølgende undersøgelser af de patienter, der benyttede hovedpuderne.

Spm. nr. S 12

Til *sundhedsministeren (5/10 93)* af:

Birgitte Husmark (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvilke nye stoffer der vil blive tilladt, hvis EF-direktiverne om andre tilsætningsstoffer end farve og sødestoffer, direktivet om sødestoffer og direktivet om farvestoffer bliver vedtaget i den foreliggende form, samt oplyse, for hvilke stoffer der med direktiverne vil kunne ske en udvidelse af det hidtidige anvendelsesområde (levnedsmiddelkategorier), samt for hvilke stoffer det vil være muligt med de nye EF-direktiver at forøge de tilladte mængder?»

Begrundelse

Efter spørgerens opfattelse er det vanskeligt at se det teknologiske og sundhedspolitiske behov for den udvidelse, der er lagt op til. Spørgeren ønsker derfor at få tilsendt den fuldstændige fortegnelse over konsekvenserne af en vedtagelse af de ovennævnte direktivforslag, en fortegnelse, som spørgeren går ud fra at Levnedsmiddelstyrelsen allerede har lavet, idet spørgeren går ud fra, at en sådan fortegnelse er indgået i det hidtidige forhandlingsforløb med de andre EF-lande.

Svar (13/10 93):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Ved harmoniseringen af tilsætningsstoffreglerne i EF tages udgangspunkt i de kriterier for tilladelse af stoffer, der er fastsat i rammedirektivet for tilsætningsstoffer (direktiv 89/107/EØF). Kriterierne for at tillade anvendelse er de samme, som gælder i Danmark i dag. Kriterierne er følgende: 1) anvendelsen skal være sundhedsmæssigt acceptabel, 2) der skal være et teknologisk behov for anvendelsen, og 3) anvendelsen må ikke vildlede forbrugeren.

Den sundhedsmæssige vurdering af en anvendelse foretages af EF's Videnskabelige Komité for Levnedsmidler.

Da de teknologiske behov afhænger af klimatiske forhold, fremstillingsprocesser, lokale traditioner m.m., er der imidlertid ikke de samme behov i alle medlemsstaterne. Dette vil kunne betyde en udvidelse både af antallet af tilladte stoffer og mængderne. Imidlertid giver forslagene også visse begrænsninger i anvendelsen af nogle stoffer.

[Sundhedsministeren]

Jeg vil understrege, at ingen af direktivforslagene er forhandlet færdig. Sødestoffer og farvestoffer er behandlet i Ministerrådet den 27. september 1993, hvor formandskabet konstaterede, at der er et flertal for forslagene. Fælles holdning er imidlertid endnu ikke vedtaget. EF-direktivet om andre tilsætningsstoffer end farve- og sødestoffer forhandles stadig i Rådets arbejdsgruppe.

Jeg har i anledning af spørgsmålet indhentet de ønskede oplysninger fra Levnedsmiddelstyrelsen, som jeg har sendt spørgeren direkte. Styrelsen har heri opregnet, hvilke nye tilsætningsstoffer der indgår i forslagene, hvilke stoffer der får en udvidelse af deres hidtidige anvendelsesområde, samt hvilke stoffer der vil kunne bruges i større mængder end hidtil. For så vidt angår en udvidet anvendelse har Levnedsmiddelstyrelsen oplyst, at de angivne anvendelsesområder i den danske lovgivning og i EF-direktivforslagene ikke er umiddelbart sammenlignelige. Det kan derfor være vanskeligt at oplyse helt præcist, for hvilke stoffer direktiverne vil kunne medføre en udvidelse af det hidtidige anvendelsesområde.

Oplysningerne er givet separat for de enkelte direktivforslag.

Spm. nr. S 15

Til *sundhedsministeren* (5/10 93) af:

Birgitte Husmark (SF):

»Hvad agter ministeren at gøre for at få nedbragt antallet af sygehusindlæggelser, der skyldes forkert brug af medicin?«

Begrundelse

Dagbladet Politiken refererer den 3. oktober 1993 (side 1 og 2) en undersøgelse fra Odense Universitet, hvor man har fundet, at 11,4 pct. af indlæggelserne på Odense Sygehus' medicinske afdelinger skyldes medicinfejl og bivirkninger. Specielt nævnes brug af gift- og sovemedicin som problemer, idet forbruget skønnes at være større end nødvendigt, hvilket kunne tyde på, at en holdningsændring til disse ordinationer er påkrævet.

Svar (13/10 93):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

De hospitalsindlæggelser, der finder sted på grund af forkert brug af lægemidler, skyldes ikke en enkelt faktor. En lang række faktorer kan føre til, at indtagelsen af lægemidlet indebærer utilsigtede virkninger. Der kan bl.a. være tale om, at et lægemiddel ikke er foreneligt med andre lægemidler (interaktion), at doseringen ikke følges, eller at lægemidlet indtages sammen med alkohol.

Det er lægens opgave at stille diagnosen og ved ordination af et lægemiddel sikre sig, at der ikke vil optræde interaktion. Det er ligeledes primært lægens opgave at informere patienten om den rette brug af lægemidlet.

Over 50 pct. af landets praktiserende læger gør i dag brug af edb. På det seneste er der udviklet systemer med indbygget interaktionskontrol. Systemet vil automatisk gøre lægen opmærksom på, om der er interaktion mellem den medicin, som patienten allerede får, og et eventuelt nyt præparat.

I et kommende lovforslag til ændring af apotekerloven vil jeg endvidere foreslå, at der indføres en lovbestemt pligt for apotekerne til at informere om anvendelsen af lægemidler. Det af Danmarks Apotekerforening udviklede interaktionsystem vil være til stor hjælp i dette informationsarbejde.

Lægemidler, der søges godkendt efter den 1. januar 1994, skal indeholde en indlægseddell. Efter en overgangsperiode vil alle lægemidler skulle indeholde en indlægseddell. Indlægseddellerne skal indeholde en række oplysninger, der er afgørende for korrekt anvendelse af lægemidlet, herunder oplysning om virkemåde og indikation, oplysning om interaktion og forsigtighedsregler, oplysning om korrekt anvendelse samt om bivirkninger.

Det er min opfattelse, at de nævnte initiativer vil indebære en forbedring af sikkerheden ved ordinationen og af informationen til patienterne. Jeg finder derfor ikke, at der på nuværende tidspunkt er behov for at tage særskilte initiativer.

Spm. nr. S 16

Til *miljøministeren* (5/10 93) af:

Birgitte Husmark (SF):

»Vil ministeren oplyse, om direktivforslaget om markedsføring af biocidholdige produkter (KOM (93) 351 end. udg.) overflytter kompe-

[Blrgitte Husmark]

tence til regulering af bevidst udsætning af gensplejese organismen (når dette vil blive aktuelt) fra det vedtagne udsætningsdirektiv til en komitéprocedure fastsat efter biociddirektivet?»

Begrundelse

Efter spørgerens opfattelse er enkelhed i EF's regulering af genteknologien klart at foretrække. Derfor ønsker spørgeren oplyst, om denne regulering nu bliver spredt på mange direktiver, komiteer og generaldirektorater, eller om Danmark arbejder for, at reguleringen af bevidst udsætning af GMO'er fortsat skal ligge under miljødirektoratet DG XI.

Svar (15/10 93):

Miljøministeren (Svend Auken):

EF-Kommissionens forslag til Rådets direktiv om markedsføring af biocidholdige produkter, der vedrører bekæmpelsesmidler til ikkelandbrugsmæssige formål, indeholder ikke regler, der overfører den miljø- og sundhedsmæssige risikovurdering af genetisk modificerede organismer fra udsætningsdirektivet (90/220/EØF om udsætning i miljøet af genetisk modificerede organismer) til biociddirektivet.

Der skal således efter forslaget fortsat foretages en risikovurdering efter reglerne i udsætningsdirektivet, der er indbygget i den danske lov om miljø og genteknologi, inden der markedsføres biocidholdige produkter med genetisk modificerede organismer. De to direktiver gælder sideordnet, det vil sige, at der skal indhentes godkendelse efter begge direktiver, når et biocidholdigt produkt indeholder genetisk modificerede organismer.

Ifølge begrundelsen for spørgsmålet ønskes oplyst, om EF's regulering af genteknologi bliver spredt på flere produktorienterede direktiver.

Udsætningsdirektivets artikel 10 åbner mulighed for en sådan spredning for så vidt angår reglerne om godkendelse til markedsføring af produkter. Det gælder dog kun, såfremt det pågældende produkt direktiv indeholder en specifik miljörisikovurdering, der svarer til den, der er foreskrevet i udsætningsdirektivet.

Efter regeringens opfattelse er det afgørende, at der således sikres en fastholdelse af det

høje beskyttelsesniveau, der er indeholdt i udsætningsdirektivet og den danske genteknologilov.

Spm. nr. S 78

Til *trafikministeren* (14/10 93) af:

Niels Højland (FP):

»Kan ministeren oplyse, hvorvidt man i Trafikministeriet arbejder med en sikring af krydset ved Avlum by på strækningen mellem Herning og Holstebro, og i bekræftende fald, hvilken form for sikring ministeriet påtænker, samt hvornår sikringen forventes tilendebragt?»

Begrundelse

I den senere tid er der forekommet flere alvorlige trafikulykker i det farlige vejkryds, alene tre dødsulykker inden for kort tid, og det er derfor spørgerens opfattelse, at en trafiksikring er yderst påkrævet.

Svar (20/10 93):

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Jeg har tidligere i brev af 12. oktober 1993 fra Folketingets Lovsekretariat modtaget et spørgsmål (nr. S 58) fra folketingsmedlem Knud Erik Kirkegaard om vejkrydset ved Avlum. Jeg vil derfor henvise til mit svar af dags dato på dette spørgsmål.

Spm. nr. S 62

Til *socialministeren* (13/10 93) af:

Hanne Thanning Jacobsen (SF):

»Vil ministeren oplyse, om der foreligger præcise regler for beregningen af det særlige skattefri tillæg til kontanthjælpen, og i bekræftende fald beskrive reglerne, i benægtende fald oplyse, hvornår reglerne vil foreligge?»

Begrundelse

Efter de nye regler for kontanthjælp udmåles denne som en fast ydelse, men med mulighed for et skattefrit tillæg til personer, der ellers ville være gået ned i samlet indtægt (ydelse) efter skat. De præcise regler for dette skattefri tillæg ses endnu ikke at være fastlagt og er bl.a. ikke beskrevet i den informationspjece,

[Hanne Thanning Jacobsen]

Told- og Skattestyrelsen har udsendt om »Skattereform 94, Kontanthjælpsmodtagere«.

Socialistisk Folkeparti har fået henvendelser fra kontanthjælpsmodtagere, der naturligvis er temmelig interesserede i at få afklaret, hvordan deres økonomi vil se ud om bare 3 måneder. Men de har (angiveligt) intet kunnet få oplyst ved henvendelse til kommuner eller stat. Det er for dårligt.

Derfor ønskes det oplyst, om der findes præcise regler, hvad de går ud på, og, hvis der ikke findes regler, hvornår de vil foreligge.

Svar (21/10 93):

Socialministeren (Karen Jespersen):

Bekendtgørelsen, hvori reglerne for det særlige skattefrie tillæg til kontanthjælpen i henhold til den nye § 37 a i bistandsloven fastlægges, vil blive offentliggjort i Lovtidende den 22. oktober 1993.

Udskrift af bekendtgørelsens tekst vedlægges. (Ikke optrykt her).

Udsendelsen af bekendtgørelsen har beroet på en høring af de kommunale parter og en afklaring af visse tekniske forhold.

Hvad angår den hidtidige information om de nye regler, kan jeg nævne, at der umiddelbart efter lovens vedtagelse blev udsendt en orienteringsskrivelse til samtlige kommuner, hvori de principper for udbetaling af det særlige tillæg, som nu er fastlagt i bekendtgørelsen, blev skitseret. I orienteringsskrivelsen nævnes de grænsebeløb for en nettoboligudgift, der udløser det særlige tillæg, som blev nævnt i mit svar til Folketingets Socialudvalg på spørgsmål 11 under behandlingen af L 313, og som nu er endeligt fastlagt i bekendtgørelsen.

Jeg står noget uforstående over for, at det i begrundelsen for spørgsmålet er anført, at kontanthjælpsmodtagere, der har henvendt sig til staten, intet har kunnet få oplyst om de nye regler.

Fra Socialministeriets side har vi bestræbt os på at give en fyldig orientering om de nye regler til alle kontanthjælpsmodtagere, der har rettet henvendelse herom.

Spm. nr. S 7

Til *skatteministeren* (5/10 93) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren oplyse, om skattemyndighederne har lovhjemmel til at tilsidesætte en skriftligt indgået aftale om ejendomsoverdragelse mellem to parter med henvisning til, at denne aftale ikke er tinglyst, og vil ministeren i bekræftende fald oplyse om lovhjemmelen?«

Svar (13/10 93):

Skatteministeren (Stavad):

Skattemyndighederne kan ikke tilsidesætte en aftale om overdragelse af en ejendom alene med den begrundelse, at aftalen ikke er tinglyst.

Adgangen til at få tinglyst en overdragelse af fast ejendom har betydning som beskyttelse mod sælgerens kreditorer eller aftaleerhververe. Derimod har selve aftalen retlig gyldighed i det indbyrdes forhold mellem køber og sælger uanset tinglysning. Dette gælder dog ikke, hvor der er tale om en proformaaftale, hvor køberen ikke kan anses for at være den reelle ejer af ejendommen.

Da en køber af en fast ejendom som altovervejende hovedregel har en egeninteresse i at få tinglyst sin ret i forhold til sælgerens kreditorer og salg til anden side, kan manglende tinglysning være en omstændighed, der peger i retning af, at der ikke er tale om en reel ejendomsoverdragelse. I så fald skal aftalen heller ikke respekteres skattemæssigt. Afgørelsen af, hvorvidt en køber i det konkrete tilfælde ikke kan anses for at være rette ejer, træffes i forbindelse med den almindelige ligning.

Spm. nr. S 8

Til *industriministeren* (5/10 93) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren undersøge, om den fremgangsmåde, der er nævnt i telegram fra Ritzaus Bureau af 23. september 1993, er i overensstemmelse med aktieselskabsloven og øvrige regler, der regulerer udbud af prospekter?«

Begrundelse

Der henvises til telegram »Bolkøfidus« fra Ritzaus Bureau af 23. september 1993.

Svar (13/10 93):

Industriministeren (Trøjborg):

[Industriministeren]

Jeg har fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fået oplyst, at der ikke i det foreliggende er noget, der tyder på, at aktieselskabslovens regler er overtrådt.

Derimod er reglerne om prospekter muligvis overtrådt. Ved offentligt udbud af aktier skal der som hovedregel udarbejdes et prospekt, som skal indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. I dette tilfælde er der udbudt aktier, uden at prospekt har været indsendt til styrelsen. Det kan først vurderes, om udbudet er omfattet af prospektloven, når styrelsen har indhentet nærmere oplysninger. Styrelsen har nu rettet henvendelse til selskabet med henblik på undersøgelse af udbudets karakter.

Fra Forbrugerstyrelsen har jeg fået oplyst, at man ikke har kendskab til firmaets markedsføringsmateriale. Derfor har man alene henholdt sig til annoncen i Berlingske Tidende onsdag den 22. september 1993. På dette grundlag finder Forbrugerstyrelsen, at der næppe er den fornødne balance mellem det indtryk, læseren får af overskriften, og de reelle fordele, der opnås ved aktietegningen. Annoncen kan derfor være vildledende og i strid med markedsføringslovens § 2, stk. 1, der forbyder anvendelse af vildledende, urigtige eller urimeligt mangelfulde angivelser, der er egnede til at påvirke efterspørgslen. Forbrugerstyrelsen vil ligeledes kontakte selskabet med henblik på undersøgelse af, om der foreligger en overtrædelse af markedsføringsloven.

Jeg vil senere orientere om udfaldet af de to styrelsers undersøgelser.

Der er ikke ved ovenstående taget stilling til, om prospektet er i strid med anden lovgivning, herunder reglerne om aktieejligheder i lov om andelsboligforeninger og andre boligfællesskaber.

Spm. nr. S 10

Til statsministeren (5/10 93) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil statsministeren oplyse, hvad der er begrundelsen for, at en dansker, som er bosat og skattepligtig i Grønland, ikke har fradrag for renter af en ejendom i Danmark, hvorimod en dansker bosat i Danmark vil få fradrag for renter af sin ejendom i Grønland, samt oplyse, om regeringen agter at gøre noget for at rette op på dette misforhold?«

Begrundelse

Der henvises til brev af 14. september 1993 fra Benny Nielsen, Thule Air Base, Grønland, til spørgeren.

Svar (13/10 93):

Statsministeren (Nyrop Rasmussen):

Mellem den danske regering og Grønlands landsstyre er der indgået aftale den 18. oktober 1979 med senere ændringer til undgåelse af dobbeltbeskatning m.v.

Fra skatteministeren har jeg indhentet nedenstående udtalelse, til hvilken jeg kan henholde mig:

»En dansker, som bosætter sig i Grønland, og som opholder sig dér i 6 måneder eller mere, vil efter bestemmelserne i den dansk-grønlandske dobbeltbeskatningsoverenskomst skattemæssigt være hjemmehørende i Grønland og vil være fuldt skattepligtig til Grønland efter bestemmelserne i den grønlandske indkomstskattelov.

Denne lov, som alene er et anliggende for det grønlandske hjemmestyre, indeholder i § 13, stk. 5, følgende bestemmelse:

»Til den skattepligtige indkomst kan ejeren af en fast ejendom ikke medregne indtægter og udgifter, herunder renteudgifter af lån sikret ved pant i den faste ejendom, når denne er beliggende uden for Grønland. Landsstyret kan, når særlige grunde taler derfor, tillade, at der indrømmes helt eller delvis fradrag for underskud af den faste ejendom beliggende uden for Grønland.«

Det er således hovedreglen i den grønlandske skattelovgivning, at såvel indtægter som udgifter af fast ejendom beliggende uden for Grønland holdes helt uden for såvel indkomstopgørelse som skatteberegning.

De danske regler på dette område er anderledes. En person – dansker, grønlander eller person af anden herkomst – som har bopæl i Danmark, er fuldt skattepligtig til Danmark efter det såkaldte globalindkomstprincip, hvilket vil sige, at vedkommende er skattepligtig af samtlige sine indtægter – herunder indtægter af fast ejendom – hvad enten disse er indtjent i Danmark eller andre steder. På tilsvarende måde vil denne person have fradrag for renteudgifter, uanset om disse vedrører gæld til en kreditor i Danmark eller andre steder, og uan-

[Statsministeren]

set om denne gæld vedrører fast ejendom beliggende i eller uden for Danmark.

De generelle dobbeltbeskatningsoverenskomster, som Danmark har indgået med andre stater, vil dog som oftest sikre, at nettooverskud af en fast ejendom, som ejes af en person med bopæl i den ene kontraherende stat, men som er beliggende i den anden, kun vil blive beskattet i den stat, hvor ejendommen er beliggende. En sådan bestemmelse findes også i den dansk-grønlandske dobbeltbeskatningsoverenskomst.

Som ovenfor nævnt henhører spørgsmål om den grønlandske indkomstbeskatning alene under det grønlandske hjemmestyre.«

Spm. nr. S 13

Til *arbejdsministeren* (5/10 93) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren tage initiativ til at ændre sæsoncirkulæret, så fuldtidsansatte lærere under folkeoplysningsloven ikke skal være tilmeldt arbejdsformidlingen for at stå til rådighed for arbejdsmarkedet?«

Begrundelse

Der henvises til en henvendelse til spørgeren af september 1993.

Svar (13/10 93):

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Et medlem skal være tilmeldt arbejdsformidlingen som arbejdssøgende i perioder, hvor medlemmet er helt eller delvis ledigt, hvis medlemmet ønsker at modtage dagpenge i disse perioder, jf. arbejdsløshedsforsikringslovens § 57, stk. 4. Dette krav gælder også sæsonbeskæftigede medlemmer. Efter de gældende regler skal sæsonbeskæftigede medlemmer være arbejdssøgende til helårsarbejde også i de perioder, hvor medlemmerne er i sæsonarbejde.

I forbindelse med arbejdsmarkedsreformen overvejes det at ændre de administrativt fastsatte regler, således at der ikke længere stilles krav om, at et sæsonbeskæftiget medlem skal være arbejdssøgende i perioder, hvor medlemmet er i sæsonarbejde og ikke anmoder om dagpenge.

De almindelige rådighedsregler – herunder kravet om tilmelding til arbejdsformidlingen – skal imidlertid fortsat være opfyldt i ledighedsperioder under sæsonarbejdet, hvor medlemmet anmoder om dagpenge.

Spm. nr. S 58

Til *trafikministeren* (12/10 93) af:

Kirkegaard (KF):

»Hvad agter ministeren at gøre for at opnå en effektiv trafiksikring af det farlige vejkryds syd for Avlum i Ringkøbing Amt, hvor hovedvej A 18 krydser amtsvejen Avlum-Videbæk, og hvornår forventes arbejdet afsluttet?«

Begrundelse

Det pågældende vejkryds har i flere år været anset for særdeles farligt, og der har været en lang række uheld og ulykker i krydset. Der har således i den sidste tid været tre dødsulykker i løbet af 11 dage, hvad der bedre end mange ord dokumenterer sagens alvor, og at det er nødvendigt med en hurtig løsning.

Svar (20/10 93):

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Jeg er naturligvis opmærksom på de tragiske færdselsulykker, der er sket i Avlum-krydset inden for den seneste tid.

Jeg har forelagt sagen for Vejdirektoratet, hvorfra jeg har fået oplyst, at krydset blev ombygget i 1986 med midterheller i sidevejene, ligesom der etableredes fuldt stop for sidevejs-trafficanterne.

Vejdirektoratet foretager årligt en prioritering af de trafikfarlige sorte pletter rundt om i landet, og i den forbindelse har krydset ved Avlum også været analyseret.

Efter ombygningerne i 1986 har krydset hidtil ikke været så uheldsbelastet, at en større ombygning (f.eks. en rundkørsel) har kunnet hævde sig over for mere uheldsbesparende investeringer andre steder på hovedlandevejsnettet.

Sidste efterår drøftede Vejdirektoratet det pågældende kryds med Ringkøbing Amtskommune, og på denne baggrund gav Vejdirektoratet bevilling til, at der i 1993 skulle gennemføres en række sikkerhedsfremmende foranstaltninger i det eksisterende krydsområde. Så-

[Trafikministeren]

danne foranstaltninger i krydsområdet kunne bl.a. omfatte etablering af dobbelt spærrelinie og hastighedsbegrænsning på hovedlandevejen, beskæring af beplantningen samt etablering af vejbelysning.

Jeg er bekendt med, at en del af disse arbejder er gennemført eller igangsat, og jeg har anmodet Vejdirektoratet om i samarbejde med de lokale vejmyndigheder og politiet snarest at færdiggøre arbejdet hermed, så vi i løbet af kort tid kan få forbedret sikkerheden i krydset.

Jeg har samtidig med baggrund i den seneste tids tragiske ulykker anmodet Vejdirektoratet om i samarbejdet med de lokale myndigheder at revurdere de sikkerhedsmæssige problemer i krydset. På baggrund heraf ønsker jeg at få en nærmere vurdering af mulighederne for yderligere at forbedre sikkerheden gennem anlægstekniske foranstaltninger, herunder eventuelt en forlægning af den skærende landevej.

Spm. nr. S 38

Til indenrigsministeren (7/10 93) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren oplyse, om det er korrekt, at man kan drive forretning i Tyrkiet samtidig med, at man modtager bistandshjælp i Danmark?«

Begrundelse

Det er kommet til spørgerens kendskab, at en person driver forretning i Tyrkiet samtidig med, at vedkommende med mellemrum tager til Danmark og hæver sin bistandshjælp.

Det er vigtigt at få klargjort, om det virkelig kan lade sig gøre.

Er det korrekt, er der tale om endnu et eksempel på tilstande på flygtninge- og indvandrerrområdet, som landets skatteydere må lide over.

Svar (15/10 93):

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Indenrigsministeriet har til brug for besvarelse af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Socialministeriet, hvorunder spørgsmålet om adgang til hjælp efter bistandsloven henhører.

Socialministeriet har udtalt følgende:

»Det fremgår af bistandslovens § 1, at det offentlige er forpligtet til efter reglerne i bi-

standsloven at yde bistand til enhver, der opholder sig her i landet.

Heraf følger, at modtageren af hjælp efter bistandsloven som udgangspunkt skal opholde sig her i landet. For modtagere af kontanthjælp efter lovens § 37 gælder yderligere, at det efter lovens § 40 er en betingelse for hjælp, at modtageren og en eventuel ægtefælle udnytter deres arbejdsmuligheder.

Hvis en person bor og arbejder i udlandet og kun lejlighedsvis og kortvarigt opholder sig her i landet, opfylder vedkommende ikke betingelserne for løbende kontanthjælp efter bistandsloven. Det er den kommune, der udbetaler hjælpen, der skal påse, at betingelserne for at udbetale hjælp er opfyldt. Kommunen kan, hvis den har konkret mistanke om misbrug, stille krav om, at modtageren møder personligt for at afgive de fornødne oplysninger til brug for vurderingen af, om betingelserne for hjælp er opfyldt. Kommunen kan ligeledes beslutte at udbetale hjælpen for kortere perioder, f.eks. ugevis, hvis der er tvivl om, hvorvidt ansøgeren opholder sig her i landet.

Det er derfor Socialministeriets opfattelse, at det beskrevne tilfælde ikke skulle kunne forekomme, hvis den udbetalende kommune forud for udbetalingen sikrer sig, at modtageren opfylder betingelserne for hjælp.

Modtagere af kontanthjælp har i øvrigt efter lovens § 18 en oplysningspligt vedrørende ændringer i modtagerens forhold, der kan medføre, at bistanden indskrænkes eller ophører. Hvis modtageren undlader at opfylde sin oplysningspligt eller i øvrigt mod bedre vidende uberettiget modtager ydelser efter loven, skal kommunalbestyrelsen træffe beslutning om tilbagebetaling. Herudover kan der blive tale om politianmeldelse, hvis der foreligger mistanke om f.eks. bedrageri.«

Jeg finder at kunne henholde mig til det af Socialministeriet anførte.

Spm. nr. S 11

Til undervisningsministeren (5/10 93) af:

Agnete Laustsen (KF):

»I hvilket omfang er ministeren bekendt med, at der kommunalt dispenseres fra reglerne om, at der ikke må ydes tilskud til undervisning i dans, jf. § 3 i bekendtgørelsen om støtte til folkeoplysning?«

[Agnete Laustsen]

Begrundelse

Af svar på spørgsmål nr. S 667, 1992-93, fremgår det, at der som noget nyt kan dispenseres fra en række bestemmelser om begrænsning i tilskudsberettiget undervisning i selskabsdans.

Da private danseskoler herved kan påføres urimelig konkurrence, bedes det oplyst, om dispensationsadgangen udnyttes – såvel geografisk som omfangsmæssigt.

Svar (15/10 93):

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Jeg kan oplyse, at jeg ikke har kendskab til kommunalbestyrelser, der med hjemmel i § 3 i bekendtgørelsen om støtte til folkeoplysning har dispenseret fra reglen om, at tilskud til undervisning m.v. efter folkeoplysningslovens kapitel 4 ikke ydes til dans.

Spm. nr. S 25

Til statsministeren (6/10 93) af:

Jes Lunde (SF):

»Vil statsministeren på baggrund af følgende udtalelse efter regeringens seminar i Gurrehus den 15. september 1993: »Jeg forudser ikke noget som helst spørgsmål, om hvilket regeringen ikke er eller bliver et hundrede procent enig«, oplyse, hvad regeringen mener om økonomisk demokrati?«

Svar (18/10 93):

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

ØD indgår som bekendt ikke som en del af regeringsgrundlaget.

Den omfattende pensionsopsparring, der er i gang, giver et godt bidrag til modernisering af samfundet bl.a. gennem kapitaltilførslen til danske virksomheder.

Spm. nr. S 32

Til indenrigsministeren (5/10 93) af:

Helge Adam Møller (KF):

»Vil ministeren oplyse, om udtrykket i § 61 c i lov om kommunernes styrelse »skyldig i grov tilsidesættelse af de pligter, som den pågældendes hverv medfører«, også omfatter klare ulovligheder?«

Begrundelse

Der henvises til indenrigsministerens svar på spørgsmål nr. S 1318 og S 1323 (Folketings-tidende 1992-93, Folketingets forhandlinger sp. 12561 og 12562), begge stillet den 13. august 1993 vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt ministeren har overvejet eller bedt anklagemyndigheden overveje at rejse straffesag mod Hvidovres borgmester, Britta Christensen, for at have gennemført og fastholdt et ulovligt flygtningestop i Hvidovre Kommune.

Svar (15/10 93):

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Strafbestemmelsen i den kommunale styrelseslovs § 61 c er indsat ved lov nr. 210 af 16. maj 1984 om ændring af lov om kommunernes styrelse og er i overensstemmelse med et forslag i betænkning 996/1983 om ansvarsplacering og reaktionsmuligheder i kommunestyret.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget (L 67 – fremsat den 16. februar 1984 af indenrigsministeren) og af den daværende indenrigsministers tilkendegivelse over for Kommunaludvalget, at strafbestemmelsen udelukkende har til formål at lukke et hul i sanktions-systemet.

Der var forekommet nogle få, men grove tilfælde, hvor tilsynsmyndighederne ikke havde haft sanktionsmuligheder efter gældende ret. Der var tale om tilfælde, hvor en beslutning var udført og ikke kunne ændres. Annulatio og tvangsbøder kunne derfor ikke benyttes, og hvis beslutningen ikke havde medført noget tab for kommunen, kunne det heller ikke komme på tale at anlægge en erstatningssag.

Baggrunden for indførelsen af en bestemmelse om kommunalbestyrelsesmedlemmers strafansvar for grove pligtforsømmelser var således en konstatering af, at der kunne forekomme grove retskrænkelser, hvor det måtte opleves som stridende mod almindelig retsbevidsthed, at der ikke kunne gribes ind med sanktioner efter § 61 i den kommunale styrelseslov (annulatio, tvangsbøder og erstatning).

Efter den kommunale styrelseslovs § 61 c straffes et kommunalbestyrelsesmedlems grove pligttilsidesættelse.

Ikke enhver ulovlig handling eller undladelse, som kan henføres til et kommunalbestyrel-

[Indenrigsministeren]

sesmedlem, vil være strafbar efter bestemmelsen. En klar ulovlighed kan eksempelvis vedrøre et mindre betydningsfuldt forhold og vil derfor ikke kunne karakteriseres som en grov pligtforsømmelse.

Straffen efter § 61 c er alene bøde. Der er ikke fastsat noget maksimum for bødens størrelse.

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at strafferammen blev fastsat til bøde under hensyn til, at muligheden for at graduere bøden efter grovheden blev skønnet at have tilstrækkelig præventiv virkning. Det blev herved taget i betragtning, at et medlem, der idømmes en bøde, tillige vil kunne fortabe sin valgbarhed, jf. § 105 i lov om kommunale valg (lov nr. 140 af 8. marts 1989). Der forekom derfor ikke at være behov for at kunne idømme frihedsstraf.

De almindelige kommunale tilsynsmyndigheder – Indenrigsministeriet og de for hvert amt nedsatte tilsynsråd – udøver tilsynet med kommuner og amtskommuner. Tilsynsmyndighederne kan i forbindelse med udøvelsen af tilsynet fremsætte begæring over for anklagemyndigheden om, at der sker påtale for overtrædelse af § 61 c.

Endvidere vil politi- og anklagemyndighed kunne forelægge spørgsmålet om påtalebegæring for tilsynsmyndigheden, men påtale efter den kommunale styrelseslovs § 61 c vil kun kunne rejses med samtykke fra vedkommende tilsynsmyndighed. Meddeles sådant samtykke ikke, vil påtale ikke kunne finde sted, hverken efter begæring af justitsministeren eller af nogen anden myndighed.

Det tilføjes, at der ikke ved bestemmelsen i den kommunale styrelseslovs § 61 c er gjort nogen indskrænkning i anklagemyndighedens adgang til at retsforfølge kommunalbestyrelsesmedlemmer i tilfælde, hvor et kommunalbestyrelsesmedlem har gjort sig skyldig i overtrædelse af strafbestemmelser i anden særlovgivning eller i straffeloven.

Spm. nr. S 33

Til *indenrigsministeren* (5/10 93) af:

Helge Adam Møller (KF):

»Såfremt udtrykket i § 61 c i lov om kommunernes styrelse også omfatter klare ulovligheder, vil ministeren så oplyse, om klare ulovligheder aldrig kan straffes med mere end bøde?«

Begrundelse

Der henvises til spørgsmål og begrundelse for spørgsmål nr. S 32.

(Besvaret sammen med spm. nr. S 32).

Spm. nr. S 34

Til *indenrigsministeren* (5/10 93) af:

Helge Adam Møller (KF):

»Såfremt udtrykket i § 61 c i lov om kommunernes styrelse ikke omfatter klare ulovligheder, hvem påhviler det så at sikre, at straffesager rejses, hvis kommunalbestyrelsesmedlemmer begår klare ulovligheder og fortsætter efter påtale?«

Begrundelse

Der henvises til spørgsmål og begrundelse for spørgsmål nr. S 32.

(Besvaret sammen med spm. nr. S 32).

Spm. nr. S 35

Til *indenrigsministeren* (5/10 93) af:

Helge Adam Møller (KF):

»Hvis en kommunalbestyrelses tilsynsmyndighed ikke rejser påtale over for en klar ulovlighed begået af en kommunalbestyrelse, har justitsministeren eller anden myndighed så mulighed for og pligt til at gøre dette?«

Begrundelse

Der henvises til spørgsmål og begrundelse for spørgsmål nr. S 32.

(Besvaret sammen med spm. nr. S 32).

Spm. nr. S 39

Til *arbejdsministeren* (7/10 93) af:

Per Stig Møller (KF):

»Hvornår agter ministeren at fremsætte forslag om kombinationsforsikring for personer, der får deres indkomst ved kombination af selvstændig virksomhed og lønarbejde?«

Begrundelse

I marts 1993 svarede arbejdsministeren på et

[Per Stig Møller]

spørgsmål fra spørgeren (nr. S 625), at hun vil tage stilling til spørgsmålet om kombinationsforsikringer efter at have modtaget en indstilling fra Landsarbejdsnævnet, hvis arbejdsmarkedsudvalg skulle holde møde i maj måned. Det må derfor snart være på tide at få bragt denne sag på plads til gavn for alle de mennesker, der har den anførte kombinerede indkomst.

Svar (14/10 93):

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

I min besvarelse af 29. marts 1993 af spørgsmål nr. S 625 henviste jeg til den igangværende behandling af udkast til bekendtgørelse om kombinationsforsikring i Landsarbejdsnævnets arbejdsudvalg.

Jeg kan nu oplyse, at jeg i slutningen af juni modtog en indstilling fra Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen efter behandling i Landsarbejdsnævnets arbejdsudvalg.

I hele forløbet med overvejelser om regler på dette område har det vejet tungt, at man skulle nå frem til en let administrerbar ordning, hvilket tydeligt understreges i bemærkningerne til lovbestemmelsen om kombinationsforsikring. Dette mål, der bestemt er ønskeligt i en tid, hvor man er meget opmærksom på regelforenkling, er vanskeligt at nå, når der er tale om at kombinere komplicerede regler for lønmodtagere med komplicerede regler for selvstændige erhvervsdrivende.

Under hensyn hertil har jeg fundet det naturligt at inddrage problemstillingen vedrørende indførelse af en kombinationsforsikring i et arbejde, som en intern arbejdsgruppe meget snart skal påbegynde med henblik på at gennemgå arbejdsløshedsforsikringslovgivningen for at nå frem til et enklere og mere overskueligt regelsæt.

Jeg har bedt formanden for arbejdsgruppen om, at der for så vidt angår kombinationsforsikring foreligger en analyse i løbet af første kvartal af 1994, og til den tid vil jeg så tage stilling til spørgsmålet om etablering af en kombinationsforsikring.

Spm. nr. S 36

Til **sundhedsministeren** (6/10 93) af:

Rahbæk Møller (SF):

»Vil ministeren redegøre for, hvilke fremskridt regeringen har gjort i forhandlingerne om mærkning af gensplejsede fødevarer i EF under behandlingen af det såkaldte »novel food«-direktiv, og herunder redegøre for de seneste nationale hollandske initiativer med hensyn til regulering af gensplejsede fødevarer samt oplyse, om dette giver anledning til danske overvejelser?«

Begrundelse

I sidste folketingsssamling fremsatte SF et beslutningsforslag om mærkning af genetisk modificerede fødevarer. Regeringen tilsluttede sig hovedprincipperne i forslaget og mente, at mærkningsreglerne skulle indføres i EF-Kommissionens forslag om »Novel food and novel food ingredients«. Spørgeren ønsker på denne baggrund at få oplyst, hvordan det går med disse forhandlinger.

Svar (15/10 93):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

På baggrund af indhentet udtalelse fra Levnedsmiddelstyrelsen kan jeg oplyse, at direktivforslaget om nye levnedsmidler – »novel foods« – blev behandlet på en række møder under dansk EF-formandskab i 1. halvår af 1993. Danmark fremlagde her forslag om, at der etableres fælles mærkningsregler for levnedsmidler, som er genteknologisk modificerede eller indeholder genmodificerede organismer – i overensstemmelse med konklusionerne under Folketingets behandling af beslutningsforslag nr. B 64 den 23. marts 1993.

Om forhandlingerne kan oplyses, at en række lande var positive over for de danske forslag. De øvrige lande var mere forbeholdne. Disse finder, at behovet for mærkning er forskelligt for varierende typer nye levnedsmidler, og at bestemmelser om mærkning derfor bør fastsættes i hvert enkelt tilfælde i forbindelse med udstedelse af markedsføringstilladelse.

Forhandlingerne blev ikke afsluttet under det danske formandskab. Dette skyldes bl.a., at nogle delegationer ikke vil tage stilling, før de kender Europa-Parlamentets holdning til mærkningsspørgsmålet. Parlamentets udtalelse er en formel betingelse for, at Rådet kan træffe beslutning. Direktivforslaget har ikke

[Sundhedsministeren]

været drøftet under det nuværende belgiske formandskab med den begrundelse, at man afventer Parlamentets snarlige udtalelse.

For så vidt angår den hollandske regulering af gensplejsede fødevarer kan oplyses, at den hollandske regering den 17. juli 1993 har udstedt en bekendtgørelse om nye levnedsmidler, som skal gælde, indtil der er gennemført EF-regler på området. Denne bekendtgørelse indeholder blandt andet bestemmelser vedrørende gensplejsede levnedsmidler.

Ifølge bemærkningerne til bekendtgørelsen er hovedmotivet til at fastsætte særlige regler for disse levnedsmidler det samme, som gør sig gældende for de danske bestemmelser i lov om miljø og genteknologi. Det vil sige, at de foreliggende risikoaspekter ved disse levnedsmidler gør det nødvendigt at foretage en vurdering af sikkerheden forud for markedsføringen. Normalt kan levnedsmidler markedsføres uden forhåndsgodkendelse.

Et særligt aspekt ved de hollandske regler er en bestemmelse om, at der i forbindelse med udstedelse af markedsføringstilladelse kan fastsættes vilkår vedrørende mærkningen af nye levnedsmidler.

Således som de hollandske regler på nuværende tidspunkt foreligger belyst for regeringen, er det nærmere indhold af og sigte med disse regler vanskeligt at bedømme. Jeg vil derfor tage initiativ til at få reglerne nærmere belyst. Det er nødvendigt for at kunne vurdere, om de hollandske initiativer giver anledning til nærmere overvejelser.

Spm. nr. S 44

Til *økonomiministeren* (8/10 '93) af:

Thor Pedersen (V):

»Med hvilken baggrund og i hvilket omfang har ministeren været involveret i sagen om Himmerlandsbanken?«

Svar (14/10 93):

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Som kgl. bankkommissær fører økonomiministeren tilsyn med Nationalbanken.

Økonomiministeren blev orienteret om Himmerlandsbankens situation, da Nationalbanken blev inddraget i forhandlingerne om garantistillelse.

Økonomiministeren var orienteret om, at Nationalbankens bestyrelse ville få forelagt en indstilling om at deltage i garantistillelsen.

Spm. nr. S 5

Til *justitsministeren* (5/10 93) af:

Gert Petersen (SF):

»Ager ministeren at foretage sig noget for at sikre, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols kendelse vedrørende dommers habilitet i sin fulde konsekvens bliver fulgt af de danske domstole?«

Begrundelse

I den såkaldte Hauschildt-sag fastslog Menneskerettighedsdomstolen den 24. maj 1989, at når en dommer i en sag har afsagt en kendelse på grundlag af retsplejelovens § 762, stk. 2, om »særlig begrundet mistanke«, så er samme dommer inhabil ved en senere domsforhandling i samme sag.

I overensstemmelse hermed afsagde Højesteret i december 1989 kendelse om inhabilitet i den såkaldte Jydebrødre-sag. Dette fik umiddelbart derefter landsdommer P. Stampe Rasmussen til at erklære sig inhabil i den såkaldte Pohla-sag.

Alligevel råder der stadig tvivl om principets gennemførelse. Således har Menneskerettighedsdomstolen i juli 1993 besluttet at optage en ny sag vedrørende Danmark, idet Østre Landsret er anmeldt for at have afvist inhabilitetskriteriet.

Desuden er der nu rettet henvendelse til Menneskerettighedsdomstolen om at få genoptaget en sag, som tidligere var anmeldt, men som man havde bedt om at stillet i bero, til der forelå en afgørelse fra Den Særlige Klageret. Dermed forelå 2 kendelser af 11. juni 1993 og 26. juni 1993, hvori klageretten afviste at anerkende inhabilitetskriteriet.

I denne sag – som er den umiddelbare anledning til dette spørgsmål – er der endda tale om, at samtlige 4 juridiske dommere i begge retsinstanser har afsagt kendelser på grundlag af »særlig bestyrket mistanke«, og at alle fire derefter beklædte dommersæderne ved samme sags domsforhandlinger i henholdsvis by- og landsret.

Spørgeren anerkender fuldt ud adskillelsen mellem den udøvende og den dømmende

[Gert Petersen]

magt, men finder det helt uacceptabelt, at domstolene kan se bort fra kendelser i Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, som Danmark folkeretligt har forpligtet sig til at følge, jf. den europæiske menneskerettighedskonvention.

Svar (13/10 93):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Indledningsvis vil jeg mere generelt bemærke, at den europæiske menneskerettighedskonvention blev inkorporeret i dansk ret ved lov nr. 285 af 29. april 1992. Loven trådte i kraft den 1. juli 1992. Konventionen er herefter en del af gældende dansk ret, og de danske domstole er forpligtet til at anvende konventionens bestemmelser på samme måde som anden lovgivning.

Jeg er ikke bekendt med de to sager, som spørgeren henviser til i begrundelsen for sit spørgsmål, og hvor Den Særlige Klageret skulle have afvist en anmodning om genoptagelse i tilfælde, hvor der kan have været tale om inhabilitet.

Jeg kan ikke udtale mig om konkrete sager, hvor domstolene har truffet afgørelse. Jeg vil dog pege på, at det efter bestemmelsen i retsplejelovens § 977 er en betingelse for genoptagelse af en straffesag på den domfældtes begæring, at der er grund til at tro, at dommens resultat er forkert.

Ifølge bestemmelsens stk. 1, nr. 1, kan der således træffes afgørelse om genoptagelse, hvis der fremkommer nye oplysninger, som gør det antageligt, at den domfældte ville være blevet frifundet eller kun dømt for en væsentlig mildere straffebestemmelse, såfremt de pågældende oplysninger havde foreligget under sagen.

Efter bestemmelsens stk. 1, nr. 2, kan der ske genoptagelse, hvis det kan dokumenteres, at der under straffesagen mod den pågældende er afgivet falske vidneforklaringer eller på anden måde er sket forfalskning af beviser, såfremt det skønnes antageligt, at sådant kan have bevirket eller medvirket til domfældelsen.

Efter bestemmelsens stk. 1, nr. 3, kan der endelig træffes afgørelse om genoptagelse, hvis der i øvrigt foreligger særlige omstændigheder, som gør det overvejende sandsynligt, at de foreliggende bevisligheder ikke har været rigtigt bedømt.

De danske regler om genoptagelse af en straffesag på den domfældtes begæring er således tæt knyttet til en vurdering af den pågældende doms materielle resultat og ikke til, om der er begået en formalitetsfejl under behandlingen af sagen, som f.eks. at en dommer har været inhabil.

Jeg kan i den forbindelse henviser til, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i sin praksis på dette område på tilsvarende måde skelner mellem formalitetsfejl og selve dommens materielle resultat.

Dette fremgår direkte af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 24. maj 1989 i Hauschildt-sagen, hvor det i præmis 57 udtales: »What it [the Court] has found is that, in the circumstances of the case, the impartiality of the relevant tribunals was capable of appearing to be open to doubt and that the applicant's fears in this respect can be considered to be objectively justified (see paragraph 52 above). This finding does not entail that his conviction was not well founded.«

Jeg kan i øvrigt bekræfte, at Den Europæiske Menneskerettighedskommission har besluttet at tage en klage over en dommers manglende opfyldelse af kravet om upartiskhed op til realitetsbehandling.

Jeg kan i den forbindelse oplyse, at det drejer sig om en sag, hvor en byretsdommer ved en kendelse af 3. februar 1988 godkendte, at politiet anvendte agent i forbindelse med efterforskningen i en narkotikasag. Kendelsen blev truffet i medfør af retsplejelovens § 754 c, og det er i medfør af retsplejelovens § 754 a, nr. 1, en betingelse for en sådan godkendelse, at dommeren finder, at der foreligger en særlig bestyrket mistanke om, at lovovertrædelsen, som ønskes efterforsket, er ved at blive begået eller forsøgt.

Den samme dommer varetog efterfølgende domsforhandlingen i den pågældende sag, hvor den tiltalte ved dom af 29. november 1988 blev idømt fængsel i 3 år og 6 måneder. Dommen blev stadfæstet af landsretten ved dom af 20. oktober 1989.

Dommene i den pågældende straffesag er blevet afsagt på et tidspunkt, hvor der ikke var bestemmelser i retsplejeloven om, at en dommer, som havde godkendt politiets anvendelse af agent og dermed havde fundet, at der forelå en særlig bestyrket mistanke, var inhabil.

[Justitsministeren]

Retsplejeloven er imidlertid efterfølgende ændret ved lov nr. 403 af 13. juni 1990 på baggrund af Hauschildt-dommen og Højesterets afgørelse i den såkaldte Jydebrødre-sag (Ugeskrift for Retsvæsen 1990.13 H), således at en tilsvarende situation ikke kan opstå i dag, jf. retsplejelovens § 60, stk. 2.

Det forhold, at Menneskerettighedskommissionen har besluttet at tage sagen under realitetsbehandling, viser vel i øvrigt blot, at den europæiske menneskerettighedskonvention lever op til sit formål. Såfremt en dansk borger er utilfreds med en afgørelse truffet af en dansk domstol, har den pågældende adgang til at få afprøvet ved Menneskerettighedskommissionen, om konventionen er overtrådt.

Spm. nr. S 64

Til *sundhedsministeren* (13/10 93) af:

Hanne Severinsen (V):

»Kan ministeren oplyse, på hvilken baggrund Statens Seruminstitut kan udtale sig om, at der ikke er nogen sammenhæng mellem MFR-vaccine og autisme, jf. Berlingske Tiden- de 12. oktober 1993, når der ligger flere sager til afgørelse om erstatning i Arbejdsskadestyrelsen?«

Svar (20/10 93):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Jeg har indhentet en udtalelse fra Statens Seruminstitut, der har oplyst følgende:

»Statens Seruminstitut varetager på vegne af Sundhedsstyrelsen registreringen af vaccinationskomplikationer som en del af meldesystemet for smitsomme sygdomme og besidder i øvrigt ekspertise omkring vacciner og vaccinationsprogrammer. Gennem meldesystemet skabes det nødvendige grundlag for at vurdere effekt og bivirkninger af vaccinationsprogrammet.

I 1992 blev der anmeldt 1 tilfælde af autisme som mulig komplikation til MFR-vaccination. Efter tv-udsendelsen »Grå Zone« i Danmarks Radio den 28. april 1993 er der anmeldt yderligere 2 tilfælde.

På denne baggrund har Statens Seruminstitut undersøgt, om der generelt er grundlag for at antage, at MFR-vaccination kan medføre autisme.

Undersøgelsen er dels gennemført i samarbejde med danske autismeekspertter og dels ved sammenligning med registrerede autistetilfælde i Sverige før og efter indførelsen af generel MFR-vaccination.

Der er således instituttet bekendt ingen videnskabelig dokumentation, der sandsynliggør en biologisk sammenhæng mellem MFR-vaccination og autisme, ligesom der ikke er observeret en øget forekomst af autisme efter indførelsen af MFR-vaccination.

På den baggrund er det Seruminstitutets opfattelse, at der ikke generelt er holdepunkter for at antage, at MFR-vaccine skulle kunne fremkalde autisme hos vaccinerede.

Seruminstitutet har siden ovennævnte udsendelse i Danmarks Radio modtaget mange henvendelser om spørgsmålet fra såvel praktiserende læger som fra forældre, der har været nervøse for at lade deres børn vaccinere. Seruminstitutet har samtidig registreret et fald i tilslutningen til MFR-vaccinationsprogrammet på ca. 10 pct.

Med henblik på at informere forældre og læger om spørgsmålet og dermed skabe mulighed for en nødvendig tilslutning til MFR-vaccinationsprogrammet har instituttet i den i spørgsmålet anførte artikel i Berlingske Tiden- de udtalt sig om den generelle sammenhæng mellem MFR-vaccination og forekomsten af autisme.

Da anmeldelsen af vaccinationskomplikationer og vaccinationsskader foregår uafhængigt af hinanden, bliver Statens Seruminstitut ikke rutinemæssigt orienteret om, hvilke sager der aktuelt behandles i Arbejdsskadestyrelsen.«

Jeg kan henholde mig til det af Statens Seruminstitut udtalte.

Spm. nr. S 65

Til *sundhedsministeren* (13/10 93) af:

Hanne Severinsen (V):

»Kan ministeren oplyse baggrunden for, at Arbejdsskadestyrelsen viger tilbage for at tage beslutning om tilkendelse af erstatning i sagen, hvor en 15 måneder gammel pige fra Ådum, Ringkøbing Amt, er blevet autistisk som følge af MFR-vaccinen, jf. Danmarks Radios udsendelse »Grå Zone« i foråret 1993?«

[Hanne Severinsen]

Begrundelse

Det er bekymrende, at der i en afgørelsesfase meldes så klart ud fra en offentlig myndighed, jf. Berlingske Tidende den 12. oktober 1993. Der bør ikke herske usikkerhed om, hvorvidt en sag går i hårdknude, fordi de implicerede parter træder offentligt frem.

Svar (20/10 93):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Jeg har indhentet en udtalelse fra Arbejdsskadestyrelsen, der har oplyst følgende:

»Vaccinationsskader erstattes efter lov nr. 82 af 8. marts 1978. Denne lov henviser til reglerne i arbejdsskadeforsikringsloven, og Arbejdsskadestyrelsen træffer afgørelser i disse sager.

Den sag, der omtales i spørgsmålet, er anmeldt til Arbejdsskadestyrelsen den 17. september 1992 fra Centralsygehuset i Herning. Styrelsen har til brug for vurderingen af, om der foreligger en vaccinationsskade, indhentet yderligere oplysninger fra barnets moder og fra Herning Centralsygehus om forløbet fra vaccinationstidspunktet og frem.

Arbejdsskadestyrelsen har endvidere indhentet supplerende udtalelser fra læger med særlig ekspertise i børnesygdomme.

Arbejdsskadestyrelsen har telefonisk holdt moderen underrettet om sagens behandling, herunder om at sagen ville blive forelagt for styrelsens læger, så snart de nødvendige lægelige oplysninger forelå. Denne vurdering af styrelsens læger vil finde sted i indeværende måned, idet de fornødne oplysninger nu foreligger.

Det har ikke haft nogen indflydelse på sagsforløbet eller på Arbejdsskadestyrelsens behandling af sagen, at tilfældet har været omtalt i medierne. Sagen kan ikke betegnes som værende gået i hårdknude. Der er tale om en sag, hvor den lægelige vurdering af sammenhængen mellem vaccinationen og lidelsen ikke er entydig. Det har derfor været nødvendigt at indhente supplerende lægelige vurderinger, inden afgørelsen kan træffes.«

Jeg kan henholde mig til det af Arbejdsskadestyrelsen udtalte.

Spm. nr. S 43

Til trafikministeren (8/10 93) af:

Kristen Touborg (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvilke planer A/S Storebælt har med de fire tunnelboremaskiner, Fionia, Jutlandia, Dania og Selandia, når tunnelen under Storebælt snart er færdig, og agter A/S Storebælt at sælge maskinerne, og hvad forventer A/S Storebælt i givet fald at maskinerne kan indbringe, og på hvilken måde agter A/S Storebælt at udnytte den viden, der er opbygget med hensyn til tunnelbygning?«

Begrundelse

Med beslutningen om at bygge en boret jernbanetunnel under Storebælt er der også opbygget en betydelig viden om tunnelbygning under vanskelige forhold. Spørgeren ønsker oplyst, hvordan ministeren og A/S Storebælt ønsker at udnytte denne dyrt tilegnede viden, eller om A/S Storebælt blot agter af afhænde boremaskinerne, samt hvad A/S Storebælt regner med at de kan indbringe i dag.

Svar (21/10 93):

Trafikministeren (Helge Mortensen):

A/S Storebælt har som bygherre indgået kontrakter med en række entreprenører om den konkrete udførelse af de enkelte dele af den faste forbindelse over Storebælt.

I november 1988 indgik A/S Storebælt en kontrakt med det internationale entreprenørkonsortium MT Group (MTG) om anlæg af en boret jernbanetunnel under Storebælts Østerende. Til udførelsen har MTG indkøbt fire tunnelboremaskiner og ejer disse. A/S Storebælt har således ingen ejendomsret over tunnelboremaskinerne eller værktøj i øvrigt, som entreprenørerne indkøber til gennemførelse af de indgåede kontrakter.

Valget af at bore de to tunnelrør med 2 x 2 tunnelboremaskiner indebærer, at borehovederne på tunnelboremaskinerne skal skæres i stykker, når to maskiner møder hinanden. Baggrunden herfor er, at tunnelboremaskinerne borehoveder har en større diameter end den færdige tunnel. Dette forhold skyldes, at den udborede diameter reduceres ved isætning af betonsegmenter, efterhånden som tunnelboremaskinerne arbejder sig frem i undergrunden. Selve boremaskinerne vil derfor ikke kunne genanvendes.

[Trafikministeren]

For at sikre, at den viden, som A/S Storebælt har opnået teknisk og administrativt i forbindelse med det samlede arbejde vedrørende Storebæltsforbindelsen, kan anvendes i forbindelse med andre store anlægsprojekter i ind- og udland, har A/S Storebælt i samarbejde med en række rådgivende ingeniørfirmaer indgået aftaler om salg af knowhow samt tekniske og administrative styringsystemer.

Supplerende svar på skriftligt besvaret spørgsmål (folketingsåret 1992-93):

Ad spm. nr. S 1217

Fra socialministeren er modtaget supplerende svar på et af medlem af Folketinget Anna-Marie Hansen stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med det foreløbige svar er optaget i Folketingstidende, forhandlingerne sp. 12321, var sålydende:

Til *socialministeren* (22/7 93) af:

Anna-Marie Hansen (S):

»Er ministeren bekendt med, at der i statsamter anvendes positive og negative sygdomslistes i forbindelse med tilkendelse af pension og/eller stillingtagen i ankesager, og er ministeren bekendt med, at sygdommen fibromyalgi står på den liste, der ikke giver pension, og vil ministeren ændre dette som konsekvens af, at fibromyalgi nu af Den Sociale Ankestyrelse er anerkendt som en sygdom?«

Begrundelse

Den tidligere socialminister blev stillet følgende spørgsmål i december 1992 (Sundhedsudvalget, almindelig del, bilag 145):

»Kan ministeren garantere, at statsamter ikke anvender positive og negative sygdomslistes i forbindelse med tilkendelse af pension og/eller stillingtagen i ankesager, herunder om der findes lister om kriterier for pensionstilddeling, som anvendes på informationsmøder?«

Af svaret fremgik, at Socialministeriet havde forhørt sig hos Den Sociale Ankestyrelse, som på dette tidspunkt ikke var bekendt med, at der i nævnene anvendes positive eller negative listes som eneste grundlag for afgørelse om førtidspension.

Praksis viser dog med al tydelighed, at disse »sygdomslistes« har en uhensigtsmæssig påvirkning på afgørelserne. Desuden har en liste, hvor sygdommen fibromyalgi står anført som en sygdom, der ikke giver pension, skadet disse patienters ansøgninger meget. Det faktum, at sygdommen nu er anerkendt, må betyde en revision af listen og eventuelt fjernelse af disse listes.

Ministeren bedes i svaret redegøre for praksis i sager om førtidspension i kommuner og de regionale pensionsnævns, herunder om ministeren finder anvendelsen af de såkaldte sygdomslistes i overensstemmelse med lovgivningen.

Supplerende svar (21/10 93):

Socialministeren (Karen Jespersen):

I mit svar af 30. juli 1993 på spørgsmål nr. S 1217 meddelte jeg, at jeg ville foranledige, at der blev indhentet oplysninger om revaliderings- og pensionsnævnenes eventuelle brug af diagnoselister i forbindelse med tilkendelse af førtidspension.

Af svarene, som jeg har bedt Den Sociale Ankestyrelse om at indhente, og som vedlægges i kopi (ikke optrykt her), fremgår det, at revaliderings- og pensionsnævnene ikke anvender sygdoms-/diagnoselister ved tilkendelse af førtidspension.

Som det fremgår, har Socialministeriet på baggrund af det indsendte materiale anmodet Revaliderings- og Pensionsnævnet i Vejle Amt om uddybende oplysninger.

På baggrund af de oplysninger, der er fremkommet, finder jeg ikke anledning til at foretage videre.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 21:

Forslag til lov om ændring af lov om beskyttelse mod elektromagnetiske forstyrrelser.

Af ministeren for kommunikation og turisme (Arne Melchior).

(Fremsat 13/10 93).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling